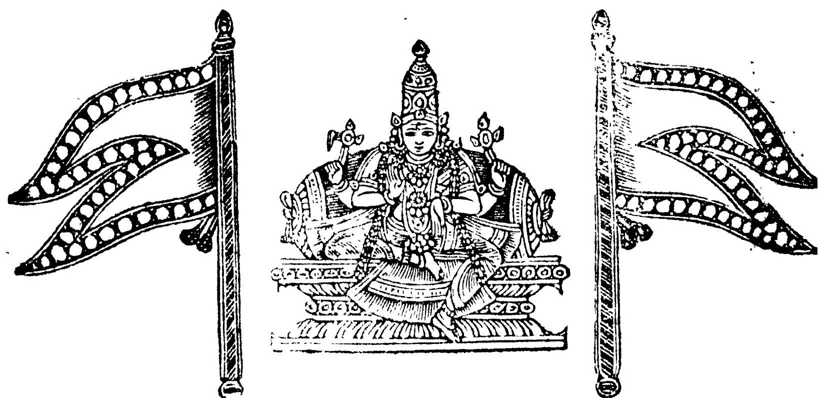
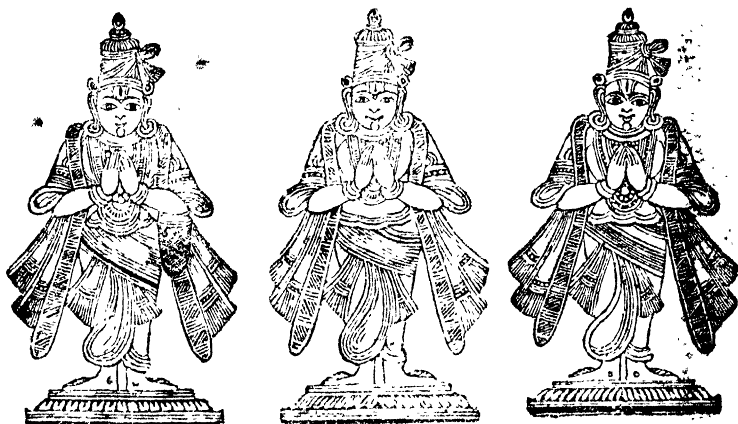
శ్రీవాల్మీకి రామాయణము

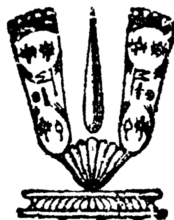
యుద్ధకాండము

SlNo 438.

శ్రీరస్తు.

శ్రీమదధ్యాత్మ రామాయణకీర్తనలు.

బాలకాండము.

౧ - ధన్యాసి - ఆదితాళము.

పల్లవి॥ నమశ్శివాయతే నమోభవాయ

అనుపల్లవి॥ సమానాధికరహితాయ శాంతాయ స్వప్రకాశాయ
ప్రమోదపూర్ణాయ భక్తౌఘపాలనాయ॥ ... నమ॥

గర్వితదానవలోక - ఖండనాయ శ్రీరజత
పర్వతాగ్రనిలయాయ - పావనాయ
సర్వలోకపాపపుంజ- నిర్వాపణాయ శర్వాయ
దర్వీకరభూషణాయ - సర్వోత్తమాయ॥ ... ... నమ॥ ౧

అండజాధిపవాహన- కాండాయ మేరుశైలకో
దండాయ శితికంఠాయ - పండితాయ
మండితత్రిపురజయో - ద్దండతాండవాయ బ్ర
హ్మాండలయాయ మహా - మాయాతీతాయ॥ ... ... నమ॥ ౨

మందహాసవదనారవింద - సుందరాయ యోగి
బృందానందదాయ శత్రు - భీకరాయ
ఇందుసూర్యాగ్ని నేత్రాయ - నందితప్రమథగణాయ
నందివాహనాయ పోషిత - బృందారకాయ॥ ... ... నమ॥ ౩

నిరుపమానందఘన-నిశ్చితాయ శాశ్వతాయ
వరదదభయకంకణా-యగిరిశాయ
తరుణేందుశేఖరాయ-పరమపురుషాయ భవ
హరణాయ శ్రీకాశీ-హాటకేశ్వరాయ॥ ... ... నమ॥ ౪

అధ్యాత్మరామాయణకీర్తనలు - బాలకాండము.

గంగాభంగతరంగసంగతజటాజూటాయ
సంగీతలోలాయశుభ-సంగతాయ
అంగజాంతరంగమద.భంగాయస్ఫటికోప
మాంగాయశేషశై-లాధీశమిత్రాయ॥ ... ... నమః॥౧

౧-రేగుప్తి-ఆటతాళము.

పల్లవి॥ ఈసంశయమువారింపవేపర-మేశనన్నుమన్నింపవే
అనుపల్లవి॥ శ్రీసదాశివప్రశ్న - జేసెదవివరింపువాసుదేవతత్త్వ-మహత్త్వము
భాసమానవిలాసనేనిదె-నీసత్కృపావలోకమున
నీసమయమునదెలియవలసిన- దేసమస్తమిదే
ప్రశస్తము॥ ... ... ఈసంశయము॥

జ్ఞానవిలాసని- శ్చలభక్తిపైరా
గ్యానందమూలకుని- ధ్యానమైనవిన్న
శ్రీనిలయున్నావెన్న- వలెమృదువైయున
మానసమైనుతిగన్న- మార్గముమిన్న
గ్యానఘనాగోప్యతరమైనయి- నూనమునగనెలవిమ్ము చంచల
తేనిరంచితూలనమునేనీ- దానదానవైరిస్వామికెన్నఁడ॥ ... ... ఈసంశయ॥౧

నాఁటాఁపుటగదా - ఘోరమూర్తినైన
శ్రీరామునియందు • సారసద్భక్తి
ఘోరూతమైనభక్తి- కారణమైయల
రారుసుకృతయుక్తి- నాదిశక్తి
మీరరనిధరనికాళికి- సారకరలారఁబలుకుముభవ
నీరధితారకముభక్తి- మీరనుజనులువేరెలేరని॥ ... ... ఈసం॥౨

దేవశ్రీరాముని- దేవదేవుగాను
ధ్యానవాకితునిగాను- ధీవరులెల్ల
భావమునందంజిల్లఁ - బల్కుదురతని
భావితురదిరుల్లఁగల్లగాదె
గాభునను శ్రీవిభుఁడుమూర్తికి- కేవలముకావలమునైనను
శ్రీవెలయభూవలయమునతసు - బావుఁడైజీవుడైన జేమి॥ ... ... ఈసం॥౩

మాయావృతుఁడైరా- మస్వామిసన్మూర్తి
కాయమునిగనుటను - కాఁదెలియలేదు
వేమేలనతడుజాడు- ఆత్మనుతత్త్వ
వేత్తలకేనేంతు- తెలిసినాడు
మాయిమీపటందురొకకొందర- దేయథార్థముసేయునుజన
ధ్యేయుఁడెటులగునైనదానకి - కామెడఁదానగలనేటికి॥ ... ఈసం॥౪

ఈవాక్యములకర్థ - మీవుగాకితరులు
భావించిపలుకనే-ర్పరులెవరులేరు
దేవుండవైవెలుగుమీరు - నిన్నుఁజేరు
ధీరాత్ములుగోరు - కోర్కెలీడేరు
ఈవసుధశేషశైలాధిపు- డైవెలుగురాఘవుచరితముసు
భావరుచిమైచెవులవిందువు - గావించుసేవించుజనులకు॥ ... ... ఈవం॥

3. భైరవి - అటతాళము.

పల్లవి॥ వినవేసత్యవాణిశర్వాణిఅలి- వేణినీరజపాణి

అనుపల్లవి॥ ననుగోరిభజియించి- ననుమదిలోనుంచి
ననువరదుండనాదు - సంశయమునులేదు
మునుపుఇటులిదియడుగరెవ్వ- రునుమహాయోగివరసంఘా
వనముజీవనమమృతసే- వనమునజన్మపావనము॥ ... విన॥

శ్రీరామునకేననుసాక్షాత్కరము-జేసియనివారణనాత్మతత్వమునీకువివరింతు
నారాఘవుఁడుశౌరియజ్ఞానహారిజి. తారిశ్రీహరిమాయాధారి
తారకకీర్తిఁగన- త్యజ్ఞానస్ఫూర్తిఁగాంచి
దారితార్తిఁదేవతాచక్రవర్తిఁచి- దానందమూర్తిఁ
సైరాజిల్లుశ్రీ- హరిమాయకెల్లనా
ధారమైనందువల్ల-మోహముకల్ల
శౌరిప్రకృతికినాదినిజమా - యారూఢిగములుసృజించియు
నారతమునభముగతివెలిలోనపూ- ర్ణతనుబూను॥ ... ... విన॥
వితతమాయచేనిర్మితమైనిజగమువి
స్మృతిసూదచుంబిత- నిలచేఁబరిణమించు
గతియొకర్తృత్వము- ఆతనికిలేదుదు
ర్మతులెఱుఁగరిదారి- కోర్కులుమీరి
మతిహీనులైరియే- మనవచ్చువారిసం
స్మృతియేకోరియందు- చేబద్ధులైరియామధుకైటభారి
అతిశుద్ధచిద్ఘనుఁ - డని తెలియకజ్ఞాన
మతనికిగలదందురు - భువిలోఁగొందరు
తతవసుద్యుతిలసన్మాలిక - సుతగశాన్సిలమయర్వ్యాపించిన
గతిమనస్థితుడౌ జగద్గురుని- ఖలులెఱుంగరని॥ ... ... విన॥
ఆకటాసూర్యునియందు - అప్రకాశత్వము
మొకనాటికైనను- యున్నదేయటులనె
ప్రకటమైజ్యోతిస్స్వ-భావమాత్మునియందు
[illegible]

అకలంకగనవేని - క్యమునమ్మిమనవేర
తుకుండనవేశేష - శైలేశుగనవేళ త్రియచేకొనవే
అకుటిలుసకుచాంచ - ల్యముచెప్పటలుచలద్వ
ప్తికిచూడనునికిపట్లు - భ్రాంతమైనట్లు
సకలకాలములనుప్రభామాలికిగడల్రాత్రిలేనటులా
త్మకునుజ్ఞానాజ్ఞానములు - రెండులేనిదైయుండు॥ ... ... వీన॥౩

౮. కేదారగౌళ - ఆదితాళము.

పల్లవి॥ సీతారామమారుతిసంవాదము - చేరినవే శ్రీదము

అనుపల్లవి॥ సీతాంశుముఖీయా - చరితమునందలి
చాతుర్యముచూడు - సంశయమువీడు
ఖ్యాతిగమునుదశ - కంఠునిరవికుల
జాతుఁడైనరఘురాముఁడు సబల - వ్రాతముగనుజంపి సప్తద్వీపసా
కేతపురిజేరియున్నతఁడినడచిన॥ ... ... సీతా॥

హాటకసింహాసనస్థ రాముఁడు - కోటిసూర్యసమకాంతినివెలుగుచు
పాటలాధరిపరానుశీతోదను - పరగవశిష్ఠాదిగురుబుధమిత్ర
కోటినేలింపనాదినారాయణుడౌ - మేటిభక్తానుమోదికమలావినోది
దీటులేకకొలువుండినాను మంతుడనను - దెలిసిసీతనుబలుకుమనముద్దుగులుక
మాటికిభక్తులవాగ్రగణ్యులమతి - సాటిలేనిశౌర్యధైర్యఘనుడును
మేటియైనహనుమంతునిసూనుగనుగొని - తేటముగనులోకమోహినిబలికెను॥ ... సీతా॥ ౧
రాముఁడుపరమానందమయుఁడు స - ర్వచరాచరపరిపూర్ణుఁడవ్యయుఁడు
సామగానలోలుఁడచలుఁడాద్యుఁడు - సర్వసాక్షిసుఖ్యమువినిర్ముక్త
కాముఁడీదినిజమ్మపరమాత్ముఁడనుచు - వేదూరుదెలుసుకొమ్ముభక్తులసామ్ము
సాహసింసంశయమెల్లనుపోజిమ్ము - నామాటదినమ్ముథనిధివిగమ్ము
యేమనవలెనేమూలప్రకృతిని - యీమహాత్మునిసన్నిధానమాత్రను
యీమహదృతములానర్థమూర్ధులు - స్వామియందునారోపణసేయుదురనె॥ ... సీతా॥ ౨
కోసలపురిలోరాజాఁడైదశరథునకు - నితఁడుబుట్టుటయు విశ్వామిత్రుయాగము
సాకల్యముసేయుటయునహల్యకు - శాపముబాపుటయు విల్లువిరచినన్న
చేకొనివెలగుటయుపరశురాముని - ధాకయడంచుటయుఁ బురిఁజేరుటయు
కైకవనువడండకాటవికేగుట - ప్రాకటమాయాసీతహృతియందుచేత
క్రీకుగసుముఁజేసివాలినటు - జీరివారినిధిగట్టిరావణుని
ఢీకొలాజీదునిమినిన్నైకొని - సాకేతముజేరుటెల్లమత్కృతియను॥ ... సీతా
ఆరాఘవునియందీవిధమజ్ఞాను - లారోపణసేయుదురుమధుకైట
భారిసర్వసాక్షుఁడచ్యుతాత్ముఁడు - వికారరహితుఁడు బ్రహ్మమేనితఁడు

సూరిబృందనుతుండు ఆనందయుతుండు భూరిభువనహితుండు సకలసమ్మతుండు
కారుణ్యనైర్ఘృణ్యహీనుండు పాలితయసుఖదుః ఖగమనాగమనాది ద్వంద్వములు లేని
శ్రీరమణీయునకీవిభవ నెఱిఁగిన - వారిఁజేరవెఱచిమాయపరువి
దారితారిశేషశైలశిఖరవి - హారిఁజేరికడతేరుదారియిది॥ ... ...శ్రీరా॥౪

౫.—సావేరి - ఆదితాళము.

పల్లవి॥ వినుమని శ్రీరాముండు తాఁబలికెను - విశదముగను జేరి
అనుపల్లవి॥ జనకజచే విన్నయనిజ జానికి జ్ఞాన - జనకమౌనట్లుగాను మోదము తోను॥వినుమ॥
సమతను ఆత్మానాత్మపరాత్ముల - జాడలు త్రివిధములు వవనజ
మమతాహంకారకర్తృత్వములన - మరినయదియాత్మా
కదుణనన్యతజడదుఃఖములను నీ - కసమైనదియనాత్మానిత్యము
విమలము సత్యజ్ఞానానందా - త్మకమీదియె పరాత్మామహాత్మా॥ ... విను॥౧
ఆకాశము త్రివిధంబైనట్లు ప - రాత్మ త్రివిధమాయె దెలియఁగ
నైకమూగాను పరాకాశము జలా - శయబింబితమైన
చేకొని తదవచ్ఛిన్నాకాశము - చెలగిభిత్తియందునెంతయు
ప్రాకటముగనిటు ప్రతిబింబితమై - ప్రబలినదీ చాయ శ్రీయాంజనేయ॥ ... విను॥౨
చాతుకిమీరిన ఖండాద్వితీయ - చైతన్యము వలనబింబ
భూతుండై త్రివిధాహంకారవిరా - ట్పురుషుండు దాపట్టె
అతనియందాభాసరూపమై - భూతేంద్రియమనోవృతమై
ఖ్యాతిగాంచి జీవాత్మయనందనరెఁ - గనుగొనఁ మీజాడ క్రమముతోడ॥ ... విను॥౩
గుణమయమాయకర్తృతయపాసం - గినజీవత్వాదిమలినములు
గణుతింపనవిచ్ఛిన్నమైనయవి - కారపరాత్మయందు
అనయమునను నారోపణనేయుమ - రజ్ఞానులు భువిలో నెఱుఁగక
అనిశముశుక్తిరజతమని భ్రమయుచే - యాభాసమనదగును దెలియనగును॥ ... విను॥౪
చెలగునవిచ్ఛిన్నత బ్రహ్మము వి - చ్ఛేదము కల్పితముగాభున
నలభిన్నననుపూర్ణాత్మకు నైక్యము - వలనను సుజనులచే
ఆలఘుతత్త్వమస్యాదిమహావా - క్యములచే బ్రకటమై యలరెను
వెలయఁగనైక్యజ్ఞానముగల్గిన - విద్యమాయ మానుగుణములలోన॥ ... విను॥౫
పావనమై యీ క్రమము మెఱుఁగిరు - ద్భక్తులు మత్పదము జెందుదు
రీమనుధనుభక్తివిహీనులుగ - హీనులై దుర్మతులై
కేవలమును శాస్త్రగర్తములఁబడి - కెరలి భవశతములనుండుచు
భావము చెడి సుజ్ఞానమానులై - పోవుటనిశ్చయము నీకేమి భయము॥ ... విను॥౬
పరమమైనయీయుపదేశముగో - ప్యమిది భక్తిలేని వారి
కిరయనింద్రపదరాజ్యము సంగిసనని - వ్యాకుమిది భవసాగరము

గరిమనఖిలవేదాంతసారసం - గ్రహముగబోధించుకసేఁగొని
సురుచిరశోభాబలశిఖరనిభా - సుఁడనైభువిలోను వెలసినాఁడ॥ ... విను॥ ౪

~~~~~~~~

౬. కాంభోజి - ఆది తాళము.

పల్లవి॥ నీధన్యనైతి నేజగత్ప్రభో - సాధులోకవిభో

అనుపల్లవి॥ మాధవచరణారవింద - మకరందము గ్రోలఁగనైతి॥ ... నీధన్య॥

ముసమిడిసంశయమనే - ముడివీడెనీయనుగ్రహా
మున రామతత్త్వము సంక్షేప - ముగవింటికడతేఱఁగంటి॥
మనసుతనివిదీరదాయె - మన్నింపవే దైవరాయ
అనుపందనిను జేరమాయ - యతిదూరమైతొలఁగిపోయె॥ ... ... నీధన్య॥ ౧
అద్వితీయాఖండపరిపూ - ర్ణానందవారిధిలోన
చిద్విలాసోల్లాసినైరం - జిల్లఁజేసిననన్నుదాసి
హృద్వికాసమొనరించిహితవా - క్యములుపదేశించుటచే
విద్వన్నుతశంకరవి - శ్వేశశంభో మహాదేవ॥ ... ... నీధన్య॥ ౨
స్వామినేనీచేవిన్నయీ - చరితమునవరసభరితము
రామాయణమిదివినఁజలుగ్రా - వీనులమృతముజిల్క
శ్రీమహితాభిరాముఁడైనశ్రీ - రామునిదైవతాసార్వభౌమునినీవలనదెలసి॥ ... నీధన్య॥ ౩

పల్లవి॥ వినుముధరాధరవరతనయా శ్రుత ఆదితాళము.

అనుపల్లవి॥ చనువుమీరగనన్నడిగినయీశుభచరితమునాతదురితముయిదినిరతము ॥ విను॥

రావణాదిదుష్టాసురకోటుల - మోవలేకభరపీడితయైభూ
దేవిభీమగోరూపముదాల్చికొని - శ్రీవిలసిత బ్రహ్మలోకమునకు
తాఁగనేగివిరించిచరణరా - జీవనములఁగ్రాంకిణమ్ములందడపుచు
సావధానముగమ్రొక్కివినతయై - … చ్చుటవినుపించెవిశదముగ॥ ... వినుము॥ ౧
వనజభవుండోకము హూతక … త్రము - … నమునసంతయునూహాచేసిక్రా
న్ననవిల్లునితంత్రిసగచుఁగొనుటకు - మునినుగ … వృతుఁడైభూసహితము
గనుచనిక్షీరసముద్రతీరమున - ననుపమభక్తినిప్రముఁడైనహారిని
వినుతించెవేదాంతవాక్యముఃఘన - … న … దములుపురిగొన॥ ... విను॥ ౨
కోటిసహస్రాంశుసమప్రభచే - మాటికిదిక్కులఁదేటముసేయుచు
హాటకాంబరముకటిపైవెలుఁగకి - రీటహారకేయూరకాంకులుల
లాటకంఠబాహువులనుదనరగ - మేటికౌస్తుభశ్రీవత్సములకు
నాటపట్టయిదతర్హుఁజూడఁగుచుని - … సైఁగనువక్త్రమోదమునన॥ ... వినుము॥ ౩
~~~~~~~~

గరుడవాహనారూఢుండు కమలా - ధరణీయువతీయుగళయుతుండు శం
ఖరథాంగగదావనజవిరాజితుఁ - డురుతరవనమాలికాభిరాముఁడు
ధరణీరేజవిశాలలోచనుఁడు - పరమాత్ము శకరుణాలోకనుఁడగు
హరిచరణద్వయిశిరమునసోఁకఁగను - సర్వాంగర్భుఁడు ముక్తి వలికెనది॥ వినుము॥ ౪
తనవుడు నన్నుఁ బ్రాణములింద్రియములు - వినుర నిశ్చయాత్మికయగుమతిలో
మొనగూర్చి భవత్పదవినతుఁడనై - …సను … పుండరీకమునకును
గొనిసిరతానందానుభవంబున - నైనయు వారుఘాంతరహితులభవత్రిభు
వనము పుట్టి పెరిగి గడయుకిది - నీయనమాయగదాయనై … తామహుఁడు॥ … వినుము॥ ౫
సూరిజనులు వేదాంతమునందలి - సారంబారము చెసి ఘోరసం
సారరుక్సీడితులకౌషధంబు - ధారభక్తియని పల్కిరి గానయ
నారతమదివయ జేయుమనినతని - శౌరియ జూచి కరుణార్ద్రదృష్టి చే
నారసి నీయభిమతము లాసంగుదుఁ - గోరుమనినను తుష్టుఁడై పలికెను॥ … వినుము॥ ౬
శ్రీలలనాధిప చిత్తగింపుమీ - భూలోకమున రావణుఁడనఁగా
పౌలస్త్యునిసుతుఁడొకఁడుగలఁడువి - శాంభవుఁడై తగు మదీయవరంబున
మేలు చెందిసురకంటకుఁడై కడు - వాలియున్న వాఁడతనికి మర్త్యుని
చేలయంబు విధియించితి దనుజుని - నీవామనుజుఁడవధింపుమనె॥ … వినుము॥ ౭
వనజోదరుఁడిట్లని తెలుపుకశ్యప - ముని ముందనను తనయునిగమ్మని వే
డిననే సన్మతి వడితిని పుడతం - డినకులమున దశరథుఁడై సాకే
తమున కౌసల్యకు పుత్రుఁడనై - జనియించెద నిజయోగమాయయు
జనకుని యింటను సీతయగును పొ - మ్మని చక్రి తిరోధానము నొందెను॥ … వినుము॥ ౮
సురులకు నిట్లని తెలుపు విధాత్యుఁడు - … క్యము లెల్ల వింటిరే వా
నరులసృజింపుఁడు మీయంశములను - వరమునకు సహాయము నేయుఁడు
పరమసన్నుతంబగు ననుచు వసుం - ధరను ఆరడించి నిజనివాసమున
కరిగెనలు వశేషాచలవాసుని - శరణాగతవత్సలుఁడని పొగడుచు॥ వినుము॥ ౯

రా. కన్నడా - ఆదితాళము.

పల్లవి॥ అందమాగనీకథ విన వేరజ - తాచలసదనావరిహానితవి
నందితారవిందచంద్రవదనా - కుందబృందసుందరరదనా
అనుపల్లవి॥ ముందయోనదశరథవసుధేశుఁడు సూర్యయశుఁడయోధ్యాకాంతుఁడు
పొందునందనయుగములేనందుకువగ జెందివసిష్ఠుని జేరవల్కె నా॥ … నంద॥
వనవిపినము స్వామినాకిక శ్రీ - మంతులైనసుతులు పి వెర
పునజనయింపవదరాత్మజహీనుననుఁ - ధనంబులు సుఖకరంబులుగావుగదా
అనిన రాజుకనిమునివరిష్ఠుఁడు - జననాయక నీకు కొడుకులు
… కలలకశోభనములనల్పోరిక - గల్గెదరందుకుపాయముగలదనె॥ నంద॥ ౧

శాంతుఁడైన ఋశ్యశృంగమౌనీ - శ్వరునిఁ బిలువనంపు మీపుని
శాంతపుత్రకామేష్టి నిరంతర - సంతోషస్వాంతుఁడనై యొనరింప
మంతియుఁ ద్వరగాననుడు మశాంతా - కాంతుని రావించిరప్పుడు
దాంతుఁడు మునివరవృతుఁడై సరయువు - చెంత యజ్ఞదీక్ష చేకొని నిలిచె॥ నంద॥ ౨
వేదమంత్రములు బలుకుచుఁ బిదప - వెల్వహుతవహుఁడు హవ్యము
సాదరముననైకొని తగఁ బ్రదక్షి - ణార్చులలర జ్వలియించె వసుప్రభుఁడై
ఖేదహరుఁడు యజ్ఞేశుఁడు దశరథ - మేదినీశ్వరున కనుశుభసం
పాదకముగ పాయసపాత్రము సఁగి - పరమాత్ముఁడు సుతుఁడగు నీకనిచనె॥ ...నంద॥ 3
లలితనలరి రిమాంసలు లబ్ధమనో - రథుఁడై దశరథుఁడు మోదమునఁ
జెలఁగుచు ఋశ్యశృంగవశిష్ఠుల - చేననుజ్ఞ గొని హవిస్సు వేడుకను
కలితగుణుఁడు కౌసల్యకు సగమును - కైకకు సగము నొసఁగ వారలు
దెలిసి సుమిత్రకు దమయంశములం - దెలమి సగము సగము నొసఁగిరి నిరతా॥ నంద॥ ౪
పరమాన్నము భుజియించిన మువ్వురు - తరుణులు గర్భిణులై వెలిఁగిరి
నిరతము సురకాంతలనఁగ దొమ్మిది - నెలలు నిండ కౌసల్య గనెను సుతుని
పరఁగఁ జైత్రశుద్ధనవమి నిపున - ర్వసు నక్షత్రమునను సుమనో
హరకర్కాటకలగ్నమునను శ్రీ - షాచలేశుఁడగు హరి జనియించెనా॥ నంద॥ 5

---

౯. శంకరాభరణము - ఆటతాళము.

ప॥ శ్రీరాముని గాంచెను పార్వతీ వినవే - మన కౌసల్య యాత్మ రాముని గాంచెను
అనుపల్లవి॥ తోరపు పైపార్శ్వాగ్రము - పూరము కన్నుల
జారపుయజుభ్రమాశ్చర్యముల్పొనఁగొనఁగా॥ ... శ్రీరాముని॥
ఆలన్నిలకలువరేకుల చాయమేని చేఁ - జెలఁగువాని వసిఁడిచేలగట్టినవాని
వెలయు నాల్గు భుజములవాని కనుగొ - లుకుల నరుణరేఖలు కలవాని స్వర్ణకుం
డలలసితగండమండలముల వ్యాయ - స్ఖలితరవిశతకోటిప్రకాశునిరత్న
జ్వలకిరీటమువాని నళినీలకుటిలకుం - తలముల చేముద్దు గులుకుచుండెడివాని॥ ...శ్రీరా॥
ఘనతరశంఖచక్రగదాబ్జములవాని - వనమాలికయురుతదతరువాని చిఱున
వ్వను వెన్నెలలానినచంద్రుఁడు దిక్కు - లను వెదచల్లఁ జెల్వలరెడువాని
యనుపమానకరుణామృతపూర్ణనే - త్రుని మంజీరాంగద శ్రీవత్సకటకకం
కణహారకేయూరకౌస్తుభాదిశో - భిత భూషితునిఁ జూచి శోభిల్లఁ దిరకతిరు॥ ...శ్రీరా॥
శరణాగతసుజనకరుణారక్షించుమీ - ధరనీకు [illegible] దనములొసర్చెద
శరణుగ [illegible] దను [illegible] ముదాము - శరణ [illegible] సార్వభౌమ [illegible]
పరమాత్మ [illegible] కృపహారిని - పర [illegible] బృందహృద్వన [illegible]
తరమున [illegible] - [illegible]॥ ...శ్రీరా॥

ఈశనీవునిఖిలేంద్రియసాక్షివి - శ్రీశుఁడవీవిశ్వసృష్టిసంరక్షణ
నాశములొనరఁటనుజేసినేయరయున్న . వాశిచేఁబోయిపోవనివాఁడవైవికృతి
డాశిడాయనివాఁడవైశాశ్వతుఁడవైయా - కాశాదిభూతసంఘములకెల్లనవకాశమై
నీవుప్రకాశింతువిదిమాయ - పాశాబద్ధులకెఱుఁగవశముగాదనిలిరుగ॥ ... శ్రీరా॥౪
నీజఠరమునందనేకబ్రహ్మాండములీయోజఁబరమాణువులై యున్నవిప్పుడునీవు
రాజిల్లునాయుదరమునబుట్టుటకెట్లు - భూజముముంగిటమొలచినట్లయ్యెనం
భాజాతుపతిధనపుత్రాదిసక్తనై - నేజెల్లసంసారనీరధిఁబడనిల్లు
శ్రీజానినీశరణుజెందితినామదిని - తేజరిల్లుచునుస్థిరుఁడవుగమ్మని॥ ... శ్రీరా॥౫
ఈయఖిలమునుమోహింపఁజేయునీదు - శ్రీయకునగువడజేయకునుశేష
శాయియీరూపముసంహరింపఁగదోయి - కాయజజనకచక్రనిముగ్ధపట్టెపై
హాయిగానన్నలరజేయుమమితానందదాయివనినినుమదిని దలతుఘనులెల్ల
మాయురేయనుచువేమారునువినుతించి- శ్రీయుతమూర్తియాశేషాచలేశడా॥శ్రీర॥

౧౧. ముఖారి - ఆదితాళము.

పల్లవి. రామునిసకలగుణాభి - రామునినిఖిలరాక్షసవిరాముని వర్ణింపవశమా
అనుపల్లవి. వేమారుకౌసల్యనీవే - మేమిగోరావదియెల్ల
శ్రీమీఱనొసఁగితిననుచు - ప్రేమచేజననిలోఁబలికిన॥ ... రామని॥
మున్నుబ్రహ్మనన్నువేడు . కొన్నభూభారముదీర్ప
వచ్చెమీరగనునేడు - నీగర్భమున
జెన్నలరఁబుట్టితిఁజూడు - రావణాసురుఁ
డన్నిటగర్వించినాఁడు . వానివధియించి
సన్నుతిగాంతునీరేడు - జగములలోన
మున్నలరదశరథుఁడునీవు- నన్నుదపమునమెప్పించి
కన్నారునీవదితివతఁడు - కశ్యపుఁడనికౌసల్యకుదెలపిన ... రాము॥౧
అనుచుఁదల్లితోఁబలికె - హరిముగ్ధబాలుఁడైకలికి
తనమునహరినీలగాత్రుడైవికసితనవ్య - వనజదళవిశాలనేత్రుడైచక్కనివా
డనుచునుతియించపాత్రుఁడై - శిలనిల్లనంత
మునకుఁజూడఁదరుణమిత్రుఁడై - విలసిల్లనంత
ఘనుఁడైనతనయుఁడుగల్గె - ననివినిదశరథుడానంద
మునగురునితోఁడగూడి - చనుదెంచికన్గొనెనుశ్రీరఘు॥ ... రాము॥౨
సురులవానలవుడుగురిసె - వేడ్కజయదుందుభులుమొరసె
సురసుందరులెలమినాడిరి - గంధర్వవరులు
సరసులై రాగములుపాడిరి - మానసులతోషా
చకలలసిభయముపీడిరి - పౌరులానంద

కరుణఁజూడగుమిగూడిరి - దశదిశలయందు
పరిమళమిళితములైతే - మైరలువిసరెదివినిసురలు -
వరవిమానారూఢులైశ్రీ - హరిహరయనిప్రమొక్కిరార్మా॥ ... రామ॥ ౩
ఘననిభుఁడైనకొమరుని - గనెసుకైకచంద్రబింబా
ననలసుమిత్ర - గనెసుతులనిర్వురను
మొనసినసంతోష- మునను దశరథుఁడుసకల
ధనములవిప్రులదని . పెనువసిష్ఠమహా
మునియాబాలురకుక్రమము - నను రామభరతలక్ష్మణశత్రుఘ్న
లనుచునామకరణము - లొనరించెభరతుం
డునుశత్రుఘ్నుడుజోడైరిలక్ష్మణుఁడునను సరించెను దశరథ॥ ... రామ॥ ౪
వెలఁగిసౌమిత్రితోఁగూడి - వెలఁగుచుఁదేనియలొలుకఁ
బలుకుసుతునిప్పుడుగాంచిభూషణజాల
ములతోడనలంకరించికస్తురి - తిలకమునుదుటనుంచిగళమునరత్న
కలితహారములుగీలించిముద్దాడునప్పుడు
కలకలనవ్వుచుమద్ది . కాయలల్లాడనందియలు
ఘలుఘల్లనుచుమ్రోయ - లలితగతులనటియించుశ్రీ॥ ... రామ॥ ౫
చిన్నారిబొజ్జలోనన్న- గన్నవాఁడానాపాలిటి
పెన్నిధానమరారాలినాచిన్న
యన్నబూచివచ్చేరావరుగెత్తవల - దన్ననాతోనగలుగమేవాపాటపాడుచు
నిన్నులాలియుచేరా , లాలబోసేను
మున్నుచేతనంటవద్దు - వెన్నపెట్టెదనుచుచాలా
మన్నించివలుకుకౌసల్యకు - మురులుపుట్టింపఁజేయుశ్రీ ... రామ॥ ౬
ధరణివిభుఁడుభజించు . తఱిఁకౌసల్యతనయుని
మురిపెముసగిద్దునుచుజీర - వరయోగిహృదయాం
బరమునఁదుఁజెల్వుమీఱ - వసియించుదేవుఁడౌ
చిఱుతవాఁడైముద్దుగార- వచ్చినజూచి
తరుణితనదుకోర్కులుమీఱ కౌఁగిటనుంచి
కరుణించిభుజయింపుమనుచున - కడగముచేనందుకొని
తిరుగావానుఁడపరుగె - త్రిభువనమోహనబాలకుఁడౌ ... శ్రీ రామ॥ ౭
వితతయశుఁడుదశరథభూ - విభుఁడంతటకొమారాన్వితుల
సుతులఁదిలకించియుపనయనములు .నతులముగనొనరించివసిష్ఠునొద్ద
శ్రుతులనెల్లజదివించిచతురంగముల .గతులఁదెలియనేర్పరించిశస్త్రవిద్యల
చతురులనుగావించిహరిషించవారు
సతతముగురుబంధుమిత్ర - జనులకెల్లహితులైక్షేత్రోన్న
న్నతులైపరగిరందఱుశ్రీ - యుతుఁడైసత్యప్రశఁచెన ... శ్రీ రాముని॥ ౮

తల్లితండ్రులకుప్రియము - దనరగనశ్వమునెక్కి
విల్లినమ్ములు చేపట్టి - వేటలాడుచు
మొల్లముగానడవినన్నట్టి - మృగములగుండెలు ఝల్లు
ఝల్లనఁజుట్టిముట్టిపోనీకవాని నెల్ల చంపట్టిపడగొట్టి సౌమిత్రిగూడి
బల్లిదుఁడై యన్నియయోధ్యా వల్లభునకు కానుక చేసి
సల్లలితుఁడై సకలజనుల - సవినయముగాఁ బాలించు ... శ్రీరాముని ౯

శైలరాజకన్యకాయీ - చందమునమనుజావతార
లీలమైవర్తించెశౌరి - కనుగొనుమింద్ర
జాలికుఁడుచక్రధారి - సమస్తవేద
మూలమైవిలసిల్లుదారి - యజ్ఞులు దెలియ
జాలరతఁడునిర్వికారి - విమతసంహారి
శ్రీలచేఁజెలువందు శేష - శైలశిఖరాగ్రవిహారణ
శీలుఁడైసద్భక్తలోక - పాలుఁడైదనరునిత్యాత్ముఁ॥ ... ... శ్రీరా॥ ౧౦

౧౧. నాథనామక్రియము. ఆటతాళము.

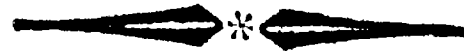
పల్లవి॥ ఇందువదనా! నవెయీచరితము - నిందువదనా
అనుపల్లవి॥ డెందము శ్రీమన్ముకుందునిపాదార
విందములందా - నందింపఁజేసిరా॥

ధీరుఁడు విశ్వామిత్రుఁడు తానయోధ్యకు - శ్రీరాముని జూడవచ్చెను యాని
దార్యుఁడె సౌధము జొచ్చెను - ఎదురు
గా రాజువనిలోడితెచ్చె మునికి
చారుసింహాసనమిచ్చెను మహా
దారుఁడె పూజయొనర్చెను - కరము
లారూఢినొదలజేర్చును స్వామి
మీరువచ్చుటకేమి - కామదిదెల్పు
డీరాజ్యమైనమీ కిచ్చెదననెనురా॥ ... ... ఇందు ౧

కౌశికుఁడా పూజగైకొనిబల్కెభూ - మీశ మారీచసుబాహులు - నూం
సాశనులద్భుతదేహులు ఘోర
పైశాచికప్రేతవాహులు - కాల
పాశవిడంబితబాహువులు - దివి
జేశాదిసురమునిద్రోహులు - యజ్ఞ
నాశకులధికమహోహులు - గా
దానివారలపొగర - డంచసలక్ష్మణుని
పెనిరాముని నంపు - మీశుభమానసా॥ ... ... ఇందు॥ ౨

భూమీశుఁడేకాంతమునవసిష్ఠుతో బల్కె - నేమి సేయుదు నేమందును - ట్లు
రాముని నెడబాసియుందును - సుగుణ
ధాముని నెన్నఁడు గనుగొందును - గురు
స్వామి యెబ్బడి సుఖము జెందును - ఈవి
శ్వామిత్రుని కిమెటులిందును - ఇతని
కేమి మనవి జేసుకొందును - నేను
యీమాటవినకున్న - నిపుడె శాపమిచ్చు
నీమానియనిన గురుఁ - డిట్లనియన నెనురా॥ ... ... కేందు॥ 3
నరవర విను మిది పరమరహస్యము - నరుఁడా శ్రీరఘురాముఁడు - ఘోర
దురితాంధకార విరాముఁడు - హరి
పరమాత్ముడు కమలాకాముఁడు - భక్త
వరదుఁడు ప్రణత సుత్రాముఁడు - దిన
కరవంశజలనిధి సోముఁడు - మాని
వరదేవతాసార్వభౌముడు - ఇతఁడు
పరమేష్ఠిచేతోల్లి - ప్రార్థితుఁడై భూమి
భరము మాన్పనీ - వరతనయుఁడాయెననె॥ ... ... నిందు॥ ౧
రాజా నీపుణ్యవశ్రిష్టపుకౌసల్య . జేజేల కెల్లనుతల్లి - అదితి
నాజనుతరుణీమతల్లి - మీరు
శ్రీజానిభజియించితో - నాలా
పూజింపన తఁడుల్లసిల్లి . సుతుఁడ
నై జనించెదమీకునెల్లి - ననియ
వ్యాజకరుణారసము జల్లి - నేడు
రాజీవాక్షుడుఁ రాముఁ - డై జూపట్టె శేషు
డేజామి లక్ష్మణు - డిదనిజము నెనురా॥ ... ... కేందు॥ ౧
వరశంఖచక్రముల్భరతశత్రుఘ్నులై - రఘుదారహరియాజ్ఞచేత - సురు
చిరయోగమాయయె సీత - యనగ
మెరసి జనకవంశజాత - నై
పరగుచున్న దిదీ సమేత - వినుత
సరసనద్గుణమణివ్రాత - యిది
పరమగోప్యముల - తృణ నిరామునిమాని
పరు వెంటబంపుమని - బల్కె వసిష్ఠు॥ ... ... డిందు॥ ౯.
రామలక్ష్మణులనుర్వాజు పిలువఁబంచి - క్షేమతో గౌఁగిటనుంచెను - తనమ
హామహులనుతిరియించెను - తన
కేమహాభాగ్యమని యెంచెను - వి

విశ్వామిత్రుఁజాలాపూజించెను - ఘన
శ్యామునినతనికర్పించెను - శుభ
కామీకనిదీవించెను - శ్రీ
రాములంతటధను - ర్బాణతూణీరధరు
లై మించిమునివెంట - నతిమోదమునఁజని॥ ... — ... రిందు॥ ౭
లలినిబలాతిబలములనురెండువి - ద్యలురామునకుమానియిచ్చెను - రాముఁ
డలరిగంగానదినిచొచ్చెను - ఆ
వలఁదోసదాటకి - వచ్చెను - దాని
బొలియింపమునినెలవిచ్చెను - ఒక్క
ములికియురమ్మునగ్రుచ్చెను - దనుజ
విలవిలతన్నుకచచ్చెను - ఆ
వెలదియాబిడరూపు - విడియహల్యసతియై
చెలగిరామునిబాగడి - శ్రీమీఱజనెను॥ ... ... కెందు॥ ౮
కౌగిటరామునిగదియించిజడదారి - వేగమౌశిరమూమూద్గాడెను - అంత
బాగాయననికొనియాడెను - మహా
యోగిధ్యేయుఁడవనుచువేడెను - హర్ష
సాగరమునలోలలాడెను - మహా
భాగుఁడుముదమునఁగూడెను - వీత
రాగుఁడైభయమెల్లవీడెను - నిగ
మాగమమంత్రరహస్యములనుదెల్పె - నీగతిశేషగిరీశుఁడౌహరికిరా॥ ... కేందు॥ ౯

౧౭. సౌరాష్ట్రం - ఆదితాళము.

పల్లవి॥ వినవేసుగుణాన్వితా - గిరిరాజసుతా

అనుపల్లవి॥ మనియుతులైరా - ములుకామాశ్రమ
మునను నాఁడునిలిచిపేరువ - ఘనులుసిద్ధాశ్రమగతులైరచ్చట
మునులారాఘవు- లనుబూజించిరి॥ ... ... వినవే॥

శ్రీరఘురామునిచేననుజ్ఞఁగొని - సారయశుఁడువిశ్వామిత్రుఁడుక్రతు
వారంభించెమహాజనవృతుఁడై - సారెకు [illegible] రీచసుబాహులస్ర
గ్ధారలుగురిసిరపెంపొధీరుఁడు - దాశరథియపుడుద్ధతుఁడై
మారీచుననిల - మార్గణమున
వారిధిలోఁబడ - వైచిసుబాహుని
దారిజేసెను - దహనాస్త్రమునను ... ... వినవే॥ ౧
సునిశితబాణము - లనుసౌమిత్రిత - దనుచరులనుజం - పెనుబువ్వలజడి- యొన
సిసురులుగురి. యించిరిసంప్రమ - మానసగుణనికరులు - దినకులతిలకుని-తనతోడ

నిడికొని - వెనకను సాగెట- సని చిలక్ష్మణుని . మునుమిథిలకొనియాడి ఫలములు
అనఘులకును భో - జనములొనర్చెను
దినములు మూడిటు - జనెను సరసముగ ... ... వినవె ॥ ౭
మునిపతి శ్రీరా - మునితోఁ బలికెను జనకుని యాగము కనుఁగొనఁ జనిరుడ
గనుపుగ మీరువ - చ్చి వశుభవానననిసతుఁడగుచునను జూసిగూడితపో
ధను వెంటముదములోఁ - జనిచని యెదుటను
వనములు కటిఫలకుసుమనస్తరులతాలంకృతమై
జనవిరహితమై గనుపట్టిన దివ్యనమే మనరా మునితో మునబలెక్- ... వినవె ॥ ౩
గౌతముఁడను ముని గలఁడు లోకవిఖ్యాతుఁడాతనికి హల్యయను సతిని
ధాత యొసఁగుతా దంపతులిచ్చట బ్రీతినుండ నిం ద్రుఁడు సుకనాడా
గౌతమ వేషమున నాతినైననిచను నాతరిస్నాతుఁడై
గౌతమముని వచ్చి భక్తి
భంతి జేతునాలో. బొంకకుమనఁబురు - హూతుఁడ దుర్మతి
నైతిఁ గాభువనైను ॥ ... ... వినవె ॥ ౪
శాపమొసంగెను సహస్రభగుఁడవై పోమ్మని వ్రతారిన హల్యను-
కోపమునశిలా రూపముగమ్మని నేపరజంతుర - హితముగఁ జేసెను
యీవనమాహాని బాపురెయాన్నదు నీపైరఘుపతి శ్రీపాదము వెట్టునాటికి
శాపము చెదునని - జనెసతీమణికి
యీవనయాని బాపురెయన్నదు- నీపైరఘుపతి శ్రీపాదము వెట్టునాటికి
శాపము చెదునని - జనెసతీమణికి
పాపము బావవెవరమపురుషాయనైను ॥ వినవె ॥ ౫
రామునికరముకరమ్మునఁబట్టిను - హామునియవ్వడ-హల్యనుజూపిన- భామపైని
దన పాదమునుంచిన హోమతియగుకున హల్యతనరఃగనీ-రాముఁడుతా
మ్రొక్కె- రామామణియును-లక్ష్మణునిధను ర్బాణధరునికనకాంబరుని
శ్రీమన్మందస్మితవదనుని శ్రీరామునికోమలశ్యామునిఁ జూచెను ॥ ... వినవె ॥ ౬

౧౩. బిలహరి - ఆటతాళము.

పల్లవి- శరణుశరణని రామచంద్రునియహల్య సన్నుతించెను వినవె
అనుపల్లవి. వరపురుషుఁడనుచు గౌతమవాక్య
సరసిజుదిలోనెన్నుచు శాంకి మ్రొక్కి-
యటుదారనర్ఘ్యపాద్యములిచ్చి హాసురాని
స్ఫురితానందామోమించి - పులకించి నీ
చరణనీరజపరాగమున నను - దురితమెల్లనుదొలగెనహాహా
గతిమిలోనుకృతార్థనైతిజ - గత్ప్రిభోకములాడిభోహారి ॥
యెవిభుపాదరా- జీవరేణువుంచేఁ బావనమైనది - భాగీరథీమహా
దేవిబ్రహ్మాదు-రావనీ నేచవాను భావుఁడుగాదించె నేవరకువరజము

వేవేలవిధముల వెదకఁబడుశ్రుతుల
చేతనజభవుఁడెవని శ్రీనాభిపద్మమం
దావిర్భవించెనవ్వయుఁడైనపురవైరి
యెవిశ్వగురుదాను - మేప్రోద్ధభజియంచు
నేవీతవరుపాద- మీభువనజాలములనెల్ల నాక్రమించెను
శ్రీవనితామణికి నెవ్వనియురము - చెలఁగివిహరింపనునికై వట్టెన్యే నే॥
తేపునిపదమునం - దితరాజయోగి హృద్ధ్యేయమైతనరారి చెలువుమీఱు
నావిభుండావరదుఁడాగురు డావరుఁడాదేవుఁడిదెనగు
బ్రోవుటకుప్రత్యక్షమయ్యెన - కోయావిచిత్రమటంచునెంచుచు॥ శరణు౹ ౧
శ్రీరఘువీరనీ లీలలత్యద్భుతము ఏఁకితరముగా దవితెలియమతాగ్యవ
తారమునసుజగ త్రయమునూయామోహ
పారవశ్యమునుంద - భ్రమియించితివిసర్వ
తారుఁడనీవుచలనారహితుఁడవుం తారచలనాదులుగలవారివలెనుందు
దారయపూర్ణుఁడఁ వానందమయుఁడవ నూత్రుఁడవతిమాయి
కుఁడవుసంవిన్మయోదారవిశుద్ధమూర్తి ప్రజ్ఞాఖండబో
ధాస్వరూపుఁడవజుఁడవు
పాదమూర్తిపుడవీవేభూతములకా ధారభూతమునీ వేయీజగమునీవే
సంరెకుజగదా-శ్రయుఁడవీవెకర్త - కారణకావ్యము-లునీవిలాసములు
ప్రగిదజ్ఞానగనేరకతను - ధారివందురుగానినిన్ను
దారితాఖిలకలుషమగుపర తత్వమనఖిలులచేనిగునా॥ ... శరణు॥ ౨
జలజలోచనరీ వలఘుమాయాగుణ ములచేబంబితుఁడవై
విలసిల్లిజగదుదయ- విలయములకుబ్రహ్మావిష్ణ్వీశ్వరనామ
ములఁబూనియున్నావు తెలియఁగనోకఁడవె
వలనుమీఱఁగాను - వాచ్యవాచ్యక భేదవిహితముజగన్మయుఁడవై
యలరుచుందువునీవ
స్ఖలితతేజుఁడవోం - కారవాచ్యుఁడవువా - మ్ఖలకగోచరుఁడ
వుగూఢవర్తనుఁడవు
భళిభళిశ్రీరామ - భద్రగుణోన్నిద్ర ప్రథనాంగణరుద్ర
కలితకౌస్తుభహార శ్రీశపా
చలశిఖరవిహార మోహనాకార చెలిసిరుంచలనుని
శ్చలమాగజ్ఞానమాంగముదెలియనెంతటివాఁనునీదాసను
కెలుగజేయుమునాకునీపద . నలినభక్తినిరంతరమ్ముగ
జెలఁగివందనశతములొనరింం - చెదనుదాశరథీదయానిధీ॥ శరణు౹ ౩

౧౪. దేగడ - ఆదితాళము.

పల్లవి - వినీలవేణివినుతదగుణశ్రేణి - వినవేశార్వాణి

అనుపల్లవి. ఘనాఘనాంగుఁడౌ రాముని చేననుజ్ఞఁగొని
గౌతమముని యొద్దికి జనెనహల్య
మునీంద్రుఁడా రాఘవుని జూచి బలికె
ఘనంబు గను మిథిలాపురంబునను
క్రతువరంబు మాహేశ్వర చాపము.
కనుంగొని యనంతరంబ రాఘవుకు
జనేవనగ విశ్రముఁడయ్యెనుహరి ... ... వినీల॥

తరంగ భంగ తరంగ గను - ప్పొంగుచు దాటి విదేహ రాజపురి
చెంగట రాగ నెఱింగి జనకుఁడుచె - లంగుచు నెదురుగను
తంగ జని గాథే యనకును సా-ష్టాంగ మెరిగి పూజించి దిశలు వెలు
గంగఁ జేయు చంద్రసూర్యులో సురపుంగవులగు నరనారాయణులో
శృంగారకళలను బంగారు తనువుల
సంగాను దగిన వీర లెవ్వారె
ఋంగవలయునన . దశరథాత్మజాలు
మంగళకరులీ రామలక్ష్మణులు - మహాభుజుల్ గనులని ముని దెల్పెను ... వినీల॥ ౧

శ్రీవిగమత్ర్యతు సంరక్షణమున - క్రైవీరల నేఁడో జితెచ్చు నైడ
పావనుఁడీ రామచంద్రుఁడౌ కశరమున - జావనేసెఁ దాటకను
భూవరమదీయ యాగవిభూతకు - లైవరలు సుబాహు ప్రముఖనిశాచ
రావళి ద్రుంచియు మారీచు జలధి - లోనైచెఁబడాంబుజ రజమునను
యావీరుఁ డహల్యను వెవేగ బవిత్రను
గావించి నేఁడు నీగృహంబున - గరశకంఠుని గనుఁగొనవచ్చెను
నావుడు నగరికిఁ దోడ్కొ నిజనియా - నరేంద్రుఁడా రాముని బూజించెను॥ వినీల॥ ౨

అంతటజనకుఁడు - మంత్రులఁ బిలిచి పు-రాంతకవిలు దెమ్మనిన భటులన
త్యంతబలులైదువేలబంపినఁ - బంతముమీర జని
సంతతము మణిశస్త్రామలచే నెంతయు బూషితమైంఘ గాంశత
కాంతమైన విలు దెచ్చిన ధరణీ - కాంతుఁడు కౌశికుఁ గనుఁగొనియా
వింతానృపవరు - లంతా జూడగ
వవితో మీమునరఘూద్వహుంచి - చాప మెక్కిడిన ఁజాలుననీతా
కాంత నిత్తునని విన్ శ్రీరాముని - కనుంగొనెమ్మని దరహాసమునను ... వినీల॥ 3

శ్రీరాముఁడు వామకరంబున వి-ల్లారూఢగగొని యెక్కిడిన్ పతులు
చేరిచూడ దక్షిణకరమున నరు-దారగిచిన పుడె
సారము చెడి ఘోషలో శమునింరిగెను - పైటిత్తు దైర్యముతో గూడద

దారవమదిశల్నిండెదివిమా- నారూఢులగుచుఁగ సుగానుదేవతు
లారాముని- శ్రీమీరా- బాగడిరి
తోరంబుగా బ్రసూనరవము- దుందుభిధ్వనుల్సురవనితావన
చారునాట్యములుచెలగ రాఘవుని- జనేశుడర్మిలిగాగిటనుంచెను॥ ... చ.సీ॥ ౪
ఫుల్లాంబుజపత్రాక్షుఁడురాముడు- విల్లువిఱచుటలువినియంతఃపుర
పల్లవాధరులుమనసీతకుశ్రీ- వల్లభుడనదగిన
వల్లభుఁడిదెవచ్చెనుచల్లనివా- డెల్లజగములనునేలఁచాలువా
డల్లమరునైనజక్కదనమున- నల్లసంబులాడునమెయమ్మ
జెల్లా-రాముని-వల్లా కోరిక
లెల్లాఫలించువంశపావను-డీమహాత్ముఁడంచనిపలికిసరస
సల్లాపమువాడుసీతకుమణి- సరుల్వారుల్ హారుపుగఁగైచేసిరి॥ ... చ.సీ॥ ౫
పట్టుచీరెఁగట్టిఁగట్టిరవికెచను- కట్టుదిట్టముగగట్టిశృంగమదము
బొట్టునుదుటనునిచికనులకాటుక- బెట్టికురులుదువ్వి
చట్టముగాగీలుముడిపై చిమరిక- మట్టుమీఱవేడుకచేసరములు
జట్టిస్వర్ణభూషణములుమేనను- దట్టముగాఁబూనియొక్కచెలికేల్
బట్టీ-జనకుని-పట్టీ-శౌరికి
పట్టంపురాణినౌదునేనని- బాళితోడఁగుందనపుబొమ్మవలె
నెట్టనరాజమరాళకరిగతుల- నెరానిరాకరింపుచునడిచెను॥ ... చ.సీ॥ ౬
తాటంకద్యుతిదిక్కులెల్లను- దీటుకొనఁగఁబాపటబొట్టునుసరి
సాటిలేనిచంద్రసూర్యులనుసల- లాటమునను మెఱయ
తేటముత్యపుసరులుపతకములు- మేటిచిలుకతాళితోడఁబెనఁగొన
మాటికినఁదెలుఘల్లనిమ్రోయఁగ-దీటులేనిపైఖరిసీతావ
ధూటి-గుణముల-పేటి-హరికి
రీటాదివహుమణాద్వలశేషగి- రీశరామభూవిభునిచేరిమణి
హాటకమయమాలికగళమునిడి- హరికివరించితిననిచనెమదమున॥ ... చ.సీ॥ ౭

---

౧౫. కాపి - జంపౌతాళము.

పల్లవి॥ వినుహైమవతీఘనాఘనసుందరాకృతీ- వినుతధృతీకరణామతీ
అనుపల్లవి॥ తనమంత్రులనుబనిచె- దశరథునితోడితె
మ్మనిజనకనృపతివే-గాబాగా॥ ... ... విను॥
ఆరూఢిదినసత్ర- యమునవార- లయోధ్యఁజేరిదశరథునిగాంచి
ధీరులై మ్రొక్కి- బహుదివ్యవస్తువులనరు-దారగాఁనర్కయించి
శ్రీరామునకుజయ-శ్రీరమారామునకు-సీతనునిశ్చయించి- నేడుశ్రీ
మీరమిమ్ముబిలువనం-పెనుజనకు డనసంభ్రమ-మించెవేడుకదలించిమించి॥ విను॥

జనవిభుఁడు శ్రీరామ-చంద్రునకుఁ గళ్యాణ-మని చాటనానతిచ్చి -
జనకమంత్రులకును-త్సాహనవరత్నభూ-షణము కూలములు నిచ్చి
తనగురుండవగు వసి-ష్ఠుని సుమంత్రుని గని రా-ముని పెండ్లివార్త దెచ్చి-తగు గదా
జనకవిభు బాంధవ్య-మని నకడు లెస్సయని-రనువు గా ముదము హెచ్చి మెచ్చి॥ విను॥ ౨
మరునాడు గురుహితస-మస్తజనులెల్ల వే-మఱు బలసి కొలువగాను
అరుదైన యాణిము-త్యములగొడుగుల నిడ-నధిక వైభవముతోను
భరతశత్రుఘ్నులిరు-వురు గజారూఢులై- యిరుగడలఁ జేరి రాను-రథమెక్కి-
నరవరుఁడు మిథిలాన-గరమునకుఁ జనె నెలమి- నాలు పెనములలోను-తాను॥ విను॥ ౩
హితమతిని దశరథున- కెదురుగాఁ జనిపురో-హితన హితుఁడై జనకుఁడు
చతురుఁడై పూజింప-సరసులై రామ-లక్ష్మణులు తమతండ్రికపుడు
అతిభక్తిఁ బ్రణమిల్ల-నాలింగనమొనర్చి- నానందమనను నృపుడు తతమహో
న్నతజనకరాజసద-నమున సుతకౌశికా- న్వితుఁడై వసించె నతఁడు-జనహితుఁడు॥ విను॥ ౪
తనయాగకర్మం-తయు దీర్చి జనకుఁడు శ- తానందుతోడ నన్నెను
దనరు కాశ్యపుర-మున మదనుజుఁడు కుశ- ధ్వజుడుండు మోదమునను
మొనసి పిలువనంపుమనవిని యట్లు సేయ- జయ్యన వచ్చి యతడన్నను పొడగాంచి తనకుమారి
కలు తా-నును మ్రొక్కి-వర్ధిల్లు-మను చదీవెనలు గొనెను- మనెను॥ ... విను॥ ౫
లలి నిజనకుఁడు పురమ-లంకరింపుమనఁ దో-రణచయమెల్ల సితంబు
అలఘు సౌధధ్వజో-జ్వలముగోపురవితా-నావళిరాజితంబు
ఫలధాతనమ్రరం-భా స్తంభశోభితప్రతిగృహప్రాంగణంబు-కర్పూర
కలితాంబుపూరగం- ధిలరాజమార్గముల- కై జేసి రాపురంబు-డంబు॥ విను॥ ౬
క్రమముతో నంతఃపు రమలంకరించి- గారుకుంభములనుంచి
సమమైన పచ్చరాజగల పైనిలిపి సీ-లములబోదెలు ఘట్టించి
రమణీయముగ నువిగ-డములదూలములు వ-జ్రములగోణి గెలురచించి చతుర్ద్వార
రములగొమరొప్పఁ గల్యాణవేదిక గట్టి- రమరికను సంతసించి- మేలెంచె॥ విను॥ ౭
ఎలమి సీతాదికాం తలకు నలుగులు బెట్టి- తలలంటి జలకమార్చి
జిలుగులను దడియొత్తి- చెలఁగి సరిగంచుచీ- రెలుగట్టి కురులుగూర్చి
వలనొప్ప గొప్పకొ-ప్పులు బెట్టి చందనం- బలదితిలకములు దీర్చి
రవికలను పొరయుచను-కటుపెనల-వరచక్కై జేయనలరిర సముగ జేర్చి-మది చేర్చి॥ విను॥ ౮
పరగ కేకయపతికుమారుఁడు యుధాజిత్తు- వచ్చెనచ్చటికి నంతా
వరుస దశరథుఁడు నల్వురుసుతుల భూషణా-వళులఁ గైజేసి చెంతా
శిరులనందానుఁడు-తరి జనకుఁడానంద-భరితుఁడై భద్రదంతావళములను
గిరిమమున బనుపరా-ఘవులెక్కి రాజమా-ర్గమునఁ జూపట్టిరెంతా-వింతా॥ విను॥ ౯
పొదలుచును కౌసల్య మొదలౌ సతులు గొల్వ-భూపతులు జేరి కొలువ
విదితమాగధవంది బృందములు గొలువనట- విటగాయకులును గొలువ

సదయులువసిష్ఠవిశ్వామిత్రులాశీర్వ- చనములొసఁగుచునుగొలువ-కళ్యాణ
సదనమునకరిగె శేషగిరీశుఁడగురామ- చంద్రుఁడెదముదనుమెలువ-చెలువ॥ విను॥ ౧౦

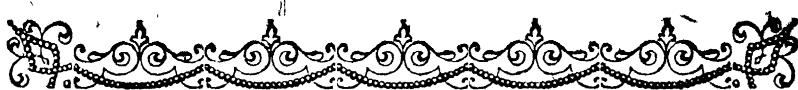
౧౬. కళ్యాణి - అటతాళము.

కల్యాణమువినవే-నేడుసీతా-కల్యాణమువినవే
కల్యాణమయమైన- కల్యాణనిలయమున
కల్యాణప్రదుడౌయ- హల్యావరదుని-కల్యా-
వేదనాదములువేణువీణావళవీ-కాదుందుభిడిండి-మాదిన్మహావాద్య
నాదములుపుణ్యాంగ నాబృంధశుభ గాన
నాదములుఁజెలఁగజ నకుఁడెదుర్కొనిదశర
థాదిభూపతులక హాసనమునిచి యీా
మీఁదసపురోహితుఁ డైదేవముఖుహోమ
వేదిఁబ్రతిష్ఠించి వివిధమంత్రములచే
వేదోక్తహోమ విధులొనరించి ీతాదికన్యలధన్యలనల్వురను
సమ్మోదమునరావించి మురియుచుశుభజాలా
పాదకమగుమధు పర్కమిచ్చి వేడ్క
బ్రోదిజేసినృపుడు పూజించెరాముల॥ ... ... కల్యా॥ ౧
శ్రీమీరజనకుఁడు శృంగారవతియైసౌ
దామినీలతమార్కొఁదనరెడుసీతా
కోమలితెఱమరుగునసుంచిచాలగా
రామునరామాభి రాముడైనశ్రీ
రామచంద్రునిపాద రాజీవములుగడ
సేమమునతజ్జలము సిరమునధరియించి
సేమముతోసీత నిఖిలలోకమాత
గామితసిద్ధసం కల్పపూర్వకము
భూమీశుఁడుధారబోయినగ్నిసాక్షి
గామానవతనిరా ఘవుఁడుచేకొనెదేవ
తామందారసుమ ధారలుగురిసెభ
ద్రామితగుణులై యలరువధూవరులపై॥ ... ... కల్యా॥ ౨
అంతఁదెరదీయ నతివమోముజూచి సంతసించెనురామ చం
ద్రుకన్గవతారకాంతుగనుంగొనియలరు కలువలపొర్కొనా
డుంపిచూపులుదనరె హృదయేశుపదయుగళి
సొంతయుదామరల సొనయుతేఁటులనఁగా
కాంతామణినిపాణి గ్రహణమొనరఁజేసి

స్వామి నేనుమించి హైహయ వంశజులను ద్రుంచి-శాంతుఁ
డైముదము దలంచి-చెలఁగెద- నీమహామహిమనుంచి-ఖగ
గామి నీబలంబు నీవు గొంటిని-గాన నేను ధన్యతముఁడ నైతిని
నీమహనీయదరిశనము గలిగెఁబి తామహాదులకగోచరుఁడవు శ్రీ
రామా మనోహరుఁడవగు రఘు-రామా ప్రకృతికంటె పరుఁడవు
కామాద్యరివర్గ దూరుఁడవ హే మాధవ భవరహితుఁడవు
కామకర్తృ గుణవర్జితుఁడవు నుదకమున ఫేనజాలములు ననలమున
ధూమమట్టులనట్టులనె యఖిలమును- నీమాయచేఁ గల్పితంబనె॥ ... చేరి॥ ౩
ఎంతదాక నరుఁడు-నీపద- హితులపొత్తు జొరఁడు-నినువా
డంతదాక కరుఁడు- వలెను భ-వాబ్ధి దిరుగు పామరుఁడు- ఏ
కాంతుఁడై సుజనసంగతి వలనను-గనిన భక్తిచేత నెప్పుడు నిన్నున
నంతు నాశ్రయించినప్పుడు మాయకు నంతమజితుఁడును స్వప్రకాశుఁడును
శాంతాత్ముఁడు నైన సద్గురుఁ-డంత వానికగపడును సుని
తాంతానందమతిఁ జేగని-చింతలతల నెల్లఁ ద్రుంచిని
రంతరాత్మసుఖముఁ జెందు నీపద- రాజీవయుగ భక్తిలేనినరు
లంతమొందఁ జ్ఞానముక్తిసుఖముల-నందవశము గాక చెడుమరనె॥ చేరి॥ ౪
ఈశ శరణు శరణు- దురితవి-నాశ శరణు శరణు-సుజన
క్లేశహరణ శరణూ-జయజయ-శ్రీరామ శరణు శరణు నేఁ
జేసినట్టిపుణ్యమెల్ల నీమమ-హాశుగమున కొసఁగినాఁడ ననుదయ
జేసి బ్రోవుమనఁ బరశురాముసకు-సీతావిభుఁడు ప్రసన్నుఁడైఁ పలికె
వాసి నీమనంబునను దల-పోసి వరముఁ గోరు ననుకృప
జేసి నానని నభృగుకులుఁడు-భాసిల్లుచు నీమపదరజో
లేశమునకు యేవరంబు సమమఖి- లేక భక్తి నిమ్మనఁ గృతార్థునిగఁ
జేసి పనుపఁ జనియె జామదగ్ని నిజేచ్ఛం దపముజరింప నులిఁచుచుఁ జనె॥ చేరి॥ ౫
ప్రీతుఁడయ్యెఁ జాలఁ-దశరథప్రభుఁ డంతట లీలా-గుణముల
చేతనలరి శీలా-తగపురి జేరిచ క్రియా వేళ-భూ
జాతనసీతన రెననుజులును నిజ-సతుల రతుల సేవిరతుల విభవస
మేతుఁడు జగత్ప్రభుఁడుఁ బ్రథితగుణ- జాతుఁడవ్యయానందమూర్తిఁ సం
గీతానంతకీర్తితసుగుణ-భూతాద్యఖిలసాక్షిమాయా
జాతాఖిలకలుషహరుఁడు సా-కేతాధిపుఁడై యుండె హరిద
యాతిశయత నిదియుఁ జెప్పె సుబ్ర-హ్మణ్యకవి శేషగిరీశు పేరవి
ఖ్యాతి మీఱ నధ్యాత్మరామాయ-ణాఖ్యానమున బాలకాండమేది॥ చేరి॥ ౬

శ్రీమదధ్యాత్మరామాయణకీర్తనలు-బాలకాండము-సంపూర్ణము.

శ్రీరస్తు.

శ్రీమదధ్యాత్మరామాయణకీర్తనలు.

అయోధ్యాకాండము.

కర్ణాటకసారంగ - అటతాళము.

పల్లవి॥ శ్రీసద్గుణాన్వితా-స్థితాద్రిసుతవినవె- కౌశేయ
వాసుని శేషాచలవాసునిచరిత్రము

అనుపల్లవి॥ భాసిల్లునంతఃపుర- వరమునందుమణిసిం
హాసనస్థితుఁడైమునిసుతుఁడైమహో
ల్లాసుడైదరహాసుఁడై-శ్రీవాసుఁడైశ్రితదాసుఁడయిసీ
తాసహితుఁడగు-రామునిఁగను-తలపూనిసురమౌనివచ్చెను॥ శ్రీస॥ ౧

శరదిందుచంద్రికా-సదృశమౌతనుద్యుతుల
మెరయుచువచ్చువాని నారదుఁగా
నెరిఁగిసీతాజానకిదేవియుతుఁడయి
పారపారమింతలేని భక్తిచేమ్రొక్కి
పరగఁబూజించినతాని నీవరినసం
స్మరణచేవిషయాసక్తచిత్తులమైసం
సారచింతమాటికిగలుగుమముబాటికి
దూరకదిదిదుర్లభమునినుగని పరమపావనుఁడనైతినిభా
స్కరుఁడురాఁదమమడఁగుక్రియన-జ్ఞానమడఁగుననమునిపల్కెను॥ ... శ్రీస॥ ౨

శ్రీరామభద్రమయజే-సెదవోననులోకానుసారవాక్యములచేనుసం
సారిననుటిదియరయసత్యమేను- జగదాదియామా
యారమణిగృహిణిగాసు-జేయుటనునీసుతు
లైరిబ్రహ్మాదులెల్లనుత్రిజగన్మహాసం
సారివీవుహరివిజనకజాలక్ష్మిపుర- వైరివీవుసితహిమశైలజాత
హరిజభవుఁడవీవుధరణిజ-వాణిరవివీవుప్రభజానకి
యామాధిస్త్రీపురుషవాచ్యము లన్నిసీతయునీయనియెను॥ శ్రీస॥ 3

స్వామీనీఛాయయ-వ్యాకృతమనబడునది
యేమూలప్రకృతినా నమహత్తత్త్వ
మౌమహత్తత్త్వా- నలింగశరీర
మైమరియదిసకలమైన-తనువులఁజేసెన
హంకార-బుద్ధిప్రా-ణాజ్ఞానకర్మేంద్రియ
సామదాయకములింగ-శరీరమనఁబడునదై

జన్మకర్మ కామాలము ఇంద్రజాలము - అమహాత్మ యెజీవ- సంజ్ఞనసాద్యవిద్యోపాధినొందిన
ద్వైమించెస్థూలాదిదేహ-త్రయమెజీవోపాధియనియును॥ శ్రీస॥ ౪
స్థూలసూక్ష్మకార-ణాలజాగ్రత్స్వప్న
సుషుప్త్యవస్థలుమూడుగల్గెనీసంసృతి
లీలచేసెనయువాడుజీవుడెపరమాత్మ త్రి
కాలసాక్షియీశేడులోకములకాది
మూలమదినీవేచూడుమాయాభువన
జాలములునీయందె- జననస్థితిలయముల్లె
జరుగుచున్నవిరా-మారాక్షసవిరామా
వ్యాళమంత్రాడుగనిబెదరిన-పోలికనుదనుజీవుడనుకొను
బాలుడుఘనుడాత్మతానని భయరహితుడయియలరుననియెను॥ ... శ్రీస॥ ౫
ఏనీతేజమున నీయఖిలములు వెలుగునిదిపుణ్యశ్లోకయందాకన
జ్ఞానము తెగిపోకయుండునందాక దీనుడగుజనుడునీకారుణ్యమునవి
జ్ఞానానందమొదవిననములుడౌనదినీపా
దారవిందభక్తినిగలిగెదేవముక్తిని
దానమగురామనీదాసుల దాసుడనుకరుణనను బ్రోవుము
నీనాభికమలజుడుమాతండ్రియటుగానసేబాత్రుడనా॥ శ్రీస॥ ౬
అనిబాలాప్రణతుడె-యానందబాష్పములు
కనులజడిగొనజడదారి- రఘువంశతిలకుని
వినుతించిబలికెజేరి- రావణచధాధణము
జనియించినావుశౌరి దశరథుడునిన్ను
దనవిభునిజేయగోరి- యున్నాడటుల
యినరావణుడుజచ్చుటిటులతనిజంపుదు-నని ప్రతిజ్ఞజేసి-నావుమునుడాసి
వినుముఘూధారహారణమునకు- మొనయమిదివనజభవువాక్యము
లనినడిచియునగవుమొగమునజగి- బెనగొనగననియె శ్రీరాముడు॥ శ్రీస॥ ౭
వినునారదసేనెటు గనిదేమియునులేదు
మును ప్రతిననాచే-తనెటు జేయబడెనటు
లనే జేతుసకలభూతముల-సుఖాసుఖములు
ఘనకాలసంజా-తములు ప్రారబ్ధ
ములగునవిభువననే-తనైతగులకనేనే
నెనసీవినొందితు నదిరేపుదండకాటవికేగి
మునివేషముదాల్చిసంతోషముననుజముదశవత్సరములందును
సీతయనునెపమునను రావణునిసపలముగజంపుదునవిని దేవగతిజనెము నింద్రుడు॥ శ్రీస॥ ౮

౨. పూరికల్యాణి - ఆదితాళము.

పల్లవి॥ వినవేశుకవాణీమాణిమాణిక్య-వీణావాదనపటుపాణి

అనుపల్లవి॥ మనువంశ్యుఁడు దశరథుఁడంతట- మంతనమునవసియించినవశిష్ఠుని

ఘనముగ రావించిమన్నించి- వినుమనిబలికెమహాత్మ సఖిలజను
లనుమాటికివాగ డెదరు శ్రీరాముని- ఘనగుణాభిరాముని యువరాజునుగా
నొనర్పవలెనిప్ర డెభరతుఁ- డనుజునిగూడిచనెనుమామనుగను
గొనశుభదీక్షనునుపురామునిరయముగననె॥ ... ... వినవే॥
వరమానిదశరథునివీడ్కొనిరఘు- వరునగరికేవే-గరాగా శ్రీ
వారియెదుర్కొనిబాగా- వసిష్ఠునిపరగసత్కృతుగాగా జేసిసీతా
తరుణిహ్వోపకలశో- దకములలొసంగగ
గురునియడుగులుగడి- గిశిరమునసవ్వాలి
ధరియించినేమపడి- గిపూజించినీ
చరణానీరధారణా- మునగృతార్థుఁడనై
మెరసితిననుదా- శరధిపలుకువిని
చిరునగవు నొలుకఁగఁబలికెమునినీ
చరణజలముహరుఁడుశిరమునందిడి- పరమపురుషుఁడాయెమాతండ్రి
నలువయునీపదాంబుపులనుఖియయ్యెననెను॥ ... ... వినవే॥ ౧
ఇటులనఁదగునేలోకగురుఁడవు వి- శ్వేశుఁడవనియురమాపతివనియునమ
త్కటయశుఁడవనియుఁబర- మాత్ముఁడవనియునిన్ను
కుటిలులకెఱుఁగవశ- మాభక్తపాలన
చటులుఁడవైభూభా- రముహరన్నరావణుని
జంపకమదినెం- చిపట్టితివని
దిటవుననిశ్చయించినానునేను- ఇటులైనబహుగోప్యము జేసితివిని
పెటులమాయచే- సర్వము జేయుచు
పటులనేగురుఁడనశిష్యుడనే- ననుమునటునసల్పితిస్వామిజగ
న్నటనసూత్రధారియఖిలభూతాం
తర్యామియ- నఁజెలియుదువనెనుదపసి॥ ... ... వినవే॥ ౨
నీవుశుద్ధస- త్త్వమయమైనమేను
నెరిఁబూనిఘువియం- పమాయాపనుజ
భావమునఁజెంగుచుం- డువకటరాజ
సేవచేగానీనెం- మహాకోహిత్వ
జీవనమునెస- దెటమనితెలిసియు
నీవురఘువంశమున- నజనిచుంతువని
భావించిసంతసముననీకుగురుఁడనై

ఓకురంగతమేమని తండ్రియాజ్ఞ నడచె - వికేఁబోవ్రె వెడలెఁగ పురజనులు పొగడ
సకటవగి వకుఁడనుచు వారంతో - ననియె వామ్మ
దేవుఁడమ్మ నీ ప్రియుఁడు॥ ... ... చికుర॥

ఈ రాముఁడు నారాయణదేవుఁడు - ఈతఁడవ్యయుఁడు మహానుభావుఁడు
శౌరి యోగమాయ సీతయయ్యెను - శౌరి శేషుఁడే లక్ష్మణుఁడైయలరెను
లారా బ్రహ్మ విష్ణు రుద్రా - కారమై బ్రాని గుణత్రి
మీర జగదుదయ స్థితి సంహారములు జేయుఘనుఁడు హరి
యీ రాముఁడు మత్స్య కూర్మ సూకర - నారసింహ వామన భార్గవ హలము శ
రీరములు దాల్చి యిప్పుడు దశరథకు - మారుఁడయ్యె ఖలుల జంప టకునసె॥ చికుర॥ ౧

రావణాది దుర్జనుల పదార్థము - రాముఁడు ద్రుంచిల్లుటయీ యర్థము
దేవముని దెలిసి పలుకన తనితోఁ - దెల్పె రేపు వనికేఁగ వననిలయితఁడు ధర
ణీవల్లభుఁడు గైకహారిసటు - వీవాసముకను పతేదితఁ
డేవారలనిటు నియమించెను - దైవాధీనము సర్వజగము
గావున మీరింపకై యడలకుఁ - డీవనజోదరు హృదయపద్మమున
భావించినఁ జింత లెడలునని ముని - పలుకఁ బౌరులలరి నుతించి॥ ... చికుర॥ ౨

ఆమీఁదట రాముఁడు కైకనగరి - కరిగి యడవికేఁగి మాకు మగ్గరికె
భూపతియాజ్ఞ గొనుమనకైక - దీమసమున నిచ్చె నారచీరెలు - అవి
సౌమిత్రియు రాముఁడు గట్టిరి - భూమిసుత చేగాకున్నను
స్వామి జనకజకట్టి జట్టెను - ఏమీయన లేక నృపభార్య
లీమానవతికి చీరెలిగదని - యోధ్యగవశిష్ఠుఁడదరిపడి కైక
నిమది చెడ సీతకిది యొసఁగదగు - నేయనిదుకూలములవనిజకొసఁగె॥ చికుర॥ ౩

రాజు సుమంత్రుని చేఁ గుమారులకు - రథము దెప్పించ నప్పుడు జనకుసను
శ్రీజానిసలక్ష్మణుఁడై మ్రొక్కెను - సీతయందటికి మ్రొక్కియరద మెక్కె - హరి
జేజేలలరగ లేరెక్కెను - జేజేయని ప్రజలువొగడ నహి
తా జేయుఁడఖిలసాధనములు - తాఁజేకొని సుమిత్రకొమరుఁడు
రాజిలు రథమెక్కెను సుమంత్రుఁడు రథ - రథ్యములనడుపనిలుమనిదశరథ
రాజువిలపింపఁదరమిన డబిజన - రాజితోడఁదమసదాఁ బెరాముఁడు॥ చికుర॥ ౪

పుడమి జేఁడవనిష్ఠైఁబడిప్పుర - పురఁబొక్కెపౌరలియోధ్యభృత్యులధిపుని
యడరికౌసల్యసగరికిగొనిచని - రాయువతివిభుని బోధింపుచునుండెన
క్కడ రాముఁడు నిల్చి జనులనిటు - విడరాదని పురికిరథము గొని
నడరాతిరి సుమంత్రుఁ బోమ్మని - యుడు రాజనిభాననయును నను
ఁడుఁగూడి నదునప్పుడె కదలి చని - సుమహాతరంగకవికలువ భంగ
మ్మృదుజటాజూటసంగ గంగఁగని - మెచ్చు శౌరిఁ జేరగుహుఁడు వచ్చెను॥ చికుర॥ ౫

చరణకమలయుగళికిఁ బ్రణమిల్లెదను యెఱుకువాని రాముఁడు సుధ జల్లెడు
గురుదయాదృష్టి గని క్షాళితసీమ- కొన్నఁబోగి దెకుహముఁడు భక్తిఁ వచ్చిని
హరిధరియించెజటలుమౌళిఁ బ్రస్థని- జరియించునవచరులక్ష్మణుఁడును
ధరియించెను సత్యవ్రతుఁడని- కురియించిరి విరులు సురలు శ్రీ
ధరుఁడు గంగనీటఁ గ్రుంకి జలములు- ద్రావితరుమూలముఁ బవ్వళించె
దరణితో జనట రామచంద్రుఁ నా- గరులు గానలేక పుర్కిఁ బోయిరి॥ చరణ॥
సోయామానుష వేషధారిత్వము- తాయిమైనిదురవోవఁగ మధను
స్వాధానులు బ్రూన లిపియించెను- సౌమిత్రితో నిషాదపుఁ గుహుఁడు బలికెఁ గృష
నాయిత్రీహరి నిటుగనకను- దోయిసంతోషింపకున్న
దోయియామసుఖమును గైకయి- కేయి హాత పుగదాయనెను
మాయికము సుఖాసుఖము నౌర యోగము- కే మొదలెవనిలక్ష్మణుఁడు శర
నాయకునకఁ దెల్పఁగ వరణోదయ- మాయె శేషగిరిపతియు మేలొల్కానెను॥ చరణ॥ ౭

౬. భూపాలము - ఆటతాళము.

పల్లవి॥ సఖిమణి నినవేనిసి- సచ్చరిత్రము సలలితతానం- వదాయకమున వే
అనుపల్లవి॥ సుభాజనశుభసుము ప్రిదేరి- సంభాబ్జకాంతిపావలరఘుకుల
శిఖామణి గుహాసీతాన జల్- సేవింపస్నాతుఁడైసుప్రీతుఁడైలస
దఖండమగుమోదమెక్కుడము- రాపగిగడచిగుహుని బిలిచి
సఖా పురికిబొమ్మనుచుఁ బనిచె- సదయుఁడై ప్రయత్నపూర్వముగ॥ సఖి॥
మించిరాఘవులు- వృగమునొకటిన
ధించివచనము మంచిగాగా- వించిపుణ్యరఘు
జండయచటు వసించిమేల్ కాంచి- మరునా
డంచతగితిథ- రాత్మజరాను- పంచద్వార ద్వాజాశ్రమము
గాంచిముని కితమ- వేంచేయ యెను- గించగా బంచిహ
ర్షించిరమ్మని శిష్యుచేన్నృప- పంచాననులు- వచ్చుటదెలిసి
చంచిపర్ఘ్యము- గొంచెమరుజని- చక్రిని తోషించి తనుపుష్పల
కించి నుతియించమునికిరఘు బనమస్కరించ కౌగిలించ రామునిపూ
జించెను శ్రీరాముని స్మితముఖ- బిలసోముఁ జగదభిరాముని॥ ... సఖి॥ ౧
నాదబిందుకళాతీతజగ- దాదిపురుష మహాత్మ నినునీ
పాదరజమున బ్రోవ నేయుము- నాను మందిగము అనిన ముని
నాదరించితదాశ్రమమునవి- సోదించితదనుజ్ఞనుచనా
ల్గోవివాల్మీకాశ్రమము క్రమ- నాదబంధుగముగిని మునిని
పొడగుంకనవనిజానుజు- లోదరిలి ప్రణతుఁడైరి అటను
పాదేళ్లనిసుమానస్త్రీ- సబ్బాదిస్త్రీసుమాలకొ ప్రవిత్రిత

మేదినీసుతాలక్ష్మణులావాల్మీకిగాంచిగారవించిపా (ద్య)
ద్యాదివిధులనర్చించిఫలము- లర్పించిభజించహరిబలికె॥ ... సఖి॥
స్వామివినువనభూమిదశరథ- భూమివిభుపంపునంజరింపంగ
మేమువచ్చుటమీకుదెలియని- దేమియున్నదినేనుయీమానవతి
తోమెలంగియిచటక్రమించనది- నేమింపుమనిరాముడుబలుక
నామహామునియఖిలార్థసంవేదియై- ప్రేమచేబల్కెభువనములకు
రామనీవేనిలయమవినీకు- ధామమిదిసాధారణమనుత్తమమైనదే
వామహాసుఖావానినుమేమహాత్ములతిశాంతులుసములిచ్ఛాసూయారహితులునిను
శేముషిగలవారిమదినీకుశ్రీయుతముగనిలనునికెయవెన॥ ... సఖి॥
శమదమదయాసత్యములుతల- సుమతులెవ్వరుశుభాశుభముల
సమయములహారవిధానముల- భ్రమియరెవ్వరుసుజనబృం
దములగూడిధర్మాధర్మ- సమరసముబీడిమదినినుశర
ణమువేడిగర్వముదిగనాడి- మమతగోరాడియెమ
తములులైతనరారుదురుయెవ- తమితధృతిశ్రీరామనీమం
త్రముజపింతురుద్వంద్వరహితులై - తజ్ఞులస్వాంతమునిశాంతమునీశుభ
ద్వమతమదూమిణవద్భా- వములకుమీటియవలవెలుగునినుదే
హామునిసర్వగతునిగనొకనిగ- నరయుజనులమదియిలునీకవె॥ ... సఖి॥ ౪
అనవరతయోగా- భ్యాసబలమునదృఢీకృత
మనస్కులునినుప్రతినిమిషమును- గనుగొనుచునసకులై మించు
ఘనులహృద్వనజమునసీతాయుతుండవై- మౌనసినవిహరింపుమదియసేవ
ననువైనతావునినుపర్ణిపజాల- నంచుబలికె
వనజాతునీప్రభావముచే- ననువంద బ్రహ్మఋషినైతిని
జననమాత్రమేశూద్రుడనుని- షాదపురిం జెరిగివిలుబట్టునెకిగిబో
యనెలతనొకతెనెనసికొడుకుల- గనినేవారిబ్రోవజీవుల
మునిమిడియమునివలెనెజంపుచు- ముచ్చులతోడనసెగడితినసె॥ ... సఖి॥ ౫
ఈగతిచరియించసప్తఋషు- లాగిమపత్తలరుగవారల
సాగిపోనీకాగసననిరి- వేగనీవరిగినీసుతుల
నీగరితలనునెమ్మినిబిలిచి- భోగఫలములపోల్కి దురితము
భాగములుగొన్నసిపేవారి- నాగరికమెఱిగిరామ్మా
తోగర్వమెందుకనంజనినే- నాగరితనపుగనాలుబిడ్డలు
మూగియడశ్శనముఅకునైమరలి- యోగిపరులనుగనియదిదెలుపవినికదు
రాగిలియుపదేశమిచ్చివారవేజనమ- రామరాయనని
రాగినిదైజంపించితిపుట్టులు- ప్రబలెనాదుతపనఫలము॥ ... సఖి॥ ౬

ఆరీతటబహుసహస్రాబ్దములు-గంతిమానసుదపంబు చేయగ
దాంతులగు సప్తరుషులు వచ్చి-దనరనను దెలుపభానుండు
మంతుమీఱందమమునడంచుచు స్రష్టవింత గావాల్మీకము వెడలి
సంతసమున ననుసంయములగని - సద్భక్తిసలుపఘ
మంతుండసు బ్రహ్మరుషి పైరివి-వంతదిరెడు వాల్మీకియని
యంతర్హితులైనంతయును-శేషాద్రీశవినుమదినుతియించుఫలమిదియని
కొంగత్రబాగడిసురసదికి చెప్పి-కూటగిరికినడుమగృహముముని
యంతుండసుతచింపసీతా-త్మణయుతుండైహరియుండెనచట సభ || ౭

౭- అసావేరిరాగము - ఆదితాళము.

పల్లవి- హృద్వనజార్చితరామాయా - శ్రితజనకల్పారామా
సద్వదోభిరామా రామావినవా

అనుపల్లవి- అద్వయముగసుమంత్రుడరదముంగొని - యయోధ్యకు [illegible]
ఘూర్ణవహుండుజానకీ- త్మణులను-గొని [illegible] డు
విద్వచ్చిన్నతరామచంద్రశిశా-విభో [illegible]
హృద్వైభవానుభవయోగ్యనడవి - [illegible] తేను|| హృద్వ||

పురజనులునినుదయగలవాండని - పొగడ [illegible] మేటికి
అడవిసీదుకోరికలన్నియు నై-డకటా [illegible] యును
వెడవడయేక్ష్వాకకులుడసుగుమనుచును- [illegible] దూరిన
విడుదగన్నుసీరాశియుంతనిరా-నుడి [illegible] యము
విడుగుబడీనివాసికొంగవిలాడిన - వడుపునవే [illegible]
పడండనుముపుత్రశోకపదనువు - వెడలువను చునోకము [illegible]
కడనేనువపేంటలాడమని - [illegible] కొంకండురేయి దినము [illegible] ంచ
బుడబుడనునగ జమనిశరమయన-తండుహాయతినవిసపతి ... హృద్వ||౧

డాయండవిండయోమునినేమునివద - తోయజముఖుండవియోమని
నాయకసేనపరాధినిదశరథ-నరపతినవినుడివిభ్రమొక్కన
సాయవేదకోర్వలేనునా-జననీజనకులకసనారతలేధ
రామునకేసుముమైత్ర్యండనశీ-రమ్మజెనికనిడివిసేయక
తోయమునంగొనిచనిమాకుమారకా-హాయజదత్తాయనిజీవువారి
తాయతివతివలగొనయుదకమొసంగియయో-ధ్యాభుండుశరఘుండుదంతి
సేయుచుంతనయుండీగైననవీళు - మాయటుల [illegible] నవు దేవని
పోయెదవనిగెడసిరనిదెలిపివృత్తుం-డాయెమాహారీయనుచుపృష్టుండు ... ౨||
మోదుకొనియహాయవికొన-లక్ష్యదిముదితలువిలపింపవశిష్టుం
డాదయితలవారించిశవము-తైలముచేత్రగాగింపంబంచటు
మీదభతశత్రుఘ్నులచిలవనం - పినత్యాగదీపింపవారే
డోదినమువచ్చియయోధ్యంగనిభయ - ఖేదముతసంపంబురజను
లాదరింపమియుగనియిదేమో-యంతఃపురికేగికైకకుమ్రొక్కన
మోదమొదవిసుతుగొగిలించితన - పట్టింంటిసేమమరసెభరతుండు

ముదిసినఁ జేడని కైకనడుగ విని- సీతారామలక్ష్మణులని
మీదివయ చెనడవికనిచి లలి-మృతుడాయె నాసాంౕ సెనఁడు హృద్వ ॥ ౩
కాంతవడికిసేద దేఁభరతుఁడు-కోపదృష్టిఁజూచి కైకా
శాంతమూర్తి కృపాళుని శ్రీరామ - చకదువనిఁద్రోసి భూమిపతి
హంతవైతివయయోనరకము - నందునకు జడవేఁదయని నే
నంత పాపకర్తి కిఁకాదు కైతి-నింకేనను చూచ లేనిపోము
కాంతుడా సివన రెడు కౌసల్యను-గాంచి పాదములకై బడి యేడ్చిన
చింత యేమి నీవు కైక వరుణను-శ్రీమంతుఁడవై తసిజననినాక
యింతి కైకకృత కుమ్తత్తిగినగురు - హింససేసి పట్టునఁ గౌసల్య
కాంతఁ యు, గౌగిటఁజేర్చి యగా-శ్రీఁడంచెమ నారదమెన్నఁగఁగ హృద్వ ॥ ౪
అపుడు వసిష్ఠుఁడు వచ్చి భరతుతో - ఎనిగోనగి వృద్ధలోదశరథుఁ
డపరిమితసుఖములను భవించిది-కరిక్రూనకేల చిక్కఁడు
చపలజన్మ వృత్య హీనుఁడు మలుఁడు-శాశ్వతుఁడు త్రికాల బాధ్యుఁడు
కపటశరీరము జడమున్న తఖండు-కైవికార మేలా మూఢుఁడు
అపవిత్రమైన సంసార సౌఖ్య-హేతువైన బంధవులు తెగగనిపొగలు
నిపుణుఁడు జీవితము బిగురౌకాన- నిరబంధము పనగొనదఁ చవయ్య చు
కృపచే దైత్తఁగిరి పన్న పునీతమువ - గ్ని చేవహించి క్రియల్ జేసినోద
రపురస్సరుఁడై భరతుఁడు శేషగి - రిపతి రామునికై జూచఁదలఁచె హృద్వ॥౫॥

౯- మంగళకౌశిక రాగము అటతాళము.

పల్లవి- ఎలమిచే సేవింపవే-శ్రీరాముని చెలిమిచే భావింపవే-యోలలనా

అనుపల్లవి. సలలితముగ రామ-చంద్రుని శ్రీపాద
జలరుహాసన్ద - సద్భక్తిమకరంద ఎలమి॥

భరతుఁడాపిండటబంధుమిత్రమంత్రి-పరసేనాపంవృతుఁడై కోసల
పురికిహరిని జేనుద్యుతుడై వసిష్ఠాది-గురుసజ్జనాన్వితుఁడై కదలిగంగ
సరిదమలపులినాంతముల విడిసెన
చ్చెరువందిగుహుఁడు చే-చ్చె శరశరాసన
ధరుఁడై యోధులతోఁడ-దరమిడి చియితఁడు
పరమపావనుఁడేని-సురనది దాటిందు
హరికి వంచకుఁడేని - యరుగనీననివచ్చి
భరతు రామసేవా - నిరతు రాజ్యకాంక్షా
విరతుంగని మెచ్చియు - ర్చించి కానుకలిచ్చి మ్రొక్కి ఎలమి॥౧
కూరిమి భరతుఁడు - గుహునిమహామహుని
సారెఁగౌగిటనుంచి యుచ్చ్వాసము చెంత
జేరినట్టాత్మనెంచి మెచ్చుటనీవు-శౌరినిఁ బొడగాంచినావని తనని

శ్రీరాముఁడు విశ్రమించియున్నా-టారసితలకించిమ్రొక్కి-యచట
సా రాత్రియుండి మఱునాడు ప్రొద్దున భా-గీరథి దాటియరుదార భరద్వాజ
శ్రీరమ్యాచరణరాజీవములు వలగొని-యారూఢి తావచ్చుటంతయు దెలిపిన
తాాగములతనిచేఁ - గాంచెనాడచట శ్రీ
మీరనల్పముని చెదారి దెలిసి వేగ-శ్రీరాముండెడి చిత్రకూటముఁ జేరె ఎల॥ ౨

బలముల భరతుఁడే-మ్మలమున దిగుహాశ్రు
ఘ్నులు రానడచితనమై - పులకలు నిండఁ
దిలకించెముదితవమై - ఫలకుసుమకు
ట్మళపాళికాఘనమై-శాఖిశాఖా
విలసద్ఘనాఘనమై-మయూరకో
కిలకీరసేవనమై - పావనమై శ్రీ
యలరు పావనము పరికించి - తానందనమచట హాల
కులిశధ్వజనీలాబ్జరే-ఖలచాలు బోపాదుసీతారా
ముల పాదముద్రిత - స్థలులు గని హర్షాశ్రు
సిలముకన్నులజార - ఘార్ణయించె నాదు కో
ర్కెలు నేధన్యుఁడనై - తెలిసి పొంద వెంచి వినుతించి విహరియున్న
నిలయము శుభలక్ష్మి - వలయము గాంచెను నెలమి॥ ౩॥

కలిదంమి రేకుల గెలుచుకన్నులవాని-పెడఁదయురమ్మువాని నల్లనివాని
మొలకనవ్వులవాని సీతాలక్ష్మీ-యుంతోఁ గ్రీడించువానినాఁచీ
రంజడలదనరువానినీరేడుజగ-ములనేలినవాని రాముని గాంచి
సలలితభక్తియుభక్తి- సంభ్రమాద్భుతములఁ బలగొని తత్పాదనళినములపై హస్త
ములు చేర్చి సాష్టాంగముగ మ్రొక్కి కనులనం
గులముల తొత్తుచు మోలు - దలచు భరతుని కృపా
కలితదృష్టి గాంచి- కౌగిలించి తొడల
నెలకొల్పె గుహాశ్రుపు - ఘ్నులు నతులాసర్ప గ
లలితుండదీవించి వెలలేని చనువిచ్చె నెలమి॥ ౪

స్వామికౌసల్యాదిజననులు తా మ్రొక్కి-వసిష్ఠముని గాంచి పూజ జేసి
భూమీశు నెచ్చరించి నేమమదుగ-నీమీద నమతమించి దశరథుఁడుని
న్నమదిలో నెంచి దివికరిగనన-నేమారు శోకించి గంగానదికి
రాములందఱు వెంట రానరిగి స్నాతులై-ప్రేమఁ దిలోదక క్రియలు దశరథునకు

స్వామి శ్రీయును దాను సత్క్రియకృతకృత్యుఁడై
నేమమున నాదివము - నెరవేర్చి మరలి నిజ
ధామమును జేరిస - ఫలములందఁజేకొనఁగ
శ్రీరామ మన్నించె శేషగిరిప్రభుఁడౌ
శ్రీమహాశ్రీవిభుఁడే - లీలవినోది చి నెఱమి॥ ౫

౧౨-జుజావంతి-ఆదితాళము.

పల్లవి. వినవేదళదరవిందదళసుందర-విశాలలోచన నిజకింకరజనభయమోచన

అనుపల్లవి. మనకులతిలక అ-యోధ్యాపురంబున మహీపతివై మంచి ప్రాభవము
ఘనయోగములు జే-సి సుతుల గాంచి తనయుల రాజ్యము-నను నిచి చింపట
వనమునకేగుట రాజధర్మమంటు-వలె జేయుము కైక దురితమతియై
యొనరించిన యపరాధము క్షమింప-మని భరతుఁ
డన్న పాదములకు మ్రొక్కెను॥ వినవే॥ ౧

భరతుని రాముఁడు తోడఁ బైకి దుకొని-వడిబుజ్జగించి దశరథ
నరనాథుడు వనమ్ముగ్గము త్రిపధ-నాల్గేండ్లు వసించుమీయంట
... జే ... నెసె ... కేను ధరణిం ... వంగఁబంచినాఁడిది
ఇ విప్ర ... నె ... ని ... డిందిరేశుఁ గాంచనకుండు
కంటికాముకుఁడు ... క్యమన్న ... నశత్యాదశరథుఁ
డరయ సత్యవాదియౌనని మా ... మునిన సామునిమునినై సేవ నమున
జరియింతు నీవు కరముల ... హారి యజేతితగవటంచ నేనునీ
చరణముల్ గొలిచి కత్తు నీవ ... ధీవల నయోధ్యకుఁ బొమ్మనెదమ్ము॥ వి॥ ౧
శ్రీయొల్లనయోధ్యయొల్ల దనువృత్తి-జింతూననునులే చిభరతుఁడు
ప్రాయోపవేశమునకై ... శయనా-శాయియై యుండఁ జూచి రాముఁడు
మాయురే ... నిక ... సై ... యనతం జేదిభరతుని
డాసిఁబోయ ... క్కము ... డి-నాయుయ బోఁద్రోచివినునా
రాముఁడు చెప్పుతు డీరాముఁడు బ్రహ్మజేఁ బ్రార్థితుఁడై రఘుకుల
తో ... మధిఁబుట్టె రావణానాశనమునకు-మునిమివచ్చువననత ... తమంగ
శ్రీనుతునను ... తు ... పాదుకలర్థించ రాముఁడొసఁగ మోళిని దుకొని
తో ... జాన ... మయాతీత మున-వేయంలము జొచ్చువాఁడన నెభరతుఁడు॥ వి॥ ౨
నైకసాంత్రుజలవ ... నన్నాకొరిఁ-గని మంత్రనము దురామా
నీకపరాధము జేసినిఖిలనై నింద బడితి నెందుననుదయ
శేకరుణింపుము నీమహానుహిమ-శ్రీనివాసముందుఎఱుగగు

కాకరుడవగుటకు వివ్మడవ వ్యయుడవు నీయందు లోకా
ధికములీ నీదు మాయ చేజనన-నిలయ విలయములను జెందును
నీకన్యము లేదు ఇంద్రజాలికు-ని తెరగు ఏమాయామనుజతను వు
జేకొనటియింతు నీవు నీవే-లోకులు ప్రేమతో చరింతురు ది
వౌకసకార్యమొనర్చితి నీమా-యాకళా మోహితాత్ములై నేననగా॥ వి. వే॥ 3
పాహిపాహి జీవదేవన మోస్తు-పద్మనాభ సీతానాయక
మోహామనెడి మృతి విషమని జనవి-బోగమనతె ప్రతాపన డగు
శ్రీహరి చిలుంగవు దొంగకటకి కైవ-పలగిఢీస మే తెంజ మేయు
దాహరించితి విని జఠర కార్య-ధర్మము నేరిచేలసిముల
వ్యాహృతముగ బలికెంటి తీసికు భ-వములే కదవన్నదలపుము
ద్రోహము నేనేమములు లేడితని కని-దుష్టుడనను జేకయ లేరసఖగ
వాహనునకు శ్రీకృష్ణైక పీడా-నె-వరి సేనాయుతు ద్వైభరతోడూజ
మోహాంతముగనంత గామమునను-బాహులు కంఠరలంతనూదలదుచుండెను॥ వి॥ 4
ఈండకేశయానుడిచట జనసం-కులము భూమిసుతాలక్ష్మణు
లుండ దండల నానడువ దండకార-ణ్యము జొచ్చి శ్రీతాత్రిముడై
యుండెడి ఋషిమునికి మ్రొక్కి-నన తడాసగినమ్మణాము జీతాపాతసక
ఖుండభక్తిన నసూయకు జానకి-దండము డనభిమతార్థసిద్ధి
దండిగననిదీవించి మెచ్చి-గుండలయుగము నీతనయకు
కొండుకగజకోకజ శాబ్దములకు కా-శ్మీరచందనాద్యలంకారములు
నిండుమనంబున వొసగెన సూనకా-స్వాతులానుడగు రాముడత్రిమునిని
మండలాఖండలు నితోడదస్వ-నహిత గోష్ఠినుండెనమా సముచితుడై॥ విన వే॥ 5
భావాపనీసుతుడగు శ్రీరామ భక్తులమీరు జేరియ
శేషభూషణము బూస్పృశించియు విపో-షించుటకును దాక్షృతులను
వేషధారివలె బూనెదవు నీవు-శేషనాగాశాయా
దోషామణి యఖిలకుంభమి-చునవి-యొసగుని వీరాధిపరా
దోషాచ హరహరచాపదళన-భోషితమునిసవనాయుసకడు
భూషించె తమ్ములు మనా చేసి-మ్ముగబలుకపడిన యూచరితనూంధ్రి
భావసధ్యాత్మ రామాయణమున బలగన యోధ్యాకాండ రచించె
శేషాచలపతి పేరనతనిక్షృప-జేసుబంధమ్ముకవీంద్రుడుముదమున॥ విన 6

శ్రీమధ్యాత్మ రామాయణకీర్తనలు-అయోధ్యాకాండము

సంపూర్ణము.

(౩౨)

శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామినేనమః.

శ్రీమదధ్యాత్మ రామాయణకీర్తనలు-అరణ్యకాండము.

దేవగాంధారి రాగము-ఆది తాళము.

పల్లవి- శ్రీశేషాచలవాసు వినుతి-సేయ నెవ్వరికైన వశమా [illegible]

అనుపల్లవి- శ్రీశుక శ్రీముని చెప్పె దా రీతిగది-నేశౌర్య కాలమున గదలసీ
తా సుమిత్రసుతులతో మదవే-దండ పుండరీక [illegible] కవచము
రీశ శవ హామహీ [illegible] భ కపీ వృ [illegible] వి [illegible] గభయద మైథిలీ [illegible]లా
వాస మై ప్రచండమౌ దండకా-వనముజొచ్చి తాను
జూచె తో [illegible] దైవను శ్రీశే॥

మనుజాశనకంటకగా నృతం [illegible] మును మ [illegible] ప్రయత్నముగ బో
జదు ఖేటకముల్ [illegible] జనకజముందర వెనుక రామల
క్ష్మణులిరువురు జనికసిరియ [illegible] - ఘనిమా [illegible] ఖగ వ్యాధుసీ విరాధుని
ఘనశూల [illegible] ద్రిప్పు [illegible] డువచ్చి - కట్టు [illegible] మీరెవర [illegible] డిగి
విను రాఘవులము దశరథ విభుని - తనుజులము [illegible] జీవ
ధనము [illegible] నవచ్చితిమన బ్రతికె [illegible] - తలంపు గల [illegible] నలలన [illegible] సగి
డనికదియు మహా [illegible] దా ద [illegible] జకరద [illegible] శిరము [illegible] వరుసన
శ్రీరామ నిగా [illegible] కెత్తె [illegible] - చెం [illegible] దు [illegible] రుధిరము [illegible] ను
దొర [illegible] గాగ దృశ్యం [illegible] గా - సారెకు [illegible] ల [illegible] బాట
[illegible] రాఘవ [illegible] ట [illegible] రాజ [illegible] రి [illegible]
[illegible] దారశుభాకృతి [illegible]
[illegible] గుచ కథరు [illegible] గని
[illegible] వి ద్యాధరుడదు ర్వాసు
ఘోరశాపమున [illegible] నైతిని దె-ము క్తిని వలవనగుట నెపి [illegible] ధుడు శ్రీ॥ ౨

భవ [illegible] నై [illegible] న మో-ధవ [illegible] సినుడలదు దుగను
చు [illegible] నును మన్మదు [illegible] ంటు దును-పవిగ [illegible] దు [illegible] చున్నండగనే
యవ [illegible] మనో నేత్ర శ్రోత్ర జి-హ్వా [illegible] రశిరములు రామ తారక నామ
భవను [illegible] బలుక [illegible] గురు [illegible] భక్తి [illegible] గ్లభంబదినీ [illegible] గ్గా
బ్రహ్మలను జ్ఞాని [illegible] ని [illegible] టసు గుణ [illegible] రామ [illegible] భద్రా
యెవరు [illegible] సము [illegible] ధిక [illegible] ట [illegible] చ-నిజేచ్ఛ సరి [illegible] విద్యాధరుడంతట
రవికులమౌళి జేరి శరభంగా-శ్రమమమ్మునియుగ నేసీ తానుజూడగు శ్రీ॥ 3

చూచి యెదురేగి పాద్యము సగియ- ర్ఘ్యత సుఖాసీను జేసి పూజించి
నీచమగు దుర్లభ సంసారరతుల్- ఓ చిత్తజజనకను దెలియలే
రురుతరమగునీ రూపము మానసను- జూచితి నేఁచి యఘముల బోద్రోచితియు
హెూచి ప్రమనుడు బలికి శరభంగ- యోగి తాగువుల్ ప్రోవిడియనలము
చేచితి వరిణో ర్బ్బయందురి కేసీ- తా చంపకగంధీయుతుమ్యాద్గ్రింధీ
మోచనుని శాలలో గనుమానస- మునందు నిచిము క్తతనుడయ్యె దతి
వేచి దండకావాసులైన మును- లాచతుర్భుజుని జేరఁ జనిపాడగనిర శ్రీ॥ ౪
ప్రముకిన్ రఘూత్తముడు మునులారా సుఖ- ముగ దామికనిచరక్కనుల జే
జిక్కితిమి బాధల సుక్కితిమి- గ్రక్కున దుము బ్రోవుమనుచు రామున
కక్కడను న్నక పాలముల్ జూపి- వెక్కసమున వృజనుల మునుల
జక్క జేసిరింత యుద్దైత్యకృత మే- శక్కను మాము రాలింపుమని విని
యుక్కడం ఘు దానవుల సనీయభ యా- మొసగి మునుల కెల్ల మది రంజిల్ల
మక్కువతో భ్రాతా గ్రజుడు సలిచె మాహ్రహములందు గొన్నేండ్లచట
నక్కటి తో జనికని యెసుతీక్ష్ణు- డను మునీంద్రుడు పరబ్రహ్మమూర్తియగు శ్రీ॥

౨ - సంకీర్తన - ఆదితాళము.

పల్లవి - వీనులవిందుగవిన - వేయూ చరితమిమ్మగను

అనుపల్లవి. శ్రీనివాసుని బూజించి సుతీక్ష్ణుడు సం- మ్మానము
గాంచి సానందుడై పలికెను ... ... వీను॥

రామనీ తారక- నామమంత్రజపము
నేమమునఁ జేసితి-నీరజాక్ష
శ్రీమహీశాధీశ-శివవిరించి సేవ్య
కామసంసారసా-గరతరణ చరణాయని వీను॥ ౨

గతిను తాది ఘోరసం సారాంధ కూపపతితుడనై
నతి గాననినా- గనివిర్హేతుకకయా - మతినైన వేష-ధ్యాతివ నెనుసంయమి
సకలభూతమానస-సాలయుడవైనను - ప్రకటించితివి నా జ- పము సేయని
సకలులమాయా-వివశులగా జేతు
వకటని భజియించ-నఘులు బా ప్రదుపనెను వీను॥ ౩
విశ్వసృష్టిస్థితి విలయములకజహరి
విశ్వేశరూపముల-వెరయుదీవుహరి
దవ్వడనేక పా-త్రములగనబడుభంగి
శాశ్వతుడవివిమూఢ-జను తెలుగర నదపసి వీను॥ ౪

పరమేశప్రకృతికి - బరుడవౌనీదివ్య
చరణముల్గంటిద్వ - న్వాంతములకుగో
చరుడవు వైన - హరినీనామస్మరణ
పరమతపములకెవ్వుడుగను - పట్టుదువనేమాని ... ... వీను॥ ౫
రూపాగ్ర్యపాధిరూ - రుడవైనమాయానట
నాపాదితమానిరూ - నవరూపగుణయుది
గోపాడగంటిస్మర - కోటిసుందరముఖర
చాపాన్వితమునిరుచా - త్రయనేత్రయానెనుముని ... ... వీను॥ ౬
స్మితలలితాస్యసీతా - యుతవజివాంబరమ
జితముగసౌమిత్రిసే - వితపాదముల
ప్రణమమసితోత్పలా - భముధ్యాగధేయ
మతిశాంతముగునీశు - భాంగముగంటినని ... ... వీను॥ ౭
దేశకాలకర్తా - తీతవిజ్ఞానముఖ
లేకనీరూపమది - హితమమలము
నాశంహితముస్వప్ర - కాశమనిఖిలావ
కాశమచిద్ఘనా - కాశమనీపొగడమని ... ... వీను॥ ౮
ఈరూపుభావించి - యికనొకటినామనసు
కోంలేదనినముని - తోరాముడుచె
న్నారగబల్కెముని - నాథనీమదిమత్ప
దూరాధనమునిని - ర్మలమౌటెఱుగుమనె ... ... వీను॥ ౯
మీవంటిభక్తులc - బ్రోవవచ్చితినన్న
భావించివీమతించి - సేవించిరూ
శివేగతియనువారి - కెపుడుcజూపట్టుదుc
గోపీదుcడవీవ్రము - క్తుcడవైతివనెcజక్రి ... ... వీను॥ ౧౦
ఈపావనస్తోత్ర - మెవరుపఠించిన౯ - దాపత్రయమ్మును - బాపుదురు
దీపించిమద్భక్తి - దృఢమౌసుజ్ఞానము
ప్రాపింతురుపరము - పదమనెనురాఘవుcడు ... ... వీను॥ ౧౧
మనముగస్త్యునిజూడc — జనవలెననిసుతీ
క్ష్ణయుతుండైసీతాల - క్ష్మణులతోడc
జనియగస్త్యానుజుని - గనియువలశేషశై
లనివాసుcడగస్త్యా - శ్రమముcజేరివినుతించె ... ... వీను॥ ౧౨

3- నవరోజురాగము-ఆదితాళము.

పల్లవి. వినవే తరుణీమణి శ్రీరాముని-వినుత గుణస్తోముని సుచరిత్రము

అనుపల్లవి. ఘనమైన-షడ్రుతుఫలసుమశో
భనమై-రాజితబహువిహగ స్వనమై-జితనందనమై మౌని
ధనమై-నరసురమనోహరం-బనమై-తగు నగస్త్యునితపో
వనమిన కులమణి-గని మెచ్చి సుతీ-క్ష్ణుని గురునకు-మా రాక దెలుపుమనె ॥వి॥

స్వామి మహాప్రసాదమని సుతీ-క్ష్ణుండగస్త్యునిడాయంజని ప్రమ్మొక్కి-యా
హా మహాత్మ సీతాలక్ష్మణులతో-రాముండిటకు వచ్చినాడనిన మౌని
యామాటవిని మెచ్చి యెదురేగి వారికి శ్రీమీఱ నర్ఘ్యాద్యమిచ్చి తోడి తెచ్చి
రామా-యంబుజహితకులాబ్ధి-సోమా-నీలవారివాహ స్తోమ
శ్యామా-శ్రీరామా-హృద-యాభిరామ సంగర
భీమా పాలకదలికదనజా-బ్రహ్మను ప్రార్థితుండవై దశరథుని
నోముపంటవై పుట్టితివని నుతించె ॥వి॥౧॥

సకలభువనసృష్టికి పూర్వమునం-దొకండవై నిరుపాధికుండవై యెం
వికల్పము లేకయున్న నిను జెందిమాల-ప్రకృతియైన నీమాయ యవ్యాకృతమన నగ
ప్రకటమై సృజనసేయు మహత్తత్త్వమున-నొకటిగల్గెమునిజేయు దానికహంకృతిన
మకమై-యొకటిజనించె గుణాత్మకమై-యహంకారమునక
ర్భకమ-య్యెను దానివలన యేకమై-తన్మాత్రభూతేంద్రియా
త్మకమయ్యె నన్నిటికి సూత్రా-త్మకము గులింగమొదవెనందు విరా
ట్టు కలిగి జంగమాజంగ-ము సృజించెననెముని॥ విన॥౨

నీవు రజస్సత్త్వతమోగుణముల-నేర్పునను గొని బ్రహ్మవిష్ణుమహా
దేవరూపములం గ్రీడింపుచు జగదుదయ-స్థితిలయములను జేయుచుందువు
మాయాగుణభేద-భావాభావములనొందవు-అవస్థాత్రయముం
గేవలుండవై కనుంగొందువు సా-క్షివి చిన్మయుండవు
దేవా-ధిదేవ యో మహానుభావా-యెవ్వుడు సృష్టిలీలకు
గావాం-ఛింతువవుడు మాయను-నీవం-గీకరించి గుణవంతుని
ప్రకాశనుందువా మాయ వి-ద్యావిద్యలు రెండైదనరు విద్య
యమృతకరమవిద్య మృతికరమనెను ముని వి॥౩

వినుమవిద్యనొందినఖిలులగుదురు-విద్యనెనయ నమరులౌదురు నీపా
దనళినభక్తి జేయంగాని దొరకనేరదు-గనుక నీసేవంబూని జేసినయాతండె
ఘనుండు కర్మజ్ఞానిపాశ సేవక-మొనయసివాండజ్ఞాని స్వప్నమునందైనను

ననరా-దతనికీమ్ముక్తి మార్గ
మనరా-బుధులు వేయునోటికి
దనరా-రును మోక్షము బుధ
జనరా-జితోడ సంగతి ననిమ్ము
లనరా-జనగర్వమోహమద
గుణరహితులు శమదమయుతులు స్వర
జనహితులు భగవద్భక్తిరతులు [illegible] ॥ విన॥ర
ఏయుపాయముననైన [illegible]
దోయజాక్షునా-కు ప్రపత్తిగలుగఁ
జేయుమిసిరత [illegible]-నీ[illegible]నము-సఫలమై
చెలఁగె నాజన్మము నే-డు నా క్రతువులెల్ల
శ్రీయుక్తములాయెఁ జూ-డు నాటను [illegible] నేఁ
జేయుతపము నకు నీడు-నీపాదార్చనము గ
దోయి-సీతతోడ నీ సహో-దరయి- [illegible]
బోయి-గావుననని-[illegible]-స్మృతి గలుగ।
జేయునని సుఖ-దాయి [illegible] బొగడి [illegible]
సాముక [illegible] చాపకృపాణ-సాధనుఁ [illegible] అగస్త్యుఁడు రాఘవునకొసఁగె వి॥౨
మేదినిభార-హరణార్థము-యీ [illegible] నా-వృ[illegible]
కారులను జంపు- పొమ్ము పంచవటీ గౌతమీ-నది చెంతఁ దనరా - మరెండు యోజనముల
మీదన దిచెలువుమీ-రునట కొన్నివాళ్లుని- [illegible] - [illegible]
వాఁడీగర్వితదనుజచయని- [illegible] యోగజనావం[illegible]
పాక్షినిరతముజ[illegible] - దాదీసత్త్వనాదీ [illegible] ఘనముణీ
వేరి[illegible]ని పలుక- కుంభభవు-వాదములకు [illegible] గేహనై [illegible]
వాసుడవలఁజనెదవనిజానుజులతో విప॥

౮- దేశి [illegible] దేవగాంధారి రాగము. ఆది తాళము.

పల్లవి. చానరో [illegible] వెత్రి [illegible] ము

అనుపల్లవి- శ్రీనివాసుఁడు [illegible] బొంబర్వతశ-[illegible] జటా
యువునిగని సౌమిత్రితోఁ బలికెను॥ చాన॥

విలుదేలక్ష్మణా పీనిఁ బొలిమింతు పీఁడసుర
వలెను న్నాడనిన నామాట-విని ఖగరాజు
అకుకుచుని వొచ్చి-టరామా నీవు శ్రీరామా నీవి

అలుగక భవత్పితృసఖుఁడను జటాయువనువాఁడ నానైదయి
బలుక వేఁయునదుకౌఁగిట-నలమియతనికిహారి సెలవొసఁగె॥ చా॥౧
ఘానువంశమౌళీ-పంచవటీగౌతమీనదీతటమునం-దుఁజేరి నచ్చట రా
మానుజుఁడు నమ్మోం-దుపర్ణశాలలు-ఆపర్ణశాలలు
పూని రెండురచించెనొక శుభ-మైనలగ్నము సీతాయుతుఁ
డై వరేంద్రుఁడచటనిలిచి-యలరెదును పదెమూఁడు నెలలు॥ చా॥౨
కందమూలములుల-క్ష్మణుడు దెచ్చియన్న
ముందరనిడిచరణ-ముల్ గొల్చుచు రాత్రు
లంతెల్ల జాగరణ-ముల్ సేయుచును సేయుచువి
ల్లందిశరములుఁబూని నేనా-నందమై యుండియొకతఱిఁగని
మందహాసవదనార-విందుడగు రాఘవునకనియెను
మోక్షకారణమౌ-మొదలితత్త్వముంబు-జాక్షనీవలన నే-ను దెలియఁగోరితి
రక్షింపుమీకన్న దేశికులు లే-రు దేశికులు లే
రక్షయజ్ఞానవిజ్ఞానవి-రాగయుతమని దానిదెల్పు
మిథ్యాణంబయనననుజునకిట్లనెను దాశరథిః ధీ॥ చా॥౪
వినుమాయస్వరూపము వివరించి-వెనుక సంప్రదాయముఁ దెలిపెదను
ఆత్మయైనయీతనువె-యాత్మగానెదనువోఁచుటే మాయతోఁచుటే మాయ
అనఘదానివలనసంసారమా-యావిక్షేపావరణము
లనెడుయీ రెండామా-యాకార్యతులనె రాముఁడనువుగ॥ చా॥౫
పరగజగములింగాబ్రహ్మాండముగవిక్షే-పముసృజించెమించియా
వరణముపరమాత్మ నావరిం-చిజ్ఞానరూపమై జ్ఞానరూపమై
బెనఁగెద్రాడహియనిభ్రమసి-ట్లురుమాయచే నైనజగములు
పరతత్త్వమునగలదను-టరయనవిచారమనె రాముఁడు॥ చా॥౬
కలలోఁగన్నవస్తువుల-వలెనసత్తుగాదఖిల-ములుమహేంద్రజాల
ముసంసారమనె-బలుచెట్టునకుమూల-ముదేహామేనని దేహామేనని
తెలిపితనాంత్రభూతప్రా-ద్రిగాహంకారబుద్ధిప్రకృ
తులునవహంతయునుతనువన-దెలఁగునన్నిటికాత్మసాక్ష్యనే॥ చా॥౭
జ్ఞానమునకునహంకార-మానదంభజయములుక
మానుటహింసాభావముసేవించిభక్తి-జేనిజగురుని దైవముగాఁగ నెన్నుటగాక
మేనిదోసములెఱుఁగుటతనుమ-నోనిగ్రహముఈషణాపిరతి (నెన్నుట
బూనినాయందనన్యం-బైనమతయును నాధనములనె॥ చా॥౮

అసలన్నిటిజ్ఞా-నానిజేఁదుని- సచ్చిదానందచైతన్యమిము తానని దెలిసి
భాసిల్లు పెసౌజన్యము-వాఁడెధన్యుఁడువాఁడెధన్యుడు
డాసియనుభవముగ గురుశాస్త్రా-భ్యాసమునఁగనిజీవపరులవి
లాసమై ఖరులఁగూర్చఁదో-లంగుమాయయిదెముక్తియనె॥ చాన॥౯
మచ్చరణస్మృతిలేని-మనుజులిదిజెందలే
రచ్చవుతమములో-నజ్యోతిలేకగన
వచ్చునేయేరికై-నగావునన-న్నగావునన
న్నిచ్చఁగలఁచువారలకు నిం-దావిద్యయొరులకీవలదని
హెచ్చుగాఁదెలిపె శేషగి-రీశుఁడనుజునకు నుదమొదవఁగ॥ చాన॥౧౦

౫- అఠాణ-రాగము-ఆదితాళము.

పల్లవి. వినఁగదవేమద-వేదండగమన
మనసారసార-సనేత్రుచరిత్రము

అనుపల్లవి. మనుజాశనికా-మరూపిణియుశూ
ర్పణఖయనేడుమా-నినివచ్చియపుడు
కనుఁగొనెరఘువ-రుని జగద్గురుని॥ విన॥

ఆరదహాసదామహిళాల్లాస-మాదరస్మేరకటాక్షవిలాస
మాదరదళితాబ్జాస్యవికాస-మాయిందిరాసఖీసుఖనివాస
హైదనర్చ్యయురము సుందర-హైయలరునుదరముఆనతజన
ఖేదములనడఁచిమోదములనొసఁగ-గాదగుజరణపల్లవములుఆ
మీఁదటనఖసౌష్ఠవములుజగి
బ్రోదియిడుతొడలచందము రాముని-పాదపద్మములయందము గని
యాదానవిమదనాశుగములచె-నదరిబెదరిదనుజారితోఁబలికె
ఎవ్వరు మీరు ఏమిమీపేరు-లివ్వనికిట్టేల నేతెంచినారు
ఎవ్వరికొమారు-లీవెలువారు-జవ్వనియెవ్వతె-నిన్నువేడూఱు
బువ్వవిల్లుకేళిఁగలయఁగ-బూనినాను బాళిననేలుము
నవ్వగాదనఘనామేముశూర్ప-ణఖయంద్రురావణునకుఁజెల్లెలి
నివాతకకతదుముదము చె-గదు-నివ్వటిల్లు ఖరదూషణాదులు
నన్నుగొల్తు రిభీషణాయనిన
నవ్వుచుసీతవినఁగ రాముఁడనియె-నవ్యసీతకుభయహితవులొదవగాను॥ వి॥2
మనుకులుఁడను రా-మాభిధానుఁడను-వినుదశరథవిభు-దనయుఁడ నతఁడను
నిటవచ్చితిను-దనుజుఁడిదుగోరకనుఁ

గానుమీసతినే - సనలసాక్షి గాను - ఘనతఁ బెండ్లియా - డీనానటు
-గనుక దీనితో - డియాపోటికి - మొనసినీవునో - వుదువెసౌమిత్రి-
సైనయుముగనఁ - జని వేడిననతఁడని యెలలననను - గూడినని
పునుదాసివపుటనిజ-మనరాముని యొద్ది కేగియదిఘనాక్ర తిఁగనలిసీతపైఁజనలక్ష్మణుడని
గొనిముక్కుఁజెవులు - గోసెరక్కసికి ... ... వినగ॥ ౩
అరచుచుఁబారి - యదిఖరునిఁజేరి
మొరపెట్టనురారి - భూరిరణభేరి
పరగఁగదలి - శూర్పణఖ వేదారి
సెరిఁగిబలములరి - మురినడచెమీరి
పరులువచ్చుటగనియనుజుని - ధరణిజనుందోడ్కొనియుగ్గిరిగుహ
కరగఁబనిచి రాఘవుఁడుధనుశ్శర - వరికరుఁడైబలునీరుల దార్కొనె
ఖరదూషణత్రి - శిరులు దాకిరి హరిపైజనునే - నుఁగులు నాహరి
మెరయసేన - నొకబగలునఁజెగ
నరికి నారాయ - ణాస్త్రి మునరామఁ
డరులదొరలఁదలల - వారలనేసెనినపై .... విన॥ ౪
తమ్ముఁడువచ్చిసీ - తనుదోడితెచ్చి
యమ్మెయినన్నసా - హాసము మెచ్చి
నెమ్మికౌఁదెను - ఖమ్మునహెచ్చి
యమ్ముదిరిక్కసి - యటలంకఁజొచ్చి
పమ్మిరావణుచరణములఁబడి - వగువనతఁడుకరుణజెలిఁగొగిఁటఁ
గ్రమ్మియిదేమనరామలక్ష్మణులు - కాంతా-సీమమెలగరామునికలికి చెలువలరిచెలగగాని
కిమ్మనినన్నిటు జేసిరిని - తమ్ములిందుకై పొలసిరియనిన
కొమ్మనూరార్చిర - క్రోవిభుఁడురాముని
నిన్మహీశేషగి- రీశునిగాఁదలచె ... ... వినగ॥ ౫

౬.—ఘరజురాగము - ఆటతాళము-

పల్లవి. ఇంతిచెంగల్వ-బంతిచెలువలమేల్‌బంతిగుణముల-వొంతవినవే శ్రీ
అనుపల్లవి- కాంతుఁడుతాకున్న - ఖరదూషణాదులనా
వంతలోపఁజంప - నెంతవాకునరులని
చింతించిదశకఁ ఠుఁడసురుల - శిక్షింపఁజక్రి యినకులమున
మంతుకెక్కజనించె శ్రీరా - మాఖ్యబ్రహ్మనిసుతుఁడైయనె   ఇంతి॥
వినాగానిమ్ము శ్రీ - హరిచేతఁబొలిసితే

మానుగ వైకుంఠ - మందిర మేలుదు
నేనతని గలిచితి - నేని రాక్షసరాజ్య
మీ నేలగలదను కా - నేలుదునని పలంచి
భానునిభమగు రథమెక్కి విధి - భూని త్రిజేరేపదుర్మతివై
రానుగత వ్యాఘ్రదయుండైచని యెను - రావణుండు మారీదునింటికి నిం॥ ౧
వచ్చినదను జేశుం - జెచ్చెరం బూజించి
వచ్చినపని దెలుప - వలెనన్న మారీదు
మచ్చిక జేసి రావణుండు - బలికె రాముండు
హెచ్చి కానకు పశర - క్షేశుండు బంపంగ
వచ్చి మునులకు నెల్లనభయం - బిచ్చి మః ఖరదూషణాదుల
త్రచ్చివాడట రామునిసతిని - దెచ్చి యేలుదునన సతండనియె నిం॥ ౨
రాముండు నరుండని రావణ - తలచేవు
శ్రీమహావిష్ణువు - సీత మహాలక్ష్మి
యీమేమ బూనినా - డిచటసిను బొరిగొన
నామహాత్ముని చెనకు - టది క్షేమ మృత్యువు వినువి
శ్వామిత్రు క్రతువునను - బాహుని జంపి రఘుపతిన - న్నుశరమున
నీమహాంబధి వైచె బ్రదికితి - నేమి సుకృతముకతననోయి వి నిం॥ ౩
హారిసనన్న బొలియింప - నవతరించి ట్లయితే
వెరచి తేజలపక - విడుచు నాలేలెమ్ము
మెరః నీవు మాయా - మృగమై రాఘవులన
త్వరముగ భ్రమయింపు - ధరణిజ నే దెత్తు
మరి మాటలాడనిను బంపుదు - మారీచయయి రావణుండన
వెరచి హరి చేఁ జగిన మోక్షము - వీని చేఁ బడ నేనికదలె నిం॥ ౪
పదియారువన్నెయ - బంగారు వలెదనువు
పేదల మేని పై వెండి - పువ్వుల వలె దుకర్ములు
గుదిగొనమణి చుక్కలు గొమరారు కొమ్ములు
కొదమరత్నములనగా - గొరిసెలు దనరగ
నుదుటు నీలముల వలెఁ గన్గవ - యొప్ప మారీచుండు లేడియై
కదలి శేషగిరీశుండ గురా-ఘుపుఁడున్న పంచవటి- జేరెను నిం॥ ౫

౭. —— నాయకీ రాగము - ఆదితాళము.

పల్లవి. దీనభక్తజనసౌఖ్యదాయకి - ప్రాణనాయకి వినవే

అనుపల్లవి. భానుకులుఁడు ఏకాంతమున సీత-తో నిటులనె రావణాసురుఁడు
దనినుగొని పోనరుగుదెంచె నీవంత హితవై నీదగ ఛాయామాత్రమున నిలు
మీనవు వర్షాంతమునందు గాంచు-గానీక గున- ట్లని చెప్పెను ॥దీన॥

చెలఁగు కపటమృగముఁ జూచి మాయాసీత దీనిఁ గొని తెమ్మనిన శౌరి
విలునమ్ములుఁ గొని చనుచు జానకిని గొలిచి యుండు సౌమిత్రి నేఁ లేడిని
కలితనము మీరఁ దెత్తునని వల-త్కణుఁడై రిపుఁడు చేయు పో
కలు వలదీ కార్యము బూనగా నగా రిస్తుమనవిల్వ కేగవా రి॥ దీ ॥౧
సర్వపూర్ణుఁ డయ్యు నచలుఁ డయ్యు న-సాక్షి యయ్యు లోకాను సారియై
పర్విడి మాయామృగము వెంటఁ దగిలె-భ కపటమృగుఁ డ నడినుఁడి విదితము గా
నుర్వీతనూజ కోరిక దీర్చ-గ-నద్దండాట విరఘు వీరుఁ డు చని
దుర్వార రామ బాణము దైత్యు-గంబు-నవ్వ బడనే నె నిశితా స్త్రమున॥ దీన॥౨
గ్రుళ్లడంగి కపటరూపు దొరఁగి మా-రీచుఁడా లక్ష్మణా హా సీతా యనుచు
చెల్లఁ గేసన్ను బ్రోవుమ చక్రి-చిరినటుల కోచనా నా రవముననిలపై
గ్రొళ్ళ్ళ మహీశు సన్నిధి చేసు- ఆర్తిగా కనఁ చటి రాత్రిఁ ధ్వని విని
తల్లడపడి భూమిజ రాముఁడాప-దం భొంది నుజున లక్ష్మణా యనెను॥ దీన॥౩
మారాముజగములనికి దోడరి వసు రా-ముఁడు భయంకరుఁడౌనె చెలియ తెలి యక
నాధు నవనునా అదిని యతిపసుజను-లాడరానివి యటులాడ నా నెండది ఏన
గూఢ హారీయను దునన్న దనిన-జాడంజన పదము ద్విష్టము చే
కూడె నుదు జేరెను మాయను-గూఢాత్మా గ్రొయ్యెద రాసుతను॥ దీన ౪
పూజ జేసి సీ-త నలికె మహా-పురుషులు వుమ-త్ప వచ్చు దనుక
నాజనకజగ మీ రెవరు దెలుపు-నాతియనినన యోధ్యాధిపతియగు దశరథ
రాజు కొడలను రాముని భార్యను లక్ష్మణుఁ డను వ దనవాసువని
రాజీవాక్షుఁడు పదునాలుగు వత్స-రంబు లుండిన దశకంఠునా॥ దీ॥౫
నిన్ను విందునన-రావణుఁడనా-ని పులస్త్యబ్రహ్మ జగము
నన్నిటిని గెలిచి-నాను సంభోంచు-వనిపోంటు నీకెంత కనినని యయ స
నన్నెలన. మోరిఖమనించిను రాముఁ-డు హరిహరులకు రావణ
డెన్నిక బలితలిరువైకరంబు-లిం పెండ్లి ధనంయు సీతనిడె॥ దీన॥౬
అలఘుగతి నిబోవ శేషగిరినిల-యాహరి రామ లక్ష్మణ యనుచుఁ
కలికి విలపింప-విని జటాయువది-దెలిసి వచ్చి గని మెనర్చి కూలెను గిరివలె
గుబులు వుచుద శాస్యుఁ డనుగ గిరినై దు-గు ంకపుల గని-తొడ ఖడ్గముచే
డెలివై చెనవటలంకాపురంబు-జేరియ శోకవర్ని సతి నలపె దీన॥౭

౮- లలితపంచమిరాగం ఆదితాళము.

పల్లవి. ఓవనితామణి గానవే నాకటిదలచే నోవని॥
అ॥ పల్లవి. దేవదుర్లక్ష్మణుని . వీక్షించిహరిమది
నేసాక్షినౌదునైన - నీజగముమాయామోహ
వ్యాసంగమొందజేతు - ననిమెచ్చి
హాసౌమిత్రిహాసీత - నచటడించివత్తురాతప్పు
జేసితివింకనేమి - సేతుననినరామునికనికుతెంచుపలికె నోవని॥౧
ఆర్తనాదమునిని - యానిజాన్నుబొమ్మన్న
నార్తరక్షకుడతని - కడలకుమనిని
నాక్త్రిచేవినరానిదు - ర్వార్తలాడనీమాగాను
వర్తినైవచ్చితినన్నుమన్నిం - పవేయోదయానిధియనెను ఓవని॥౨
ఆమందబర్ణశాల - కరిగిసీతలేకున్న
రామచంద్రుండుశోకవా - రాన్నిధిమునింగి
తామహామహుండయ్యుని - ర్గళితదుఃఖా - శియయ్యెం
చామరులకుంజూడజింతా - పావశుండైనట్లువిలపింతెందొడంగె నోవని॥౩
హాపూర్ణచంద్రానన - హావకోరాక్షియింత
కోపమానాతోంబలుక - కున్నావేమి
ఓపామసాధ్వియింకనేని - ట్లోర్తునిమిష మొనియుగమా
బాపవుదైవమింత - పగవాండౌ యెఱుగననిపతను వెదకె నోవని॥ ౪
వెనకుచురాగా - హతపత్రుండైపడియున్న
పతగేంద్రుంగనిలక్ష్మణా - పరికించితే
అతివెనీయరుసన్రమించి-హతుండైనట్లున్నాడువిని
ధృతిచేజ. పుదువిలునమ్ములు- జెమ్మవినరామనేజటాయువననె నోవని॥౫
హరిహరియనిడాయబోయి - యతనిచేదవ్విథమెల్ల
నెరిగిపక్షిరాజుపై - శరమువనిమింది
పంగబోధించినరామా - హరిపామంత్రమునునిన్ను
కరమర్తిజూచిసముక్తి - గంటినని ప్రాణముల్వకిచేనతడు ఓవని॥౬
చితిజేర్చిపులుగుమేనిశిఖిచేదహించెనంత
ధృతశంఖచక్రగదాస్త్రా - స్వితుండైహితుడై
నతుండైరుచిరతనుండైపవిమా - నారూఢుడైజటాయువు
సరభక్తిశేషాచల- పతియారామునినుతియించదొడగు ఓవని॥ ౭

౯-మాంజీ-క జటాయు స్తవము.

శ్రీమదగణితగుణమణిగణాలంకృతరుచిరచిరతరశుభస్వరూపం-సకలజనభయా వహావజ్ఞానజనితకలికలుషాంధతామిస్రనివారకభవతారకదీపం - అనుపమాఖ్యాతమహాత్మ్రితాపం-హతదీనజనతామనస్తాపం-కరధృతవిదితామోఘశరచాపం- జగదుదయస్థితి సంహారావిర్భావతిరోధానాదిమహామాయావినోదనిదానం - అంగీకృతరంగస్థమంగళాఘాంగతుంబురునారదసంకీర్తవీణామృదుగానం - భూతభవిష్యద్వర్తమానకాలత్రయాబాధ్యమానం - అసమానం - అక్షీణకటాక్ష వీక్షణరక్షితదాక్షాయణీ ప్రముఖనిఖిలభక్తజనసమూహం - నిరశితసకలసందేహం - మన్యారోర్వీభరణ హరణనిర్వహణచరణశీలామానవదేహం-నిరీహం- శ్రీమత్కరుణావలోకనమాత్రవినిహతఘాలాకుదుర్ముఖాదిసర్వసుపర్వాఖర్వఖేదం-నిరంతరామనస్క-సమాధిపరిపూర్ణ పరమయోగీంద్రహృదయసరసిరుహాకర్ణికాపరిస్థితవికతజగత్పవిత్రాకృతాకృతిప్రభావభాసురవియన్నదీజనకవిభవాభిశోభితకిసలయమృదుపాదం-సమస్తజనానుమోదం- నతజనసంతతసకలకల్యాణగుణసంపాదం- దళత్పుండరీకపత్రిమైత్రవిపులతరమనోహరవిలోచనం - శిలామయమానియోషాఘమర్షణదోషవిమోచనం- యామినీతమైరోచనం- కుముదబాంధవకిరీటప్రచండకోదండఖండనోద్దండదోర్దండసముద్దమం-బాద్దేవతాసార్వభౌమం-రఘుకులపయఃపారావారపరిపూర్ణసోమం- గర్వితపూగిత్వాణవాహిని సందోహకరినకంఠలుంఠనగళచ్ఛోణితారుణితసహస్రకరసహస్రకోటిప్రభాభాసమాన మహాభూతభయంకరసుదర్శనాభిధానావక్రవక్రాయుధాభిరామం- మారీచసుబాహువిరామం - హారహీరనీహారకర్పూరసుధాసారడిండీరశరన్నీరదశారదానారదపూర్ణిమాచంద్రచంద్రికాదికాకారదశదిగ్వ్యాపితధవళయశోధామం-శ్రీరామం-జననమరణాదిఘోరసంసారమహాగహనదావదహనాయమానసకలజగజ్జేగీయమానపావననామధేయం - సూరిజనభాగధేయం - ఇంద్రనీలమణిప్రతికాశాతిస్ఫుటసుదరకాయం - మాకాంతాకుచకుట్మలతటీచర్చితపటీరకుంకుమసంకుమదమిళచ్చందన పంకముద్రిత శోభనవిశాలవక్షసం- హతఖరదూషణాదిరాక్షసం - రూక్షేక్షుశీతవిపక్షం- ప్రపన్నావనదీక్షం- శరధసపరదారాదివిముఖమునిజనసేవ్యం-దుష్టజనదుస్స్వభావ్యం- ప్రణతైకసంస్తవ్యం-శుభ్రశరోపధి శాన్తాత్ర్యవ్యం-విలూనదంభాభిమానవానాభువన సంహూయమానమహానందప్రసన్నస్వాంత సమానమానసరోవరముహుర్ముహురుద్గతసముత్తుంగాఖండానందవీచిహంసం పరాలీలాడోలాందోళితచిన్మయరాజహంసం సంరాజకులావతంసం- రత్నప్రభాచాకచక్యతచామీకరచారుకిరీటకుండలం- పోషితాఖండలం - గుణత్రయాతీతక్షీరసముద్రమధ్యసంవృతం- కరుణామయచిత్తం - పనసామ్రముకదళీక్రముకఖర్జూరజంబూ ... పకమధూకకుళోశోకతమాలసాలరసాలాదికోరకిత ... మహిత ... రాజితరత్నచ్ఛవివిచ్ఛటాలంకృతసామప్రదేశసంతతి ... ప్రశస్తసమస్తవిలాసోల్లసత శేషాచలశిఖరమధ్యసువర్ణప్రాసాదమహా ... - శోభితాశేషభూపాలం - సురాసురయక్షరక్షోరగగరుడగంధర్వసిద్ధసాధ్యకిన్నరకింపురుష విద్యాధరచారణాప్సరో బృందరచితబహువందనం-భక్తజనచందనం-రఘునందనం- త్వాంభజామి. ... ...

౧౦ — సహాన అటతాళము.

పల్లవి. కోరికూరిమిమీరకామారిఖ-రాతచరితము విన వే

అను పల్లవి- శ్రీరామునిముజటాయువుభక్తిమెచ్చి ...

మీరఁగఁ గైవల్యమిచ్చి యావలఁ బనిపెచ్చి ... ... కోరి॥

సామజుఁడై సీతవరయుచు రాముఁడు-జని ఘోరాకారుఁడైన రక్కసుని జూచి
బాణధనుఁడై లక్ష్మణునితోఁ బలికెను-వీని బాహువులలోన నిప్పుడు మనము
పూనిచిక్కితిమిక-న్నులుఁ గాళ్ళుఁ దల లేదు వీనికిదసి తెగువలోన రాఘవులిరువురు
వాని యోజనదీర్ఘబాహు-ద్వయముఁ దెగనరికినఁ గబంధుఁడు
దానికద్భుత మందిమి గావ-రే నెఱుఁగ నసఁ జక్రిపలికెను ... ... కోరి॥౧

దశరథసూనుల మా-రామలక్ష్మణుల మా-తండ్రి యాజ్ఞ వనమున సీతతోడ
వసియించియుండుము-వంచించి యొవఁడో నా-వామాక్షిఁ గొనిచనెను వెదకుచు వచ్చి
తెసనిన్ను గఁటికసి వెవండవని గంధర్వ-విభుండ జనివరమునను జిరజీవినై
కొసరియష్ట-వక్రమునిగనుఁ-గొని నగి వనసురకగుమనిత
పసిశపించె విమోచనముర గు-పతి సేయు నేను దైత్యుఁడు ... కోరి॥౨

దనుజతనువు గాల్పు-మిటఁ గంతుసీ-తావృత్తాంతము ననిట్లు సేయ యరుగ రుదిది
యనన సురాకృతి విడిచి దివ్యగంధర్వుడై-వినుతించె హరినీ మాయ మానవ కా
యమున ఘుకుష్టవిగ్రహా-ర్థము భూనిలిపి పర-మాత్ముడవు దైవరా-యసంమని గే
యమనాగా గోచరుఁడవ నా-దినిధమడ వఖిల సాక్షివిచి
ద్మనానంపమయుఁ డవ్యశగ నం-దన వందనములు సేతునునేఁ ... కోరి॥౩

రూపరహితుఁడవయ్యు రెండు-రూపములంగల-వో పరమపురుష నీ-కుస్థూల సూక్ష్మముల
ప్రాపున జగములు-గలుగు వెలయునడఁగు-నీ నాద మానవ రా-కుహిరణ్యగర్భ
యే పున సూక్ష్మమయి-విరాట నువుస్థూలమయి-దీపించెనది మాకు- దెలుసు మునులలమటు
కోపి ధ్యానము సేయఁగ విరా-ట్పురుషుఁడన ధారణాశ్రయుఁడై
చేపట్టి రాముని తెను వినుం మఖిల-జగములున పెఁగి బంధుంపు ... కోరి॥౪

వాసజ్ఞానము మెచ్చి-వరదుఁడు బలికెకు-వరమహాయీ పావన స్తవమునుడి వినవినిన
గానివారికి సిరులుఁ గలుగు దురితమదోలఁగు-గలుగ దెన్న దుభయమని సెలవియ్యఁ
గా నెరావణుఁడసురా-ధుసుందు సీతనులంక-లోనుంచి నాఁడీదిన-ము శబరివద్దికిఁ జనుఁ
డా నెలఁతచే సకలమును విన-గానగునను మఁగిన్నరుఁడుఁ జనె
భానుకులవరాళి శేషాచల-పతిమతంగాశ్రమముఁ జేరెను ... కోరి॥౫

౧౧-మాంజి-రా-అటతాళము.

పల్లవి- హితమతి సతీ పా-ర్వతీ-యీ చరితము వినవే

అనుపల్లవి. రతిపతిశతాధిపరుచి-రాంగులౌ రామలక్ష్మణుల
నతివేడ్కఁ జనియాన-దాభ్ధి దేలి శబరియొద-ర్కొనెను ... హిత॥

పదయుగళికి మ్రొక్కి - పాద్యమొసంగి
తదంబుక నార్ఘ్యి - సదమలసర్వాంగి-యై హరిదర్శన
ముదితవిలోచనజితసారంగి-యై రాఘవులనుస
మ్మదుఫలగంధమాల్యములఁ-దృప్తులఁ జేసి హృదయములఁ
ముద మొదవఁ బలికెను రామతో శబరికః ఘటితాంజలియగుచు ... హిత॥౧

వినుగ నిధన్యనై-తసరిక్షిళ్ళల-దునుమగ నానల మనవగదశర

ఘనిసుతుడైనా రా-యణుడజనియించు
ననినాగురుడుసువ్రతు-డైదెల్పెనుమతంగ
మునియదినేడునిజమా-యశరణుశరణుదైవరాయా
వనితనుహీనకులజను-నినుదెలియజాలనన రాముడు పలికె హిత॥౩
కులనామాశ్రమా-దులు హేతువులుగావ
బలనను దెలియగ-భక్తియొకటివిహాయిజన దానతపోమంత్ర
ములుభక్తిహీనములైనవి ఫలములుగనక
దెలిపెదభక్తిమార్గము - సులభమగునవపర్వము
తొలుతసత్సంగతియా - వలమిశ్క-థాలాపగుణరతుల నేను హిత॥౪
ననుగొనుయాడుటయు ఘనగురుసేవయు
మనియయాదులను - వనుబూజించుట
ననుభజించినవారలను - గనిసంభావించుటసకలభూతములల
వను గనిశమదమముల-నెనయుటవిమలచిత్తముల
ననువివరించుటమునివినవవిధభక్తు - లనిశబరి గాహరిబలికె హిత॥౫
భావముసజ్జన సేవనుమలమెనదినీకు
గావుననుజూడ-గాగలిగెనికజానకి జేరగు వేవేగ మెజాడ గా
దెలుపుమనసతిని రావణుడెత్తుకొని వేక - లంకకు జనెమహాభాగా
దేవాది దేవనీకు దెలియని - దిగలజేయుమదు జెప్పిపలికె హిత॥౬
పంపానామసరో - వరతటిబుశ్యమూకాద్రిపై
బెంపునసుగ్రీవుడున్నా - డతనిసఖ్యముచేయు
డింపుసనతడుదోడ్ప - డునని తెలిపిశబరి
తెంపుననచటజితిపేర్చి - దేహముబిచ్చుతో గూర్చి
సొంపున శివిభునిదల- చుచుదను వెడసిపరమపదమునకరిగె హిత॥ ౭
ఈరఘువర స్తవము-నెవరుపఠించినవినిన
వారుకోరి- కోర్కెలనిచ్చు శేషాద్రిలేశుడు కృపను
ఘోర దురితములను బు-ద్ధునివిజయాకరము
మారిజనానందకరము-దారిద్ర్యసంకటవరము
అరణ్యకాండము శ్రీ-మీరనుబ్రహ్మాణ్యకవి గానుగించె హిత ॥౮

శ్రీమధ్యాత్మరామాయణకీర్తనలు అరణ్యకాండము-

సంపూర్ణము.

శ్రీపతిసతిసుతధనముకాం - క్షించిబుద్బుదసమంబదినీ
ప్రాపుచెన్నిద్రిపోదకబ్బిన - వగిదినేగంటినానినజూఁడు ... తగవిన॥ ౪
క్షణమెవఁడునీయందుమదిని - శ్చలముగానుండువాని
ఘనమోహాలతసమూలముఁదెగు-నిను రామరామయనువాని
వినుతించిబ్రహ్మహత్యాశత-మణఁగునఖిలముబ్రహ్మమనితో
చెనటంచుఁగొంగలించెనుశ్రీ- శేషగిరిపతిసుగ్రీవుఁడు .. తగవిన॥ ౫

౩. రేగుప్తి. రాగము. ఆదితాళము.

పల్లవి. గరుడగమనుసచ్చరిత్రమువినవె-గౌరీసుకుమారి
అనుపల్లవి- సురుచిరాలింగనముఁబరిహృత-గురుకలుషుఁడైతనరుసుగ్రీవుని
వరదయాదృష్టిగనిచియుంగవుప-వదనశశిశృంగారశ్రీమేలు
బరతత్వమెఱిగివలికిరివౌనను-ప్రాకృతులెఱుగకరంభూరులుడంబ్రము
కరటులనుచుమాచేత మోహితులు. గాకేతునవిపల్కె-శ్రీపతి గరుడ॥
లేలెమ్మికవాలితోననికిజను-కీలుగురుతెఱిగిరిపుద్రుంతునని
మేలుగహరిపల్కి-నకిష్కింధను-మీహి తనయుండ-రిగికెరలుచు
చాలిసింహనాదముజేసినరిపు-శబ్దమువినిరోషారుణనేత్రుడై
వాలిగానతనియొంమినజూడరిచె-కేలబొడిచెవాలియుమునిబోని
ప్రాలుచుసోలుచునొకరినొకరేచి-జాలప్రొద్దుబోరాడివాలిచే
దూలిరుధిరములుగ్రుక్కుచుఁజనిహరి-తోననియెకపిరాజుతొడిబడి గరు॥ ౧
రామానను జంపింపగదలచితి-వోమాయన్నచేనటులైనానీవె
సామీననుపోరిగొనుమనిపొగలిన - రాముడుకదువగచి నేనుసఖా
యేమిసేతుమీరిద్దఱొకరూప- మైనొరయుట నేయకతడసితినని
సౌమిత్రిగనియితనికొకగురుతిడి యీమాటుబంపుమాయనతడునుపమ
హేమపుష్పమాలికయొసగిపనుప- ధామనిధినుతుడరిగివాలిబిలువ
నేమిచోద్యమనియాజికతడుబో- గామగనితో దారవలికెను గరు॥ ౨
పోవలదుమహాత్మా రేవుకితడు-పోరికితిరిగివచ్చెనాయనిననగివాలి
నేవీరుడనైపోకునీకితగదు-వేవేలువచ్చినానేవెఱవ
వే వేగనతఁడప్రాపన్నునీతోడ. జావనడచివత్తుసనిలనంగదు
చేవింటిరాముడడవులకువచ్చి-సీతగోల్పడినేడరవిజునితోడ
తావహ్నిసాక్షిగామైత్రిచేసి-నేవాలినిజంపుదునసీనాడట
దేవదేవుడతనిశరణమనిసు-గ్రీవునిసచివుజేయుచునేసతి ... ... గరు॥ ౩
రాముడుసాక్షాన్నారాయణుడై-బ్రహ్మాదిసురులుప్రార్థించరఘుకుల

సోముడై జనించె రావణవధకు-నామహితునకౌరలు స్వజనులు
ఏమిలేరబలపొమ్మనితమ్ముని- నెదిరిపోడువదరుభ్రమరుభునసుండి
రాముడైంద్రబాణమేయబడెను-శ్రామనుతుడు సోకి గిరిబోని
మైమణవుకొంతవడికి దెలిసిగుణ-ధాముధృతజటాస్తోమ కువలయ
శ్యాము లక్ష్మణకపీంద్రాభిరాము- రాముని జూచి వాలి పలికెను॥ గరు॥౪
నాచేసికపకారమేమిదిన- నాథసుతు వివలనపకారమేమి
రాచనడక తెలియక చేసితివి-నీచేత జంపవచ్చునా బోయవై
కాచిపొంచి వేసిన కీర్తియేమి-క్షత్రియుడవై తేనినన్నెదిర్చి
చూచి ఎయ్యకమగ సీతకొఱకు తవి-సుతుశ ణను వేమి రామస్వామి
నాచతురత మెఱుగవు రావణుసా-న్వయముతో సీతతోనిటకు దెత్తు
దోచ దాన దోసమాయె కను- దుందుభివైరితో స్పృశడసెమె ... గరు॥౫
సకలధర్మపాలుడవై చరింతు- శాసితు విలుకాడవై ఖలులవా
రికి గూతురుగోడలు కోడబుట్టువు-భ్రాతృభార్యబలుక సరిసాగు
నకటానీవెఱుగ [illegible] ము [illegible]-నతిబలా తాక్కురము నబుట్టినవా
తకు నిన్ను జంపినబా [illegible] ల్-దని వాలి సుకిష్కి-వారికి క్రముకిష్కి
ముకస్వ్వులు పెడు శ్రీప [illegible] జ [illegible] -కేశుడని తెలిసె న శేషగిరి
నికేతనుడు శర [illegible] డెఱు [illegible] యు నిం[illegible]గ్యమగు కైవల్యమొందెను ... గరు॥౬

3 ఘంటా. రా. ఆదితాళము.

పల్లవి- కోమలారుణ-పల్లవపాణి- కోరివినవె శర్వాణి
అనుపల్లవి. భీమసంగ్రామ-హతుడైన వాలి. బోయి-నివాన. రుల్ శోకించిరి కోమ॥
తోరముగాసో-గకనుల బాష్ప-ధారలు భో- -రున నాలుక
తారహారము-లు రాలకిష్కిం-ధాపురి వెడలి నడుమ తుక
తారవదనవిజితరాకా- తారాపతి-నిజపతిని జేరి
వీరాధివీరా-నను బాసిపోయి- తేరి మణహా-హాయని యడలె ... కోమ॥౭
రామా మే బాణమున నేసితో-నామగనియా- బాణమున
దామసింపక-నసుజంపుమనుచు- వరణి సుతుని గని-కోపమున
స్వామిదయనఖిలము గల్గెనీ-కేమిసుఖమనుభవించుమని
భామామణి-విలపింప రాము-డామగువనూ- రార్చగడగెను ... కోమ॥౮
ఊరకనేలపో-గలశోకమునకు-పేరైపోయిన గతికి
నారీనీపతి-జీవుడోయీ యా శ-రీర మోసీమదికి

కోరిగుణభూతేంద్రియములు-చేరికడి-మనదితనువుశ
రీరినిత్యుడవలుదేవ్వరి-కిరీటివర చెదవనేనుహరి ... ... కోమ॥ ౩
అ ఘతనువుదా-రువువలెం డనుచి-తాత్మజీవుడు-నిత్యుడని
మొనసి యిల్కి-శివిసుఖదుఃఖము-లనుభవించువా-రెవ్వరని
వనితామణీయడు గరాగవుషు-వినియహంకారాధ్యాసబంధమే
ఘనసంసార ము జీవునకు సుఖాసుఖములజ్ఞానములనె కోమ॥ ౪
బలుకోరెకలుగల-వానికిరానివి కలలందోచనె-టులటులనె
చేతియునాళ్యవి-ద్యాసంబంధము-జీకహంకృతి-యుందుననె
తలపెసంసారమదియెబంధముశుద్ధస్ఫటికమునగెంపు
నిలుప నెఱుపైనట్లుమతీంద్రియా-కదనయాత్మకుసంస్మృతియునె కోమ॥ ౫
జీవుడుమహాయుతుండై యుడిబోవు-త్రోవబోవుదుజన్మమృతి
భావమొంద దుబుద్ధ్యాదశతనా-భక్తులసంగతినుగతి
త్రోవ దెలిసిమహిదాదులకు । నే వేలో బ్రహ్మమనిదలచు
నీవుపూర్వసుకృత్రమునను-సేవించిధన్యుడైతివనెహరి కోమ॥ ౬
నా చేబలుకబడినయీవిధము-తోచవచేసి నన్మతివై
యేచిసుఖంపుదరాయని నుతి-యుంచెదారకదిహితవె
ఆదక్రియహి సుగ్రీవుని కానందప్రదమయ్యెవతనిం
జూచివాలికిక్రీడ లేసేయ-సూచిపంచెశ్రీరామచంద్రుడు కోమ॥ ౭
తరణిజుడంగదవు స్నానండైద-స్పరమునవాలితనువుంచి
పరేతోర్వకేగిదహ నాద్యప -కరణీయములొనరిచె
పరమాప్తోదముపగొను పద-సరోజాతములు గాంచిమ్రొక్కిన
హరిపిరులకెల్లదోరది యక-యాత్మజుడు మంత్రియుగ నదుండనె. కోమ॥ ౮
సిరియుదుర రాజ్యమును నీదనిను సేవిం-చెదననుసుగ్రీవుగనిహరి
యురమానీవే నేనురాజవగుమని-యానతీయలక్ష్మణుడుపురి
త్వరతో జేరిసుగ్రీవునకే-లరిపట్టము గట్టివరషరుతు
పదుగమ్మనిదనియె శేషగిరీశుం-డగుశ్రీరాముని యొద్దికి కోమ॥ ౯

౮.—యమున-రాగము-రూపకచాపు.

పల్లవి. ఫణిశయనునిచతెరిమువిం-దాత్మా-యణిభక్త జనపరాయణి
అ.పల్లవి. గుణనిధులౌ దాశరథులు ప్రవర్షణాచలశిఖరస్థలిఎలస్ఫుతలము తరు
గుణవృతమెబహుపక్షుగపిహగసేవితమైమణి
ఘణితతమై- వర్షాంతసహాముగునాగగుహానుండిరి

శ్రీనివాసుండును నరాకృతి జేకొనినాడని-మానివరులు సురలు- కరము దానుగ ముని
మానిత ఖగమృగశరీరులై సేవింతురు-పూనియనుదినము రాముని-యహోరాత్రముల
ధ్యానమానసికుండై లక్ష్మణుండే కాం-తమున వికసితముఖుండై-రఘుపతిని జేరి
ఘనుని భానీ చేయుము విన్నబోధ సేయుమటచి- గానసులభ మా క్రియాసం
యోగము నెఱవిమ్మనియను॥ ... ... ఫణి॥

జినుజూడనను బూజింపగ- నంతము లేదనిన- వినుసంక్షేపముగా - వినుపింతు గురుదయ
ననుపమ మంత్రోపదేశ-మైకొని మంతుడు మొనసి గురుని చే బూజావిధి తెలిసితగ
ననుసభక్తికముగా నారాధించి ప్రాంత-స్నానాదికమగు వాహ్నికము
లొనర్చి శిలాస్థాపనము జేసి- కృతసంకల్పుడై గంధకుసుమామల
ననుప్రతిమాదిపూజ సేయగనగు లెసనై రాముడు॥ ... ఫణి॥ ౧

నాసన్నిధి భక్తి నేమియొసగిన నేసెంచు-నసైయలరును చాలాభక్ష్యభోజ్యాచందన
వాసోముఖ పూజాద్రవ్యములు దెచ్చి-సిద్ధాసనమున దేవునియెదుట గూర్చుండి లీలా
ఘనుడ బహిరంతరమాతృకా-న్యాసంబులు గేశవాదికము మూర్తి పంజర
న్యాసంబులు జేసి హృదబ్జరవివిమల జీవకళా-ధ్యాసిద్ధశిలామల
కుకలా సిద్ధి జేయవలెననై॥ ... ... ఫణి॥ ౨

హృదయావరణాది పూజలాగమవిదినాన-రించియర్ఘ్యపాద్యాచమనమధుపర్క-
సమలదధూపదీపనైవేద్య నీరాజనాది-విధితో పచారములనర్పించవలెనన్న పద్య
పాదలుచు నగ్ని ప్రతిష్ఠాపనం-బుచేసి యుగి స్తోక్తమాగిణా మున హోమము చే
ల్చివహానుండ ప్రసువణాసముగ-మణిభూషణబుగిష్ఠు
పవిస్థితుని గా బుధుల్ సదా భావింతురనెను హరి॥ ... ఫణి॥ ౩

బలిపాషణమలకు నిడిన మంత్రజ-పము జేసి చెలంగి పిడె మెం నృత్యగీత వాద్యము
లలరగ నాముందర స్తవ స్తిప చనాదులు-నలివినా ప్రసాదము శిరసావహించి హెచ్చి
లలి దండమర్పించుక రయుగళినాసాద - జలజంబులు స్పృశించి తలనుంచి మహాసంస్కృతి
వలన బ్రోవుమనియు ధ్యానమును జేయునత విహాప
ములొందునని శేషగిరినిలయుడనుజ-మునకు దెలిపె॥ ... ఫణి॥ ౪

---

౫. పంతువరాళి - అటతాళము.

పల్లవి॥ కలికియలయమునికి బలుకల-కొలికి పీనులసుధ-జిలికెకథ[illegible]నే
అనుపల్లవి॥ చెలగి లక్ష్మణ దేవుని దెలిపి ప్రాకృతి నివలె మాయ
యలనడహో సీతా- యనిని ద్రజెందడాయనుహరి॥ ... కలికి॥

అచట కిష్కింధాపురిలో హనుమంతు- డలిసి తిపంతుడగ చరేంద్రు
డగు సుగ్రీవు చేరి రాజ
ప్రచురత్వ నరాజ్యము లగోని- రాపు నాగ్రమహాసుఘావు మఱదినాడు

ఖచరపతిసుతుడుతెగినగతిచెడకరా-ఘవునిజేరుము
విచికిత్సవలదనిన- విభుడువిలుపింపుమనెగపులను॥ ... కలికి॥ ౧
అంజనాసుతుడధిపునియాజ్ఞవానరులతాబనిచిన-నఖిలదిక్కులు
దిక్కటిల్లగనిసీరులు
మంజుతరగిరిశిఖరిరులు-మహీయానాకసముఘేరిల్లవచ్చిరంత
గంజదళనేత్రుడైతగు- కాకుత్థ్సకులుడచలమునమణి
పుంజసానుస్థితుడైపారతెసికావిరహాతిచే॥ ... ... కలికి॥ ౨
జానకిహాచంద్రముఖీ-ప్రాణములునీమేననిలిచిన
పేన్నబాసియుండాకచల్లనైమా- మానవతినంటినీకరములమటినన్ను
దాకమీరాకాసుధాకర
ఘానుసముడారాజంద్రుడు- పరికింపుంతన్మనాయిదివర
కేనాటికిదనజుచేబడి- మొటులొంటమెలుగనపెరాముడు॥ ... కలికి॥ ౩
శ్రీసర్వజ్ఞుడైపానమపమష్టనిచేరాడుస-గ్రీవునిగ్రుంతుననిరాఘ
దుకుడాడనిసనుబంపుతీ
వ్రాకిహతునిగజేతునిససుతునసియనుజ- దలుగవారికడురాయిడిసేయదగ
దాసౌమిత్రినీవు చనివాలిపలెకెడకుమచమికపద
జేసీనజెడునసినదవ-శిఖకరణిపురికినతదరిగెరు॥ ... కలికి॥ ౪
లుగుణధ్వనిచేయగవినియంగదుడుచ్చిమొక్కిన- వేగమీదొ
రకుమూరాకవెల్పుమనజని
కలగిపురివాకిటనిరిచెంత్మణుడు- కపిరాజాపరాకాయనసుగ్రీవుడు
దెలిసివచ్చిపలుక- దీర్ఘయాఘుమునదెస్మనజని
పలగొంతికినుకనతవత్సలాను- వావలజనితోడితుచ్చెను॥ ... కలికి॥ ౫
పతిపనుపడారాంగనచని- భయభక్తివినయసంభ్రమముల
నతిచేసికుశలమేబావా- కోపమేమి
అతిభీతుడైహరివిభుడున- న్నరిమెమిముచేరరాదేవాయనిచెయిబట్టి
సఖియంతిపురికితోడై- నతనిగనుగొనికపి
పతిరుమాయుతుడైపాన్పుననుండియులికి-పడిలేచెవెఱపరిపలె॥ ... కలికి॥ ౬
మదలోలలోచనుడై- మలయురవినుతుగనియులిగిరా- మానుజుడు
వలికెసుగ్రీవాచేసినమేలు
పదటగలిపినమాదఘూరతి- పరవశతమరచియున్నావాకానివాలిని
వదరిప్రాణముగొన్నసితప్రదరమెపురెపరుజూచుచును
న్నదనినరామకార్యమ- నఘుగుయుత్పదముమఱుపడనెబాపన॥ ... కలికి॥ ౭
వానరులనిదెచూడుదెబ్బడురే దువెంవ- లనగూడక
ఘానుజుండురావలడితు దుఅన- బల్కితనన

కానసుతుచతురోక్తులగతా- మమతాతిగరాకొమరుడేడుకొని
భానుజుఁడుపూనివందనము జేసిన- వానిఁగౌఁగిటనిడియామిఁటా
జానియాసీనుఁడైసరసపూ- జలుగొనె సఖునిచే॥ ... కలికి॥ ౮
రామదర్శనలాలసుడై రథమెక్కి- లక్ష్మణకపీంద్రులురణభే
రీమృదంగముఖోపాదలఁ గాఁగవలిహ- నూమన్నీలాంగదనలాది
భూమిరుహచరణపతులుకు- ములుగొనిగొల్వఁగా
చామరసితాతపత్ర- సద్విభయుతుడై శేషగిరి
ధాముఁడయిరఘుకులాబ్ధిసోముఁడగు- రామవిభుఁ జేరెరి॥ ... కలికి॥ ౯

౬. కాంభోజిరాగము - అటతాళము.

పల్లవి॥ రామాభిరామగుణధామ- రామకథాసుధామా- భురిసామాన్యమా
అనుపల్లవి॥ రాముసకనతిమారమే తెరుడిగివచ్చి సౌమిత్రిరవి-సుతులు జేసేరినదులు
స్వామికౌఁగిటనిడియహా-వూ- జామాన్యుఁ జేయ-హరిపతిహరి
వామభాగాసీనుఁడై రఘు-రామనృపయిటుజాడువచ్చిన
కామరూపులనగణితులఁ-గవులజితరిపులన నెనిసు॥ ... రామా॥
మేరుమందరహిమవత్పారియాత్రాదిగిరుల-జేరియుండెడివీరులు-దేవాంశభవులు
భూరిశైలాకారులురణోద్ధారులు- సారాకరిబలులుదశశతసహస్రయులవి
స్తారవారణసత్వులునిస్తులులు- చారుసావర్ణతనులమంశ
రీరులణింగులువిశీలా- కారులిదెగర్జలిడిపరువిడి
కణగినిపనికిప్రాణమువ-గోరినారిఁకపీరుయాజ్ఞాపకులభిజ్ఞాయను॥ రామా॥ ౧
గొనికొనిభల్లూక-కోట్లుగొల్వఁదగు
గుణనిధిజాంబవంతుఁ-డునితఁడుపవన
తనయుఁడుహనుమంతుఁడువలనీలతార
తనసగజగవయగ-వాత్తగంధమా
దనసుషేణవధిముఖులుకేసరిప్రముఖులువినుమితఁడుశతబలిదాశరథుఁడితఁ
డనఘువాలికొడుకంగదుఁడితఁ-డనుపమానబలాఢ్య
లనుపనిగొనుమనిన- నినతనయునాలిం
గనముచేసిముదాశ్రులలో-చనుఁడై హరిబలికెఘనుఁడై॥ ... రామా॥ ౨
ధరణిజవెదకవానరులంబంపుమునీ-వెరుఁగవా కార్యసరణియనిబలికినదా
శరథియానతిఁదరణిసుతుఁడగ- చరులహరిదంతములకనిచెనవనిజ- నడినలలో
నరిఁగింపకున్నవారిద్రుంతునని భేరి- మొరయించియంగదజాంబవ
ద్వతహనుమన్నలసుషేణుల- శరభమైందద్వివిదులననిచె
నురసదశ్శిణదిశకనిలజుని- హరిబిలిచిముద్రికసీతకొసఁగుమని
యొసగెంబొసగ॥ ... ... రామా॥ ౩

శ్రీరామునిచే నాశీర్వాదములు గాంచి- మారుతిముఖ్యులరిగిరిసరిత్కుంజ
ఘూర్జరగ్రామమ్ములరిగిరివింధ్యాటవి- నీరుపట్టునడస్సిసరపక్షులుగుహా
ద్వారముచెంతలిరాగా-గనిబిలములోగా
జారేగిసింహాసనవలి-వరనియతినున్నయోగినిగని
గౌరిస్త్రీతక్కవమీరెవరనుచుఁజెలియడుగ- గారామమూతలమన
సారిఫలములుగొనగనెలవిచ్చెపతిమదినిపొచ్చె॥ ... రామా॥ ౪
జలఫలతృప్తులై-లలనని పెవరనిన
నలవిశ్వకర్మతన- యనుహేమయందురనను
లోలుతనాట్యమునంద్రి- నయనుమెప్పించిన
లలితసద్వృత్తుని- స్తులమానీప్రరమిచ్చె
నలినాక్షుఁడదిమొదలీగతిసుంపుపొదలి
యలఘుమతులారయనివారల- ననిచితాంబోయిశేసాచల
నిలయుడగురఘువరుపదాంబుజ-ములకెరిగిశ్రుతిస్తూక్తినదమతి
పలికిచెలిబదరి-కాశ్రమమునకుగైవల్యమొందెను॥ ... రామా॥ ౫

౭. గౌరీరాగము - ఆదితాళము.

పల్లవి॥ ఇందిరారమణుచరితమువినవే- సుందరీమణి
అనుపల్లవి॥ మందయానమానఁజనికపులుప్రేమని-క్రిందనాసీనులైయెటుబోదము
ఎందరయ్యరమునీతవనినవాలి-నందనుఁడనుజనకాత్మజనుగన్గొనక
నందరిగిరిమేనినసుజంపు-ముందుగారుమాజానినే
నిందుమృతినొందువాఁడనసనిసంపు-కొండతింజెయుండ
మెందుకుమృతియనిరి॥ ... ... ఇంది॥
రామబాణముజనభేద్యమజగ-త్త్రియమునందు-గలదాచిలుతయిట్లను
కేమితెలివివలదాగుహానుందమను
సౌమిత్రికన్నవీమిదఁబ్రేమ- చాలగలదింకొకరహస్యము
రాముఁడనఁగనారాయణుఁడుసీత- శ్రీమహిలక్ష్మణుఁడాదిశేషుఁడు
స్వామిపామరాదులమువనముమను- వైకుంఠనివాసులమువారి
భూమిభారముమాన్పదాశరథియై-పుట్టెనని దెలిపెసంగదునకుఁబావనీ॥ ఇంది॥ ౧
మనముమారామకా- ర్యనిర్వాహకులము
యినశుభముగలుగు- ననివనంజరీ
ఘనునిబుద్ధిమెలఁగుచేమేలనిచని- చనిమహేంద్రాచలమెక్కితరుచరుల్
ఘనమకరకమఠ- కర్కటజటాక
ఫణితిమితిమింగిలాదిజలచరా- భంగమైతరంగాలింగితస్వరంగా
మనోజ్ఞాంగవల్లిగ్గొరితసరు- వనధిఁజూచిభీతిల్లియద
మనము దాటుటేడ రావణుఁడేడ-ననుచుఁబ్రాయోపవేశపరులైరప్పుడు॥ ఇంది॥ ౨

గిరిగుహ వెలువడి సంపాతియనుఖ- గేంద్రుఁడు వానరులగని పొరిగొందు
నిరతముఁ దిందుకరులవలె మన్నారని- పరువడి రాదుర్మృతిభీతిఁ ల్లినగల్ హరి
హరిజటాయు వెంత సుకృతియై- మరణమొందెనవానిసంపాతిస హా
దరునిమృతి దెలియవిని హరి-వరుల ప్పటికివచ్చుటయు
పెరిగివారునుజలధికిరా- నరిగితమ్మునకఁ దెలోదకములిడి
మరలునతనిసీత- నడియడిగిరగచరు॥ ... ... లింది॥ ౩

నగశిఖరమెక్కి నిక్కిలంకలో- నశోకవనినపనిసుతఁ గంటిని ది
యొగమాటముగాదనిపల్కి సంపాతి- తగనిట్లు రునాతమ్మునిజంపిన
పగదీరరావణుని ద్రుంతు- పక్షయుగము లేకునికి
నెగరలేనుచిన్ననాడో మహాత్మ- లారపంతముమీఱఁగ
నాగిజటాయు వేపురవిమండ- లోన్నతంబెగరగానుఅరు
ణగభ స్తిదీ ప్తిరెక్కలవిసిల- పొగరడఁగిపడితినతఁడువతుబెలుఁగనపె॥ లింది॥ ౪

ప్రాణములుమూఁడుదినములకువచ్చి- పరగశేష శైలవాసునిదయ
నేనుజెలివోందిచాలాపగసోముడుక- మౌనిఁజేరఁజని మ్రొక్కినగనిసంపా
తినీకీవిరూపమేటువచ్చె-మనుగ్రహించుమనినజగతిలో మీరెఱుఁగనిదేమి
సంయమిస్వామి
యైనవినుమునిమదీయచేష్టిత- మంతయుఁదెలుపవినికడ
లేనియడబూనియున్ననన్నారడించమునిదలఁచెనపెఁగవులకుఖగపతి॥ లింది॥ ౫

౮. పూరిరాగము - ఆదితాళము.

పల్లవి॥ వినవెరామచరిత్రము- దాక్షాయణీ॥ ... ... వినవె॥

అనుపల్లవి॥ మునిచంద్రుఁడౌచంద్రముఁడు- తనుదెల్పురీతిసంపాతి
యనియేఁగవులతో శోకమూలమీ- తనువుతనుకారణముకర్మమనుచు॥

నేనుదేహినబుద్ధి- చేనుపురుషునికర్మమునుఅహామవిద్యవల్ల
నౌనుకాఁగినయినుమువలెః- బానుమాయాయుతుఁడై పెలి
లోనుగుణమయమైయీ- మేనుమేనఃభ్రిమసి
తేనుతెలివిమట్టౌను- దారసంసారమాయా
తానాఅవికారిమరభిమానమునఁగర్మములుజేసిఫలా- ధీనుఁడగుచుఁజెడితిరు
గుజీవుఁడనె॥ ... ... వినవె॥ ౧

యాగాదులుజేసిస్వర్గ- భోగమొందియాఫలము
భోగామునిపైఁబడిదరుఁడు- బాగాచతుర్విధభోజనస
రాగస్త్రీపురుషసం- యోగమునచేతోమయుఁడై
వేగమెస్త్రీగర్భము- లోగాఁజొచ్చినెత్తుట
దోగియొకనాటకలల-వైగట్టియైయెమనా
ళెగబుగ్గవలెనైపదియవదినము- రాగమాంసపేశియానని తెలిపె॥ వినవె॥ ౨

శ్రీరస్తు.

శ్రీమదధ్యాత్మ రామాయణకీర్తనలు.

సుందరకాండము.

సౌరాష్ట్రరాగము - ఆదితాళము.

పల్లవి॥ శ్రీరజతాద్రిసదనా వేడుకొనవే- పార్వతీ చరితము వినవిన

అనుపల్లవి॥ మారుతిసాగరముశతయోజన- దూరమొనసబ్బురమున దాటఁగఁ
గౌరియానందకందళితుఁడయి- శ్రీరాముని భజియించి కపులఁ గాంచి
కూరిమి వనచరులారా కమఁ- గొనుఁడీ నన్ను లంకఁ జేర
భూరివేగమున జనిజానకిఁ గని- బొసఁగవత్తు యశము
జెత్తు మీకనియెను॥ ... ... శ్రీరజ॥

సేనుఁ ధన్యుఁడను ధన్యుఁడ హరిపద- నీరజములమరఁగాంచు నెవ్వఁ
డైనా మృతికాలమందు- రాముని- శ్రీనామస్మరణనొందు భవాం
భోనిధిఁ బుడసిటియందు- నడఁచి- మానితముగఁ బరమపదమొందును
తానొందు శ్రీజానకీనాథ సతతనిముద్రిక చేఁ- బూనితి రఘుపతిని నెమ్మదిలో
ధ్యానించునను వాయీజలధి- దాటెద నని హనుమంతుఁ డతిక్రాంతుఁడు
పూని బాహువులు జోడ్చి మెడ- పొడవుగ నిక్కించి మీఁదు జూచి
మేను వంచి తోక జాచి పాదము- లూని యోగ సేవాని పొగరేమి జెప్పను॥ శ్రీ॥ ౧

పోవుచున్న పవనాత్మజునలవమ- రావళి జూడఁదలఁచి సురశా
దేవికి నుపదేశించి పంచిన- పావని నదియెదిరించి పెరిగిన నానీయుఁడు రెట్టించి ప్రబలె
నాహా లదిమటిఁ బుబలిబుసూక్ష్మతనుఁ- డై పొంచి యా
దేవికడుపు జొచ్చి వెడలినఁ గ- ధీరుని గని మెచ్చి జయమగు నని
తావచ్చుట సతిఁ జెప్పి జనె నత- డావలఁ బోవ మైనాకగిరి డగ్గరి
రావయ్యా హనుమంతా నీ- రధిపనిచె నీయందు సుంత
నీవు విశ్రమించి పొమ్మనని లక- నేస్పృశించి నెవ్వమించి పోవఁ దొడగెను॥ శ్రీ॥ ౨

ఎదుటను సింహికయను రాక్షసి ప్లవ- గేంద్రు మైనీడ బ్రింగి తోవఁ
గుదియించ నతఁడతిం గితనఘన- పదమున దన్ని నగ్రుంగి గెడసె
నదిగని గరుడుని భంగి నభమున- బోదలుచు హరిపతి యుదధి దాటెను బుంగిక డు
ముదమున నను సువేలాచల మెక్కి- యద్భుతమతియై శ్రీలదనరి మణి
సదనగోపుర ప్రాకారసౌధో- జ్జ్వలమౌ దానిలంకారాజధాని
కెదురుగని మెచ్చు కుండ గరవి- గ్రుంకె వన్నారు లెయుగ కుండా
కడు పిపాయుజుడణుమాత్రుడయి లం- కాపురంబు గోపురంబు జేరెఁ బెంచె॥ శ్రీరజ॥ ౩
లంకిణియను రాక్షసియని లెజగని- లావు మెఱసి పోనీక మోని

కొంకుకొసరుఇంత లేకపోయెను- లంకిణినను గైకొకవానరా। యింక నైన జె
డిపోక వెంబడవు- మంకుతనము మానికలరూపు చెప్పుమనిఝంకనరి చేతనదిగా
పడిన- సామీరియు భూతల తిబెదరిగా బొంకపుపిడికిట దానిబొడిచిన- భువిబ
డిరక్తము గ్రక్కుచు ముక్కుచు రామకింకరునకనిపాదములకిదె చెడు లంకయిం
క మీఁదట। బంకజాసనునివాక్యము దెయనుచుఁ-బడఁతి రామకథవిగాను మిడక దె
నిపె॥ శ్రీగజ॥ రావణునంతఃపురముఁ గ్రీడా- రణ్యమునన్నదిసీతారాము
ని। పావనస్మృతిసంజాతమాయె నా-కీపరకుసుకృతము చేతఁనుగంటి। శ్రీవర
భక్త వ్రాతాగ్రణిసి- సేవకతైనేధన్యనోజయ శ్రీసమేతరామ। భూమిపై ఘుఁడునా
మదిరంజిల్లుగా - కేవేళనని మదినిదిపికదిజని। నావారిధి యుంజనీసుతుఁడుదా
టి-వప్పుడురాసుతకునాదశగ్రీవునకు। శ్రవిలయకారణముతైయుప రె-వామభు
జాత్మంబిధుపైపముతై। వేవిధ మలశుభసూచకమైరఘు- వీరుదయనోరువాత్మ
మెయదరును॥ శ్రీరజ॥

౨—కేదారగౌళరాగము-ఆటతాళము.

పల్లవి॥ సకలనయనానంద భాసుధ వప- ల్లాకిల్లాంజలులు గోలనే॥ అను॥
బలియుండగునిలతనయుఁడా-వలలంకలోఁజొచ్చి। యిలాసుతపిలాసతనవ
ల్లి- వెల్లచోసనయుమంచిగాంచరి॥ నవి॥ రావణునంతఃపురమునకేగిజనక-భూ
ప రాత్మజనందుశోధించి విసువక। నేపికిన్నెరమరువాన్నగ- స్త్రీలుచేరియున్నకడ
నానసేయుండుఁ। బాపనీ త్రైలోకపావనీన్నప-దేశిగానకలంకిణివాక్యములంచిజ
నెరమా- శోకమ్మానుగునశోకవనమునకు॥ నవి॥ పితనంపు మొటికలగలిగైనబావు
లు - రాజిల్లుసిరిత్రోవులసేవ తాశాఖ। తతులనతులమునగ-జలలసుఖగము- తము
లకలరులేడిపిల్లలుకలుగులు। అతివిస్ఫులమధుఫలభరన- మాధివసిజశాఖాలం।
కృతస్థలులగపిమారుతా- ద్భుతమత్తవెదకెక్కితిసుతునచటి॥ నవి॥ అందమె
హ్యాసాజా-నందనైపనలక్ష్మి। చంద్రమేఘునమైత్రిగలసుస్మితిగలిమి- స్నాందిశ
తకౌతకుంభస్తం- భాన్వితంబగు మేడగనిభూపుత్రి। అందులేకున్నఁబోయి.మ
రు- న్నందను మతిలకించె। సుందరనుశింశుపావృక్షము-మొదటసీతనాలోకమా
తను॥ నవి॥ దనుజాంగనలమధ్యమునసున్నదాని శ్రీ- తరుణివననోన్నదానిదీన
తయుజడగట్టినకురులనుపవాసములగు- స్సంచేమనుమాసినచీరెగలదాని। త
నుగావవిభుఁడురామునికినెం_ తయును వగఁగన్నవనుజపిగొనుబాష్పకణములదాని
రామునినుడువు-పడఁతిగనెఁగపిపతి। అవనిజగంటిఁగృతార్థుఁడనైతిరా-ఘవు
పనివాచేతనసాధింపఁబడెఁనని। భువికిదిగుతఁజినగరివెలపలఁ- బుట్టెనొకకల
కలమదియుఁగని నేను రపికులునిసతినలరింతునని- పవమానసుతుఁడు డెఁ। బవ

శ్రీరస్తు.

శ్రీమదధ్యాత్మరామాయణకీర్తనలు.

సుందరకాండము.

సౌరాష్ట్రరాగము - ఆదితాళము.

పల్లవి॥ శ్రీరజతాద్రిసదనా వేడుకానే - షాద్రీశ చరితము వినవిన

అనుపల్లవి॥ మారుతిసాగరము శతయోజన - దూరమొకనిబ్బరమున దాటఁగఁ

గౌరియానందకందళితుఁడయి - శ్రీరాముని భజియించి కపులఁ గాంచి

కూరిమి వనచరులారా కమఁ - గొనుఁడీ నన్నులంకఁ జేర

భూరివేగమున జనిజానకిఁ గని - పొసఁగ వత్తు యశము

బెత్తుమీకనియెను॥ ... ... శ్రీరజ॥

నేనుధన్యుఁడనుధన్యుఁడ హరిపద - నీరజములమరలగంచు నెవ్వఁ

డైనామృతికాలమందు - రాముని - శ్రీనామస్మరణనొందుభవాం

భోనిధిఁబుడసిటియందు - నడఁచి - మానితముగఁబరమపదమాఘునదు

తానొందు శ్రీజానకినోతనతని ముద్రికచేఁ - బూనితి రఘుపతిని నెమ్మదిలో

ధ్యానించుచనను వాయీజలధి - దాటెదనని హనుమంతుఁడెక్కృతాంతుఁడౌ

పూనిబాహువులుజోడ్చి మెడ - పొడవుగ నిక్కించి నీఁమ జూచి

మేనువంచి లోకభెంచి పాదము - లూనియొగసెవానిపొగరేమి జెప్పకు॥ శ్రీ॥ ౧

పోవుచున్న పవనాత్మజునలవమ - రావళిజూడఁదలంచి సురసా

దేవికినుపదేశించిపంచిన - పావనినదియెదిరించి పెరిగిన నానీమఁసు రెట్టించి ప్రబలె

నాహాలదిమఱియుబలిమసూక్ష్మతనుఁ - దాల్పొంచియా

దేవికడుపుజొచ్చి వెడలిననగ - ధీరునిగని మెచ్చిజయమగునని

తావచ్చుటసతిదెచ్చిజానత - డావలబోవమైనాకగిరిదగ్గరి

రావయ్యాహనుమంతా నీ - రధిపనిచె నాయందుసుంత

నీవువిశ్రమంచి పొమ్మననిలజ - నేస్పృశించి నెమ్మిమించిపోదొడగెను॥ శ్రీ॥ ౨

ఎదుటను సింహికయను రాక్షసిప్లవ - గేంద్రు మైనీడ బ్రమింగి తోవఁ

గునియించనత డెఱింగి తనఘన - పదమున దన్నిన గ్రుంగి గెడసె

నదిగని గరుడుని భంగిన భమున - బోదలుచు హరిపతి యుదధి దాటెను బుంగికడు

ముదముఘనుసువేలాచలమెక్కియ - ద్భుతమతియై శ్రీలదనరిమణి

సదనగోపుర ప్రాకారసాధో - జ్వలమౌదానిలంకారాజధాని

కుదురుగని మెచ్చుకుండగరవి - గ్రుంకెదనన్నారు తెలియగకుండా

కడసివాయుజుడణుమాత్రుడయి లం - కాపురంబు గోపురంబు జేరి చెలి చె॥ శ్రీరజ॥ ౩

లంకిణియనురాక్షసియనిలజుగని - లావుమెఱసి పోనీక మోని

కొంకుకొసరు ఇంతలేకపోయెదు- లంకిణిననుగెలిచెకపివానరా। యింకనైనజె
డిపోకయెవడవు- మంకుతనము మానికలరూపు చెప్పుమనిఝుంకరించ చేతనదియు
డచిన- సామీరియు ఘాతతతిబెదరిగా బోంకపుపిడికిటదానిబొడిచిన- భువిబ
డిరక్తము గ్రక్కుచు ముక్కుచు రామకింకరుని పాదములకు దెచెదు లంకయుం
కమీఁదఁ। లంకజాసనుని వాక్యము దెల్పుచుఁ-బడఁతి రామకథవిగాము మిడకదె
నిసె॥ శ్రీగజ॥ రావణునంతఃపురముఁ గ్రీడా- రణ్యమువనున్న దిసీతారాము
ని। పావనస్మృతిసంజాతమా యెనా-కీపరకుసుకృతము చేతఃసుగంటి। శ్రీవర
భక్తవ్రాతాగ్రణిసే- సేవకగ్గ సేధన్యనోజయ శ్రీసమేతరామ। భూవిభుఁడునా
మదిరంజిల్లుగా- కేవేళననిమదినిదవికదిజానె। నావారిధియుంజనీసుతుఁడుదా
టి-వచ్చుడు రాసుతోకనాదశగ్రీవునకు। శ్రీవిలయకారణములై యపశకు- నామభు
జాక్షులుధ్రువములై। వేవిధములశుభసూచకమైరఘు- వీరుపటీనోరువాక్షు
మెయదరును॥ శ్రీరజ॥

౨ —— కేదారగౌళరాగము = అటతాళము.

పల్లవి॥ నలినదళనయనకథాసుధపా- న్లోకింద్రాంజలుల గోలవే॥ అను॥
బలియుఁడగుననిలతనయుఁడా-వలలంకలోఁజొచ్చి। యిలాసుతవిలాసతనువ
ల్లి- నెల్లచోసరయుచుఁదిరిగెబురి॥ నలి॥ రావణునంతఃపురమునకేగి జనక-భూ
వరాత్మజనందుశోధించివిసువక। నేపికిన్నరమరువచ్చాగ- స్త్రీలుచెరసున్నకడ
నారసెయుండుఁ। బావనత్రైలోకపావనీనృప-దేహగానకలంకి। జవాక్యనలంచిజ
నెరవు- జీమ్మగునశోకవనమునకు॥ నలి॥ ఈవనంపుమొల్లకలగలైనబావు
లు- రాజిల్లునిరితావులుదేవతాశాఖ। తతులనతులమున- జతలసుఖగతు- తము
లకలరు లేడిపిల్లలున్నలు। అతిచ్చుదలపధుఫలభరన- మ్రావనజశాఖాలం।
కృతస్థలులగవిమారుతితా- ద్భుతమతవెదకెక్రీతిసుతనచట॥నలి॥ అందమె
ప్పారజా-నందనైపనలక్ష్మి। చంద్రశేఖరస్థైత్రిగలసుకృతిగతిమి- న్నందిశ
తశాతకుంభస్తం- భాన్వితంబగుమేడగనిభూపుత్రి। అందులేకున్నఁబోయిమ
రు- న్నందనుమతిలకించె। సుందరనుశింశుపావృక్షము-మొదటసీతనులోకమా
తను॥నలి॥ దనుజాంగనలమధ్యమునన్నదాని శ్రీ- తరుణిననన్నోవృదానిదీన
తయుజడగ। ట్టినకురులనుపవాసములగు- స్సెమేనుమాసినచీరెగలదాని। త
నుగావవిధుఁడురామునకెన్నఁ తయువగనగ్నవనుజపిగొనుబాష్పకణములదాని
రామునినుడువు- పడఁతిగన్నఁగపిపతి। అవనిజగంటిఁగృతార్థుఁడనైతిరా- ఘవు
పనిగాచేసనుసాధింపఁబడెఁనని। ఘువికిదిగుతఁ తనగరివెలపలఁ- బుట్టినోకకల
కలమదియుఁగని నేను గపికులునిసతిఁనలరింతునని- పవమానసుతుఁడుండె। బవ

ళ్ళించి రావణుఁడు కలరఘు- పతిభటునివానరుఁగని లేచె॥ నళిన॥ ఇది దుస్స్వప్న
మని క్రీడావనికి దశ- వదనుఁడు రాఁగాఁ తాఁ జూచి। పదకటకముల రొఁ బలుకు విని నిశిచర-
పతిగని బలుదిగులున నడిగి తలవంచుక చింతా। పదమైన మది శోభ- సదనుఁడౌ రా
ముని। గదియుంచి చిత్తరు ప్రతిమవలెఁ- గదలకిట్లుండెను ళికికళిక॥ నళిన॥

౩.—— బేగడ రాగము—ఝంపె తాళము—

పల్లవి॥ వింటివా నీరేజ- పాణి వాణీ- వినుత వాణీ భవానీ॥ అను॥ తుంటవి
లుతునిబారి- తారిసురవైరి- తుదిదైవమాడింపవై దేహిజారి వా। ల్గంటి రో యింక
మీఁద దయరా। వా। లలితమగు నీక టాక్ష వీక్షణమున నన్ను। గంటివా పట్టంపు రా
ణిఁ జేతు వరింపు- దంటతనమేల నే చాల- తాళజాలనను॥ వింటి॥ పేదమానవుని
రాఘవుని నమ్మి యుతేఁ- డేవిక్రి- నిదలంచెదవు ని। బోద కేమందు నే మందు విభుఁ
డింతు - రావల చినా వేమో గాకపుల గుములందు। సౌందర్య వంతుఁడు న్నాఁడనివి
న్నా- సస్య హీనున భిమానహీనుని గుణహీను। నాదరింపకు నీవు ముచు వలె నేంచి
నావు- లేవ తనికలవ బలలను బొందుమని రావణుఁడు॥ వింటి॥ దశముఖుని పలు
కు విని- సీత బలికెఁ దృణమం- తరువు గాఁ గొనికి నుక చేతదశర। థసుతునకళికి- కా
దావక బీదత- పసి వైకణ మొలఁగి- నను దెచ్చుట క్రవ్యాద పసహా విస్సు కుక్క- గొ
ను లెక్క- వెసననుభవింతు వా ఫలంబు రామ బాణ। విశకలాంగుడ వై లయము నొం
దుత రిస్సు పాల- శశి నెఱఁగి వుదధి దాఁటి వచ్చి పోఁగ ఁడ ఁడు నా॥ వింటి॥ పిదు
గులకన్న డిది- గాను- మాటలను- పడతి నసి గొని వేయఁబూను। దుడుకురక్క-
సులవిొం- నెపిరి మండోదరీ- తొఁగ లేని చెలులు పదు- వేవురున్నారు మతి। గదుస
రియిదిమంచి జాంగ పదనుజా- గ్రజెదీస పై బ్రేమ మానిపో దమును వ్వా। నుడుద్విమా
సముల నాపొంద్దొల్లన నలలన- యొడలు కావలివారు తినఁడని చనిరావణుఁ
డు॥ వింటి॥ అపనిజనూస్వకర్జముల బెదరించి- రను రాంగనలు బహువి- ధముల స
వినమా నబలుక్క- డీ- సతిశిర ఘు పతికి- జ మై రావతము నెక్కి- రామ లక్ష్మణు
లిచ్చటికి వచ్చి। తవిలి లంక గాల్చి- యరి కాల్చి- ధరణిజను గొనియ యోధ్యఁ జేరఁ
గఁగల గంటి। విపసను దైతైల మఁట్టుకొనుంటఁ గాల- విఁశతిభుజుఁ గంటిని దితప్ప
దని త్రిజటవలికె॥ వింటి॥ లంక విభీషణుఁ డేలఁ- గంటి జానకి రామాంకమునను
డఁగల- గంటిని భూసుతకు వల గొనుఁడీ మేల నేడు- యింతను డవిన ప్రముకి- చె
లులు నిద్రించిరి లజడి। పంకజాక్షి సీత శ్రమ చేసి వడి యొలుంగ త్రియే ద్వేషుం
టారవంబున। గొంకి కీతతి శేషగిరి రాముఁడభిలాష - గొని రాని దేమి తనువని
త్యజింతునాహి చెను॥ వింటి॥

౪.—నాటకురంజిరాగము=ఆదితాళము.

పల్లవి॥ వినురఘువరచరితము పార్వతీ- వినుత మేచకాకృతి॥ అను॥ హనుమంతుఁడు జానకితో భాషింపంగ- ననువౌతటియిదియని తాబలికెను। మనవంతుఁడు దశరథుఁడను నృపుఁడిలఁ-దనరు నాదొర- కునల్వురు। తనయులు రామలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్ను-లనువారలు రాముఁడగ్రజుఁడు। జనకాజ్ఞ నడవి కేగి సీతాలక్ష్మణులతోఁ బంచవటినుండ రావణుఁడు సీత । నినకులులనువంచించి గొని- చనె వెదకి జటాయువుఁ గాంచి। జనపతిఁ జూడ నెనసుగ్రీవు చెలిమి- గని వాలినిగీటడంచెన నమారుతి॥ విను॥ వైదేహినరయ- నాల్గుదిక్కు-లకు-వానరులనుబంపఁ గొందరము। ఈదెస వెదకఁగ-వచ్చితిమందు నే. నీవారిధి దాఁటిలంకఁ జొచ్చితిల-కింపనాదుభాగ్యరమ..యునన శోకవని-నవ్యశింశుపా-తరువుక్రింద నా తల్లినీ దేవతామతల్లిఁ దను- నిందితస్వైరిణ్యాయవల్లి। వేదర్శించితి సీతనను మాట-మేదినీసుతవిని మహాద్భుతమొందె- నెద॥ విను॥ మిన్ను మ్రోతయో- పవనునివలుకో-కన్నకలయో నేను రామకథ। విన్నాళ్లకు వింటిఁగర్ణామృతమా క-నెన్నఁడు నిద్రలే-దు కలగాదు-సత్యమైతేను। కన్నుల యెదుట ప్రసన్నుఁడౌగాక సినమ్రమానుదిగివచ్చి సీతకు మ్రొక్కి-పిన్నపిచ్చుకంతటివాఁడై-వినతారుణముఖుఁడై యుచటివా। రెన్న నంజనీసుతుఁడు శేషాచ- లేశుఁడైన రాముని దూత నేన-నెను॥ విను॥

౭,—శహానరాగము=త్రిపుటతాళము.

పల్లవి॥ వినవేయాననజితచంద్రబింబ హేరంబజననివరసరసగుణ-మణికురంబ॥ అను॥ జనకసుత చిఱునగనుపొందిన- హనుమంతునిగని రావణుని మాయలనిబలుకకయుండె॥ వినవే॥ తల్లి నేమాయికుఁడఁగానానంద- వల్లిగుణములపాల। నాయందరమరలు హనుమింకనువింత సేయ। జెల్లునాకోసలపురిధాముఁడైతగు। శ్రీరామదావెల్లిసుఁడను మారుతసుతుఁడ। సల్లసుగ్రీవునిమంత్రిని నేను। కల్లగాదంగునంజలిమొనరించు। కపిజూచినరవానరులకెట్లుంపొందదగునన నెసీత॥ వినవే॥ మాయామారావణుఁడునిగోనిచనిన- చాయ వెదకుదున్నపుడు। బోయచెలి చేసి తెలఁగువినపంపకడన్వసింప। రాయభారమంపేననుసుగ్రీవుడచటికి। బ్రహ్మచారినై చనివారలయభిప్రాయమెఱిగిరాఁకొమరుల దెచ్చితి। అయనరవానరేంద్రులకు చెలిమిఖలు। డౌవాలిని రాఘవుఁడు జంపెన నెనంజనీసుతుఁడు॥ వినవే॥ మాతని న్నారయగవులబంచినిల చేతనన్నియునగును। వాతాత్మజమనలక్ష్మణుల। మేలునా సేమము జెప్పి। సీతాసతికిం ముద్దుటుంగరహాని హారియొసగె-జేకొనుప్రియమ్ము దెచ్చితినృపతి। చేతిముద్రికయల సీతకతఁ

డిచ్చెను-ప్రీతిచేగాని శేషాద్రీశుడౌ రామవిభునామాంగుళీయకమౌదల దాల్చెను సీత॥ వినవే॥

౮.—యదుకులకాంభోజిరాగము=అటతాళము.

పల్లవి॥ రామదాసుడవౌనీవు హనుమంతా-రావయ్యా యలకాంతా॥ అనుపల్లవి॥ క్షేమమా సూర్యవంశాంబుధిపూర్ణ-సోముడైన శ్రీరాముడు-ఆ లక్ష్మణుడు॥ రామ॥ ప్రాణదాతవు జగ-త్ప్రాణకుమారా-భూనుతవివాంస పుణ్యవిచారి మానితకల్యాణక్షోణీధరాకార-సుహితానందసారా- కంటివా నాయుడుములు- భూనాధునిదయ-రానా మనవి పవమానాత్మజ తెలుపు। మా నాధు నేనాడిన మాట- కలుగవలదని నా మదితో। భానుసన్నిభునితో తెలుపుము। పరమధార్మికత ధారుణీవి-లసిల్లుము॥ రామ॥ గడువు రెన్నెలలదా-కా హరి రాకున్న- చెడుగు దానవులు భక్షింతురు నన్నా। రడి సేయు రావణుని- మడియించి జయముగొన్న- కడు కీర్తియునవన్న- పతితో దడవు వదలని- సుదువుకరితుంగ-మదువు జొచ్చిన-పదువున సులంక। వడి జొచ్చి దానవుల ద్రచ్చియు। వాక్యత ఖగేంద్రుడమృతము గొను। కడకు రాముడు నన్ను గొని చన-గా ప్రయత్నము సుయత్నము గ జేయు॥ రామ॥ నా చేనీయునికి పిన్న-వు డెసానుజుడై-రా చూలి వచ్చి రావణు ద్రుంచి ఘనుడై। యేచి యయోధ్యకుని తెనిచ్చ గొని చను- నింద్రాదిసురనుతుడై అంబుధి వాచాలకత నిట్లాడా బెదవద్ధి- కీచాయి వారలెట్లా దాటుదురనిన। ఓ చంద్రముఖీ రాఘవుల నా-యూఘవహించి దెత్తునిటకు। నా చేతి కానవాలి మ్మన-నను సమ్మి నెమ్మి జూడామణియొసంగె॥ రామ॥ శ్రీరాముడొక నాడు- చిత్రకూటగిరిందోరి నా తొడలమైన। సూర్య- యున్నతఱి పిరియుక కాకియా। మిషమునినా కాలి బొటన వ్రేలుజిం పెనుడగ్గరి సిద్రదీసి మారీచ వైరి కాకిపై పూరిమంత్రించి కేరి వేయ శరమై। గారింప ముజ్జగములు దిరిగి-కావుమని రాముని వేడగ। నన్నీరుసీరిసము గాదనక-సచ్చిచనెనది వెఱుక సేయుము పతికి॥ రామ॥ చిరుత వీరికరసుల-చిక్కులబడక జహగ నెట్లగుననిన- జనని నానడకె యెరుగవు మిన్నంది-పెరిగెద భయము పడక-వీక్షింపుమనిక డక తెలియు। హరవిరుండు బాల్య-నరివీభయంకర విగ్రహము శ్రీహరి విష్ణుడు త్రివిక్రమ। శరీరము ధరించు తెఱంగున- ధరణీధరాభముగు సీతను। వరయ నాతరమె శేషాద్రీశ్వరు సిరఘువని జేరగ జనుమింకను॥ రామ॥

౯.—సారంగరాగము= ఆదితాళము.

పల్లవి॥ రఘుప్రవరుచరితము రాజముఖి సఖి వినవే॥ అనుపల్లవి॥ అఘప్రహారి యాహానుమంతు-డవని జాతకు సమర్పించివని। విఘట్టనమునకు గాని

కాదుసుర-విపత్కునిసమత్కునుచుఁదలంచె॥ రమా॥ ఫలములుద్రుంచి విరుల్ దూ
ల్చితరు-పంక్తులుబడఁగూల్చియాళి కులమాఁజోపి పెరలురేపివాపి-కూపజలముల
యుడుసుపైకిదేల్చి। అలచిత్రరూపుమేడమరుత్తనయుఁ। డాగ్రహమునఁదన్నివే
లగలిపిన, కెలమివారురావణునికెఱుఁగింపఁ। గానిలితత్తరాత్రుసభటులఁబనిచె॥
ర॥ దండివాగలుగండుమిగిలిరాఁగని-గుండెలగలనార్చిగదా। దండముగొనిఖం
డించెనగచరా- ఖండలుఁడదివినియమరారిపేర్చి। మండిపడిపంచసేనాధిపతు
లఁ-జండకోపకాండచాపధరులై। దండనాథులేరురురాఁగపిజము- దండకని
చెవారిరావణుఁడులికె॥ర॥ దశముఖుఁడుసప్తమంత్రికుమారులఁ- దగువీరులఁ
బంపవారసమతోఁభిండివాలకరవా- లాదిసాధమునసిలజున్నొంప। ననమాన
బలాఢ్యుఁడైమేద్యునుం- గసిమసంగితోరణస్తంభమున। వెసనుండెపాతశేషు
లవలనవిని, యను రేంద్రుఁడఅకుమారునిసిరె॥ర॥ కరులువారులునరదములుభ
టులసం। ఖ్యాతములేతేరబంధుగకృపాణకను తా్రిణసబాణ। తూణధనుర్ధ
రుఁడైమేవుమీఱనరిదిపీరుడననేగనుత్కుడు_శరములనొంపమారుతియులిగము
ద్గరముచేవ్రేసియతనిజంపిసైన్యమునుద్రుంచెరావణుఁడదియువినె॥ ర॥ కను
లనశ్రుకణములునెలుగున। గద్గదికయుడరగానురా। వణుఁడింద్రజిత్తుగనిగజిబి
జిగా। వానరుఁడొకడింతజేసితేను। కనిసహించుటెట్లువానిజంపెద। ననిసదేవని
వుబోవనేటికి। వనచరుఁబట్టితెత్తునిచటికని। చనియెమేఘనాదుఁడుసేనలతో॥౧౦॥
వాలుబలుకగదవిల్తూపుల। జాలితోడుదాల్చిర। జ్వాలసౌరుజెరుతేరుధీ
రో। న్నతసెక్కి-చనిశ్రీమీరంగ। వాలంములదెబ్బమిడాయునొకటి। ఘాలవ్రాద
యుపదవాలమునసురగీతింపగనలిగరుడుమసినెగసి। కీశవిభుడుగూల్చెరథర
థ్యాకులు॥ర॥ ఎంతపాడువిడనిపటొకతే। రెక్కబ్రహ్మాస్త్రమువనుజ। కాంతుం
డేసెనుఁయంతదాసియతఁడి। మంతుహనుమంతుబంధించెను। సంతతమెవనిబే
రొక్క-నిసజనుల। జ్ఞానకర్మబంధములూడిముక్తి। గాంతురట్టిశేషగిరీశుడగు
రాఘవదాసునికీతరబంధమెంత॥ర॥

౧౨.—గుమకాంభోజిరాగము—అటతాళము.

పల్లవి॥ నారీగణవిభవేయాం ధానరణి॥ నారీ॥ అనుపల్లవి॥ ఆరాత్రుసే
శ్వరునట్టిపట్టి తెరట్టుబడెవచ్చెవానిచేత। ధీరోత్తమునివలెబుద్ధిముగనువానివీర
హనుమంతుఁడగ్రద్ధుఁడు। పౌరులుచూడగా। బ్రహ్మాస్త్రముచేఁత్తుఁడనుఁ తనునన్నాటి
చనుట। వీరుడతిగియుగా సగౌరవముచే, నూరకిజనయు బేరోలగమున। సు
న్నాదనుజవిభుఁడగుటరావణుయుడెనతెని॥ నారీ॥ ఫ్రాంసిబ్రహ్మాస్త్రమునకట్టుబ
డపిడు। మా నులువిలిచె। పిసిచెదనజల్కారాకంగాంల। చేనోఁలుగఁబడిరనేకు

లుశాస్త్రి।వీనికెయ్యాదియోవివేకులుజెప్పిరి। దాఁజేయుంపుమల్లోకులుమెచ్చ।
గానీవనినసుతుమాటలంకా।జూనివిని ప్రహస్తుడునుమంత్రులు। అనీజూచిపలికె
వీడెవ్వడో।తానిచ్చటికేవచ్చెటేమో।క్రీడా। కాననముకొట్టితేటేమోసుభటు
లజంపుటేమోవానరుఁ।యాడుగుమనతడటులనె యడిగెవనచర। నేనువిడిపిం
తునిన్నుభయముమాని। నిజమాడుసభలోననె॥నారీ॥ రావణాలోకభయమిఁ।
ద్రావణవిన।కోరిసకలజీవహృదయస్థుడై। మీరిదేవ।దేవుడౌశ్రీరామశౌరిపా
ద।సేవకుడనురాసురారిమారా।మావనీంద్రునినారీమణిని। నీవుతుసకము।వా
విన్నుగొనుగతిదెచ్చి। నావుఇట్లా।యేలరాచెడిపో। య్యేవుఇఁక నాబుద్ధివిం
టేబ్రతు।కేవురిముపతి। ఋశ్యమూకమునను గ్రీవుడనుకపిరాజుతోఁగె।లిమిజే
సియొకతూపున।నేవాలిజంపికపులకుబతినిజేసిరవిజునికపి। దేవుడనిజనుజూడ
నంప। గావచ్చిదినిబవనజూడవనె। కంటిరాత్రంమికఁటిసీతనుసెనీతోటగుల్చితి
కొంటెచేష్టలకోతినాటచంపెద।మంటవచ్చిచస్తినే।పూటాఅన్నిటి।కంటెమై
ప్రియమునుమాటవినవే। విఁటిసీకొ।డుకునన్నుసాధించె।నంటపొంగి।నావ్రబ
హ్మాస్త్రము। యొంటనఁటివనెనీకుప్రియముజెప్పె।నంటబంధునివతవయచేవ
చ్చితి। కంటకపుమతిత్యజింపుముజ।గనుగతివిచారింపుము।బంటకొనుమెఱుక
నదిముక్తిదము।పౌలస్త్యకులనీ। వంటివానికసురత్వముతను।వాస్మగావెన్న
టననెనతడు॥నారీ॥ మేనుకంటెఘనేననన్యాడననియెంచి। తేనిఁరాపరమైనవ
స్తువౌదువు। గానీవరియప్రాణముద్దింద్రియదుఃఖ।శ్రేణిలేదజ్ఞానమెమూలమ
ని।దీనిదెలిసితేఁకుమేలుకడ।లేనిదీవిగతిగానుతనువు।లోనీవున్నావంట। కేనాత
నసంసృతిబంధమగునది। మానుచిన్మాత్రుడనజూడనతుండ।నేనుఆనందస్వభా
వుడనరా।మేనుప్రాణముమనసుమతిమొద।లౌనవిభూమిమరుద। హామిక్ర ప్ర
కృతివికారజాతము।నలొందెనమెవనిరభి।మానినిరూపాధికుఁడీశ్వరుడు।తా
ననియెఱుంగఘనుడగునె॥నారీ॥ దశముఖసావ।దానమతివైయొకటి। వినరా
ముక్తి।వెసనబ్బుహరిభక్తి। గనరాదాన।నిశిశజ్ఞానముగల్గినుసరాజానా।భ్య
సనమనసుసోహమనరాదాన। ససమానభవముచే। కొనరావోరీదశకంధా
త్మజుడుప్రకృతికంటెపరుడు। బిసరుహాక్షుడువిష్ణుడుశ్రీదేవి। వసుధాపుత్రి
యాచెలిమున్నిదుకొనిర।త్నసమూహముతోవచ్చియిచ్చిశరణను।దెసనీవెయ
పరాధినసుమతి। దుశరణాగతప్రియు। రోసగనభయము శేషగిరివిభు।డు
అనిపవనసుతుడన్న। తసమానముగబల్కపల్కల। కనురేంద్రుడలిగినలి
రెగెను॥తారీ॥

౧౧.—కర్ణాటకసారంగ—రాగము—ఆది తాళము.

పల్లవి॥ తరుణీయీచరిత్రము। సరణీసుజనాదరణీయము॥ అనుపల్లవి॥
ఇరువదికన్నుల। సురోపానల। మిరవై ప్రజ్వరిల। సురావణుడు। హరిదాసులవా
న॥ మంతుగసివనచ। రాథమూనినుద్రుంతుసీతనువధింతు। తరిమిరామలక్ష్మణు
లనరి। మురిజంపికపికులాగ్రణుల। తెరిణిసు తాంగదాదులబోరిగెందు। ధరణీ
యందుయశముగందుననిరానను॥ తరుణీ॥ నూరుకోట్లరావణకీటములునా। తో
సమానమూసురారినేను। శ్రీరామదూతనైమీరినానునా। పేరుహనుమంతు
డొకసారిగ్రుద్దితే। ఓరినీపనిదీరుసీతోసి। వారునాకెంతమాత్రమురాదోసకారి
యని। మారుతిపోనాడవినికిన్కచే। నారాతునచూడామణియీతికరా। దారికో
తికండలుతెగవ్రేసిభూ। తములకుబలిసేయుడని సెలవియ్య। కేరిజంపగదగాదు
భటులని। వారించితమయన్నముగని। సారభూషణుడైనవిభీషణుడు। చారుతెం
దులవధ్యులందురనెను॥ తరుణీ॥ వానరుజంతువు, పాపమడిగాక। వారలెవరు
దెలుపు। వానివీనిచేనింతయు వినిరాగోరు శ్రీరామ। భూనాథునితోబోరువేవే
గ। మేనీకుజేకూరునో। దానవేంద్రవినిశితసిసవా స్తిమీంగ సేయు। గానియమించు
డనదండమునినండి। ఆ నైడనిడరావణసురుడుకవుల। పాలిపదముతోకయది
కాల్చివిడి। పోనిడనిబలక్కదనజభటులక్క। మానకసనిలజాగట్టిబహు। వస్త్ర
చయముతోకసుజుట్టి। నూనెలోనదివహ్నిదరికొల్పి। యానగరమందు ద్రిప్పి
రేమందు॥ తరు॥ పావనిచిరుతమే। నొందెనంత సెవదతే। బంధముల్ ఘనతస
హైతనవెంటవచ్చె। కావరుల్ద్రుంచియుంటింటనిజవాల- దావాగ్నిబెట్టిబూడి
దపెంటజేసెబుర। మాంవిభీషణునిబువినా। మంటతోకంటక। పావనుండుచల్లనా
యెగరు। వలిచెలిసీతాస్తుతిగంటగపుపు। యావనధిలోలాంగూలముముంచి
చల్లార్చె। నేవిభునామముమూలము దెలిసినజనులు। పావనులై తాపత్రయా
నలము। బాయుదురారమువరూవకుడీవైశ్వానరుని। చేసెగుసీతత్త్వణముజని।
సీతాసతిప్రదక్షిణము। గావించిమ్రొక్కి రామసన్నిధికి। దేవిసెలవిమ్మనినబుధ
కెగెంద॥ తరు॥ నినుచూచియూరడియుంటిని। నేనెట్లునిచటనిర్వహింతునని నిన।
కన్నతల్లిమరాపునధరింతురామునో। నిన్నుగూర్చి వినుమిగాంతుననినమ। రు
న్నందననిభక్తిమాంతుగనివిను। మున్నేనేవేగనై నాప్రాణముల్ ధరింతునీవా।
రాన్నిధియుంకించిత్తైనె బంధించితైనేని। రాముండువచ్చియనిలోనదశకంఠుజం
పి। నన్నుజేకొనియగిత్తియుంజాక। మిన్నకుండుబోంమా హరిదోడితెమా। య
న్నవాండ నేయుడుచనిసుపే। లాచలమెక్కియార్చెనువిని। వెన్నిరంగదజాం
బవత్ప్రముఖులు। ఇదివాయుసుతునివిజయనాదమని॥ తరు॥ తరుచరపతిచరణ

ములూనినతరి। గిరిధరి త్రికసరిగాఁగ్రుంగి। యొగయుతరి నూప్పదియోజనముల్ నింగి। కెగరె సా। గరము దాటి ఖరరాజు భంగి। మహేంద్రధరణీధర మెక్కెను బొంగి। సామీరి। యరసి కాగలించిరి సంగదాకులు। చెలగి పోయిన పని। నెర వేరెనా యని నమ్మక్రుపచేఁగంటి। ధరణీజననడచిన తెరఁగంతఁ దెల్పు। హరివీరుల నిలజూసి కొనియాడి। నానంద మొంద నాడి శ్రీశోకముద్ధాడిరి। పరచి మధువనమునకుఁజని మధు। ఫలములు మిగశేషాద్రి గని రణగలుగ ఫలంబుల కేమియని। మరుత్సుతుఁడిచ్చె నెలవెలమి హెచ్చి॥ తరు॥

౧౨.——నవరోజు రాగము — అట తాళము.

పల్లవి॥ సరిగ మీ నచ్చరి శ్రీమంచినమాట। కరయు నెవ్వారిలను. గౌరీ॥
అనుపల్లవి॥ తరువరుల మధువనపాలకుల నెన్నక తేనెలాని। ఫలములు గొనికాపరుల। చరణముల తాడితుల జేసిన। వెరచి చని దధిముఖాదులు జని। తరుణి సంతుమకెరగి వనభంగ। సరణి దెలిపిన సహోదరు హావలె॥ సరిగ॥ చూచివచ్చె హనుమంతుఁడు సీతా। సుందరీమణి। నీనామము వినె। నామె వ్యమువ జొచ్చి రనుచివిజుని। మాట మహావీరుల లరవివ। నాచెవికవిచ్చె దెరొ గనిపట్లు మన్న। దనిన నానోము మహాత్మా రామకార్యముల మెలుపిహానుమ। స్ఫురించ ముఖిదెచ్చి పిలిపివ। నేచరులనంపఁజనిము మంగంటి। నేత యదము వరమ్ము నానిరి॥ సరిగా॥ మినుమ్మనుట్టి యాడుచు వానరులును। రమ్మందనాంగసుల। వాయుసరాము। సన్నిధిఁ జెన్నిడి। గన్నట్లుఁగని గ్రామకీర్తి మున్నతిమదిబోధ। మన్నలని గంటిసీ। తనంలోకమాతమీ। సేమరి నైనా। చంద్రరాకేంద్ర। విన్న సుమసోకవని జానకి। యున్నదిప్పొ శించిజడగట్టిన। నెచ్చెలులతో రామా రామా। యనుచున్నది నా డిగోడన నేమాయె॥ సరిగా॥ నేనుశింశుపా। తరు శాఖలనుండి। వీక్షించి వరించిన వినిమా వృత్తి। మిను లక్ష్యాత సవరాన ముఁగాఁబలుక। వీఁడెవ్వఁడని నెంచిన। మాంవతనని మొదుట వానరశిశువు। నైనిలిచి మ్రొక్కినమ్మిక బుట్టినట్టుగా। ప్రాపి సాధ్యంతము తేట। మంగా నెఱుఁగఁజెప్పి ముద్రిక విభుఁ డానవాలంపిరని మొసగిన। సంవిమిన్నందెన నెఁబావని॥ సరిగా॥ ననునమ్మి నెమ్మనమానుంము పల్కె రామునికెట్లు నా మీఁద దయారసము జనియించునట్లు విన్నవించు నాయుడు మాటలు। గనిన వాఁడవుగా వా। అనిన రాఘవుఁడు నిన్నెడబాసిన మొదలు। హా సీతా యని శోకించుచున్నాఁడునే। జననీయునికి దెల్పన్వపుడనుచు। జానకి నుత యయుతు... ఫులఁదో। దొంగని వచ్చియరింగ్రాచ్చినిను జే। కొనునంటిన నెనంజననుతుండు॥ సరిగా॥ ఆ సతీవంమ రామునివద్దిఁ సనభిజ్ఞానార్థముంగ జూడారత్నము మొసఁగి। ఆనాడు కాకము మద మడఁచుటఁ దెల్పు। మనసామి సీతతోడ। నేమనాను అంది లక్ష్మణుని దుర్భా

వల-జ్ఞానము నంటిన దిశేషించవు గాని। ఆనాలుకతో కన్నెగ మున్ని-రసనించ నూరడిం
చితినో। ధ్యానము గలించియతులు ఖ-దనుజుల వధించితినని నేనతెలుదు॥ సరి గా॥౬॥
కొంకక రావణుడు గాంచి భాషించి - లంకాపురి గాచ్చెసీతాజ్ఞ నేడు। బొంక
ముగా వచ్చితి రావణి నీపాదాం - బుజములౌదల దాల్చి। కింకరుడడ దయజూడు
మా నీ వాయుజుడు బ-లిష్ఠ నరాఘవేంద్రుడా సందసాంద్రుడైన పంకజభవాదు
లకు శక్యము। పవనసుతుని సీకేతిగుని పని। కింకోటి పాటిగాదని యిది। యుంచె గొ
ంగట రాముడనిలజా॥ సరి గా॥౭॥ పరమాత్ముడనౌనా- పరిరంభణము దుర్ల-భ
ము విను సామీరి- యానె నెవ్వని। చరణాబ్జయుగళ తులసీదళమ్ముల బూజ సలిపిన
శ్రీమీరి। పరమపదమందు-దురారాముని చేనాలింగి-తుండ దివ్యోహానుభవంతుండే
నుందు। గరిమెన ధ్యాత్మరామాయణ- కావ్యమును సుందర కాండమిది। యరసి
తెనుగించెను బ్రహ్మా-ణ్యాక విశేష గిరీశు పేర॥ సరి గ ॥౮॥

శ్రీమదధ్యాత్మ రామాయణ కీర్తనలు.

సుందరకాండము - సమాప్తము.

శ్రీమదధ్యాత్మ రామాయణ కీర్తనలు - యుద్ధకాండము.

భైరవి రాగము - ఆదితాళము.

పల్లవి॥ శ్రీ రాజరాజేశ్వరీయాచ-రిత్రము పరమాద్భుతము॥ అనుపల్లవి॥
చేరి వాశరధి మోదమున మది- మీరి దయాశరధ్యాయె పలికె। మారుతి చేసిన పని దేవ
తలచే-దీ। దూరుబలతర మైన సాగరమె। వాయు పాటు వాయువు కె నానా-వ్యక్తి గాల్చి
రా దీనమా। మీరి వలన నేను రఘుకులమున సో-మిత్రియు రిపు తుండము బ్రతుకగిలి
గనని॥ శ్రీ రా॥ ఈ సుగ్రీవుని భాగ్యమహామను శ- యుం… కడలిన
క్రామ్హిపై వారిధి మును… పాదు-ఇది దాట-నేసి…నోపుక… రావణాసు
రు గెచ్చి నుట్ట సీతకు… జన-నగుచ దేటవాడు। మోసము…
ముగనిస్లపగకలు గ…చెకె। యీనమ బ్రమెంత రావణుడు… యేసుటికి
చింత గాలు… తరిసరి తెలిపని… గొని-సిల్పిని న్నెదు…నె వరి…। పేసం
ద్రము దాటను హాంపురంఘు- పిం రావణుని నిప్పుతా నిగలంవుమునే॥ శ్రీ రా॥౧॥
వానరపతులు కావు రూపుల న-వార్యబలులు చూ-డుసీ పని కైయగ్ని। లోనైన జోర
ను వాన్నొగు నేడ నిభక్తి- మానుషము లేత్పవ నాడు భాను। సూను వాక్యముల-కల
రియుంజకి-సుతు గని వుడమి ఈతడు। నేని చేలంకా రూపము విని- దాని పౌంపుమికి జే
తుసన। ధూమ తెల దివ్య తేజోధికమై లంకా-పుర త్రికూటగిరి పైనున్న దియెుర నై।
దాని చుట్టు నారాన్న థియగ-ద్దగా గుకోటమ…హై…యము। పూనిత ర్థాత్థ

కామమోహములను నాసలరుచదుర్వ్యాపములను నెసగుడు॥ శ్రీరా॥ ౨॥ తరణిశో ణాంకులపై విరోధమున-దమవారలకన్నమున్నా నెనన్న। కరణిగోపురములు మిన్నావరించెను-పరిఘలుగ్రహములనన్నమేల్చి। త్రిరుప్రకూటముల-మణికవాటముల-దనరుసుప్రసన్న। సరిసౌధ్యానములనడబావుల- చలవచప్పరములనరవిపణి। సరణుల దేవాలయములనుమత్యపు-సరుల దోరణాలవనరిశ్రేణి। కిరవప్పురికిక్రొ-చూడలే-[illegible]లుచక్కటి-కరుల। హయరథసహస్రముల నెక్క-సక-శాస్త్రకుశలులను కలరయ్యుదురి నెంతయు। శ్రీరా॥ ౩॥ రాజసింహాసనమ్మున రావణుబల- రాజీవాల్లవపాలుహతమయ్యె నాడే। జేజేరామ పదివేలుప్రణతుల్। నేజేసెదనన్నెలుబంట నోజయశ్రీరమణ యనిన హరివా-నుమంతుని మేలు। పూజీవాక్యములజేసితప[illegible]పుత్రుగని సైన్యములనడపింపుమి। దేవయముహూర్తమున రాముడు-నిర్యాణభేరి వేయించెసారి। అజతనయుడనిలాత్మజునెక్కె- సంగరముడు మహిం జెలక్ష్మణుడు। అజిఖగచరేంద్రపాలిత పిఖ-లాళిచయులయిన గణనడచెదక్షణము॥ శ్రీరా॥ ౪॥ తెరుచరు లెగబడు బరువడి డుడుములు-కపివరులయినవెల్లినిజేనెలాని। గిరులెత్తుచు బెట్టుచెండ్లుగానె-గరవైచుడు గొప్పగుండ్లు దాటుచు। పరిమేమేదశా[illegible]చెలమేగెన। నిగితని నూరేండ్లు। మరిరేటగలకవింధ్యసహ్యములయాత్రలు ఘనకాననములను ఉరువడి దాటికర్కాటకకమతవ। [illegible]ఘోగ్రాభంగరంగత్తరంగ[illegible] కరమొప్పి కరమైన[illegible]నమునకేరియా[illegible]మిత్రీగని। మురువుగనిల[illegible] ముం-వ్రుహనిన స్వామియమహాప్రసాదమనసె॥ శ్రీరా॥ ౫॥ ఆవేళసీతమనసుం[illegible]రాముడా [illegible]రిపకీర్తనొందెనేమందు। నావిభుండున సత్యజ్ఞానస్వ[illegible] జ్ఞానఘన-కేవలానందమూర్తియో[illegible]। కోపికఘావమవ[illegible]కీర్తి దేవ[illegible] [illegible]। శ్రీవిభునెటంగినసుఖదులు- కెందనే దోగనఘను[illegible]నే। జీవాత్మ మూనికేదుఃఖజాలము- చిన్మూ[illegible]మాపరమాత్మకులేమ[illegible]। భావమున[illegible] [illegible]దులనిడెర-వోవంగలవె[illegible]యు కొనికి[illegible]। [illegible]పు శేషాద్రిపతి రాముడుస-కలసాక్షియనితలపన[illegible]ధుల చే॥ శ్రీరా॥ ౬॥

శంకరాభరణము = ఆదితాళము.

పల్లవి॥ వినవేమి దశకంఠ- వినదయాదాక్షిణ్యలసన్మతి॥ అనుపల్లవి॥ హనుమంతుచేసైన నాహానము[illegible]గనికగ్నం[illegible]దలపంచి రావణుండు। వనదుసురుల చేనేనిట్లు[illegible] [illegible]బిలంవను[illegible]॥ హితులారా[illegible]కదనపిజేతపము తలారా ప్రభువజన। [illegible]రే-సూరిసమి[illegible]। కౌతుకికలం శ్రీంబవేళంబిధా[illegible] [illegible]యుంచి,వితతిసుగులంకిగా

ర్పిగల్పించనె- వెరవేమి చెప్పుడనెదనుజపతి॥ వినవే॥ ౧॥ ఓ దేవా గానముదితమ-
హా దేవావలనుసీ। తా దైత్యావలనిభయముజగత్రయజయప్రభావా. ఆ దేవేం
ద్రుకౌఅవిడెనీ గాడు- కలకాపతియాళికిపుష్పకమొసగె। నాదరింపవు రుణులనియ
మనికిభ- యముసొందవి దెంతనిరిహితంబు॥ వినవే॥ ౨॥ మయుడుబాలామణినీ
కొసగి నయముచావా గాంచెనీ। దయహనుమంతుడిటు చేసెవని- దనుజలోక
పాలా। మయుమునబడ నేలకొరనియా- వతి యుంటివిని దందున బ్రతికిచనె। ని
యమింపు మునర్తులసమర్థ్యగ- నిగ్వర గానని రసుసుబు॥ వినవే॥ ౩॥ నిదురి
దేరికుంభకర్ణుడు- చదుహు జేరియామాట। యుదుటుగాంచి రావణుడిలకించి-
యోదోసకారి। పవరియేపని జేసి విడిన- ఫల మిమినికి దనేటు కాలము। చిదచి
దాత్మకుడు రాముడు శ్రీహరి- సీతాసతి శ్రీదేవియానెన॥ వినవే॥ ౪॥ రామసామి
ప్రభులగవులసం- గ్రామభూమిబారిగొందు। సామినెగల్గనీమతికివి- చారమేమీ।
శేముషీజితాబ్జజయని యింద్రజిత్తువచ్చె త్తతనిభాగవత। గ్రామణివిభీషణు
డు శేషావల- కాంతాంఘ్రి లేదనికిసభకుజనె॥ వినవే॥ ౫॥

కల్యాణిరాగము- ఝంపతాళము.

పల్లవి॥ కావిపినుసుజ్ఞానజనమానస- కాసారకేళీవిరాహంసా॥ కా॥ అ
నుపల్లవి॥ మేలు గోరిసు రాదికోమలాంగులకు- కేళికదియించివిభీషణుండనీ
వన్నవా। ఖాలకౌటిసభికులదిలకించిదను జే- శ్వరుడు కాను తుదనిగాంచిబలికె
నే॥ కా॥ రావణా యీ కుంభకర్ణుడు యింద్రజిత్తు మహోదర మహాపార్శ్వు
లు। దేవాయీకుంభ నికుంభాకాముకి- దేవాంతకనరాంతకులు మొదలౌవి
రులునీకు। రావణ రాఘవుడు లేశ్వరు బారి- నీవ్రుడు వేళని సీతయు గల్
గానుట। గావిగొ ష్టి వెర వెన్న అతి లేదు సీత- నీవలెక జోగా లెక హరిశీ
లనె। కా॥ ౧॥ ఇటుకు। దేవానుపలంకాపురి- ఘనంబు నిండె రాక్షసుల
ప్రాణముల్ గొనునను నెన్నానికి రాఘవునకొసంగదగు- కులగోత్రా రుణం
నఖిల ప్రా యుధుల పనుల లవినా నుఖలెల కజొప్పి- వానికిగలచక్కి ము
నుగాము కొనతి। ప్పనఘుశీపు ఖదు తెల్ప హ యు రెం ప్రాయ- లాదరించిన ని
నవంగు రావ జన్న॥ కాళి॥ ౨॥ రాముండు చేసిపాలిన్య్రత్యువు పాతా- ళలో
కమును కేనబోవన్నా రా। నేమంతనిన్నని రామునిహితో క్తుల- హితమా
యనన్నకొపత మెల్ గొగిమెచ్చురా। యామనిచి గ్రామణివిధివశుడై- యా
మె యీ విభీషణుం గనివోరి నేనొసంగు। కామి శాస్త్రములసమర్థతనొందిపొగ
రున- గారులాడుదు వైదులబొగడదగునె॥ కాళి॥ ౩॥ కలిగినాను విభీషణుండనా
శ్రీతుం ఖలుండు పగ్గుడతనితో శెలిమి దలంపంగ డువా దాముని చేడ

గోరుచు-పలుకు నిజమాయనో రుడిటులు బలికిన బలిమి। దలతెగ వ్రేతును బగసిర ససుగ-కలాథమానిగ గర్వపు నిదశముఖుడు। బలునిరోషమున విభీషణుం డునల్వురమంత్రులును దా నెగసెను గదాయుతభుజుడై॥ కాళి॥ ౪॥ గగనమార్గమున నున్న విభీషణుడు- గంభీరముగ బల్కెను రావణా। అగడుగ జెండి చెడిపోదు పితావాదినైహిత-మాచరించుమనన దిరస్కరించితివ ట్లైనా। తగినమన్నన కెన్నగాప్రొక్షుసముడవు- దశరథతనూజుడై యవతరించెగా లుడు। జగతి రామరూపమైన హి-జానకీ సీత యనగ జనించెను జ. కనింటన నెనతడు॥ కాళి॥ ౫॥ ధరణీభారము మాన్ప సీతారాములు- దలచిరి విధిప్రేరితుడవై నేడు। గరిసిన హితవాక్యములు వినవైతివి ప్రస్తుతి- కగు ఫల సాక్షి భూతముల వెలిలోన తానె। తెలియు నానారూపనామభేదములు- భిన్నని వారనగు పత్రలుందరలు. లోకవైన కలిగె నానావస్తుయోగములు దృష్టికమని ట్లాహాత్రిగుణాకరుడగునని॥ కాళి॥ ౬॥ కాలమవ్యక్తమును ప్రధానపురుషులను- గనల్గు ప్రధానపురుషులచే జగములు నిలుపరు భవమూడు రాముడై సంహ- రించు నిన్ను నీవారితో నిదిసిజం మాయామోహితుడవై సేవమానక। ముక్తి- శ్రీలకగనుందువని విభీషణుడు వారల। జోక నరుల భక్తి వలన యోగిశేషాద్రి నిమిత్త- లోకశూలు నిరం శ్రీ రఘునాథుని చేరనె॥ కాళి॥ ౭॥

౪ — సావేరిరాగం. ఆదితాళం.

పల్లవి॥ రామచంద్రుని దర్శ కసి జయధాత్రిలో- ఖలవాణ సముద్ర వ హీనమన్త్రులు తానెవ వే॥ అనుపల్లవి॥ ధీమ తుడగు విభీషణుడునల్వురు మంత్రులతో వచ్చి వినిరచ్చి రామాని। శమహీనమనా యనుసివాండా రేజాతములు జూచిన తుడై। రామా జీవలోచనా. సామి నను సని బలికె ఘనముగను దేవులపం చువుగను॥ కావ తీ॥ నేవిభీషణుడనిన తిసి ముచ్చిలిని టి- రావణానికమ్ముడను- నా అన్న జేసిదుమ బడి గుణ-ధామా యుంక-సి వేగ ఘన శ్యామాసి తాదే వి నమునిందమని దశముఖునితో- దెలిపిన జనువచ్చెనా గంభీరా- ఆ దేవారికి వె ఆది-నా వచ్చితి నేనీ-నే వాధము రన- నే నటీసులకుని పేదికి-సినను కనను- శ్రీ నదీనిని వంచ కుముమా। యూని మంతునియను జూడు బలియు- దనఘ నెలపె ద్రుం పామ చివ్వలతో నసిరెండు రఘురామ॥ కావ తీ॥౧॥ ఇనకులమణి గిరి జూచ మాటలసిన వ్వి-యనెనే దలచిన మాత్రమున జననము। లనుపగత్యా లసిమిషమున ద్రుంతుం- జననమొంది యమువే మునుగ దైవ్యముగ నుజూసినకల భూతభయ- వానరంకణముగ టికిసిలోకమున। సినబడ యనక కుటుంబానేసనా శాత్రవుడౌ। యనసానిభీ షణ నా -మా దెప్పిసవసింప। గ్రముకీర రాముని ఘన శ్యాముని వశాలత్మని।

ననోజముఖాబ్జునిధనశ్శర- మహితకరుని బ్రశాంతుని లక్ష్మణాన్వితుం బొగ
డం-దొడంగెపను॥ కామలీ॥ ౨॥ శ్రీరామరాజ! లామ్రమొక్కెదను. సీతా
హృదయాభిరామా ధనుర్ధారి పూరితభక్తకామా శాంతా-కారా యనంతశ్రీ
ధామా నవ సాగరమును గ్రివము త్రశరేవీకం- జలిరఘువర సార్వభౌమా జగ
ము గోరి పుట్టింపఁ జేరి రక్షింప మారశిక్షింప నీ రీతుల గాదె కారణంబగు నీవు సతి
త్రిజ-గద్గురుండవై నగ నీకు జోహార నాది గృహస్థవగు- కమిత సాష్టాంగములు
జేతు హరిసుత వాగ్ఝరీ రుసెను విను॥ కామలీ॥ ౩॥ చరాచర భూతములు వెలితో
వ్యాపక-స్వరూపమున వశించియుండు। పెనుఁగ రజ్జులు మాయను ంచి మొఱ
క-ఐర చిజన్మమృత్యువుఁ గాంచి మెప్పుడు మిరుగుచుందురు శోకాగతుల బ్రోవ నే-
దేవదయారసమా నిండి సుజనా- దరణీయము గా దుర్ధరలోక- సరణిసు క్తి
రిజతమును కరణిభ్రమగాని యాస రజ్జులు పుత్ర దారగృహాదులంచా సేయు
చువిప। యా తుల గురు తుదవనివిశో - కరిమ లగుసుజన కైవిగ నుండవరదా
పాలిసిద్విరదాయనెను। కామ॥ ౪॥ నీవేయు త్రఁఁడీశానుఁడా బ్రహ్మంతె మైనది- గ్ర
వతులు నీ వణువు నిత్యుఁడవు। నీవు గొప్పవు గొప్పకన్న త్రిభువ-నావళి కలిగిం
త్రివన్నసివె నీవాదిన ధ్యాంతరహితుఁడవ స్వార్థుఁడవు నివవ్యయుఁడవుసు త్ర
సన్నశిఖ॥ గ్రిక త్రోత్ర శుక్రవాజ్ఞ్ త్రి-త్రిణివ జితుఁడవు మా। యా వాగవసా
పినిసివు త్రవ వ త్రోగ వుగుణా-న్వితపంచకోశాతీతుఁడవు। ీవనాశ్రయుఁడవవి
కారివి- భ్రాంతిరహితుండవాదిపురుషుఁడవు ప్రకృతికవ్వలివాఁడ నే॥ కామ॥ ౫॥
మాయను నీ సంగమున చిదుఁ డరునివలె- మహిం బాపట్టిసిన గుణి గంచు- ననుని
ర్త్యాయను గా నుదలంచు-మళి బుద్ధియుతుఁడు మోక్షముగా . చ। గానసీయం
ఘ్రి భక్తియు నిచ్చ నే చేగందు- నేనిత్యఖవుఁడసంచు। సాంగిర్యా సుజనవి
ధి దుర్భవానా- ధియ ప్రగాత గాధియు వను బ్రోవు। శ్రీ రాం త్రలకునవి
యునినుపి. జేసి పిత్రీవణు నిగసి గు। నాయకుఁడు పాపము గోరుము వు- దే
యొసంగుడు న జనులసిల। కారు నిబలుకనలెఁడు ప్పొంగె॥ కామ॥ ౬॥ నేనుద
న్యాడ స్పృహ్య స్వైర నై-తిసనుగంటిసిదయా గంటి త్రి- హృదయము చేకొంటిజగ
తి-లోని వ్యాప నువంటిఘనుడు, నే నొల్లనే సుతసంపదలవారి- నీయందే భక్తి
యుండఁ దెలసంటినట్లు గానింద నన్ను -జానికి వాదిమెచ్చి నేనించుఁడలోని- నే
నమ్మి సనని వానివ దిసీతాస మేతుడ-నై నిల్తునక టిలుడవైనను। ధ్యానించ భవజ
లధి దాటు న-నన్నగపింతవ ముది బరించు। నా డు కోర్కెలు గాంచున నే। కామ॥
౭॥ ననుగన్న ఫలమిప్ప దేగాంచు విడు- లక్ష్మణ నొలంగ నోలింతు జూడు। జల
ముగొని తెమ్మభిషేకించు నేడు శిరుల-దనా దీపించు సీతోడ। యంశదను కాచం

దారిద్ర్యములెండాక యిలతో కథ లం- డాకను దుండాక విభుడు రాజ్యము నుజే యునటంచు మనుజేంద్రుడు బలికె- దనుజేశు పట్టభద్రుని జేసె మంత్రులతో | వన రులలరి నజుడాలింగనము చేసె విభీషణుడో రా | ...వధకుతో ...మనిబలికె నవ కీర్తిసాంద్రుడగు శేషగిరీంద్రుని సేవకు ...ంతమ ...|| కావ ||౮||

౫.— కాఫిరాగం—ఆదితాళం.

పల్లవి|| అళినీలకుటిలాలకా ని-స్తులకస్తూరికాలంకృత ఫాలఫలకా సఖీజ నతిలకా వినవె|| అనుపల్లవి|| అలపంక్తిరథుని ...శునుడసు-నసురుడటువచ్చి వి నుపీథి నిల్చి | పలికె సుగ్రీవమహారాజ రావణుని ...కరవు ... | ని...మాటల నెను|| చ|| మంచికులమున జననించి రావణాధిపి-మండలాధి ... తిమ్మై రావు | మెంచి నా...ను జనమూని ... నెపుడు ధర్మముతో ...గుడువక బోవు మా | హించి ...రులలంక జొరలేరెంత-మీ...దశముఖుడు దెల్పె నాకు||సఖి||౧|| వానరులా మాటవిని పట్టి కట్టి-వానిగొట్టిన నొచ్చి రామా | భానువంశాబ్ధిసోమ దూతల-వధ్యులనక జంపె దరి రఘువీర రామా ... | చేసి వారింపు ... మిచ్చితివె ... రామా | ...నాథుడు ...సరసి- ...తో నేమందు ...జనా ...||సఖి||౨|| వా ...సుతు ...కవా-డేగి రావణుతో ... | వారి ...దంతయును దెల్పనసి- ... హృదయుడై యుండెదనుచు ...||సఖి||౩|| అటమీదట రాముడబ్ధి ...గు ... రేసి | ...ఘ ...కటి ...బలికె ...సు-గోను లక్ష్మణునకు ... రాశి | ...తములా ... సముద్రంబు ... గవ ... టులగతి ...దోడ ...||సఖి||౪|| ... వడి ... రిగు- ... జనుడు ...శ్రీరామ ... దవ్వ ...ంచె | ...వృ ...క ములను జతి ...స్వధర్మ ... ||సఖి||౫|| ... రిపురా ...ద్రూపు | ... కరించి జ ... నేర్పు ...జింతువా ... | ...వసీస ...యునను ... ...ఖులు ... | ... డెబొ ... వ్యగుణ ... వెంద్ర ...||సఖి||౬|| పుండరీకాక్షు ...సునుండవసి ... లసే | దండమే మూర్ఖులకు న్యాగ- ... కోలవ ... చేరి ... దండము యాకో | దండధారియు భయ ...పింపు ... | ...భక్తి లంకకు దో ... యిత్తు- ... కరుణ ... పిన్న ...చె||సఖి||౭|| రి ...వో దీ ... శరము దీని- కీర్తిలతి గురిజాపు ... | ... త్రిబలిక ...నన్ను బాధించ ... ముఖులు ...

కుల్యమనుదరినా। మొత్తముపై వేయుమనటలెరనుస. ముగ్గురఁడు రఘువీరుఁడు నలరి। సత్తుగ శరము నేయనా బీరుల-రిత్తగేసి యపుడు పోదిశ రెండి॥ సత్వి॥౮॥ చెలఁగి విశ్వకర్మసుతుండానలుని- చే సేతువానరిం పుమితఁడు। తొలుత నేవరముగా నెనిందుకని- బలికిపరికి గిచ నెపాగఁడు మ। నల రెలశ్మణకపీంద్రులతో శే-షాంచలే శుఁడగురిగువిభు డు। నలుఁ జలధిక సేతువు గట్టుని- నెలవానసంగ నగచరులు హర్షించి॥ సత్వి॥౯॥

౬ — సురటరాగం=ఆదితాళం.

పల్లవి॥ రామలింగా వృషభతు-రంగా రాజీ [illegible] గా-రామ॥ అనుపల్లవి॥ కామిత ప్రద సత్కరుణా పాంగా. కామగర్వభంగా- గంగోత్తమాంగా॥ రామ॥ అమరాచల చాప-అజ్ఞా హాంధ [illegible] సుగుణాలాప। అమిత ప్రతాప-శమిత నవజ్జన [illegible] సంతాపా। విమల [illegible] కరూప-విశ్వనిర్లేప॥ రామ॥ బాలేందు కిరీట-భవ్యజటాజూట। శైలసల్లలిట-కృతిచ [illegible] ఘోట। త్రిపుర దానవకృపీటలీలా హాస-నిర్మ్మోలిత నిశాట। శూలాయుధ ఖేట సుజన హేమ కూట॥ రామ॥౩॥ సోమార్క [illegible] నేత్ర-సుం [illegible] జనస్తోత్ర [illegible] పవిత్ర-సన్నుత పాత్ర కామిల [illegible] జాంఘ [illegible] సూత్ర। శ్రీమచ్ఛరిత్ర-శేషాద్రీశమిత్ర॥ రామ॥౩॥ [illegible] కిం [illegible] ఝం నుపధత కుంలఝుం తారి ంథ ఫ [illegible] ఝుం [illegible] రీసనిసరీసనిథ [illegible] తకిటకతక [illegible] దథి [illegible] రామ॥౪॥

౭. — [illegible] రాగం — ఆదితాళం.

పల్లవి॥ [illegible] కా-విశ్వ [illegible] శంఖుసుందర గళ॥ అనుపల్లవి॥ ఇవకుల [illegible] సేతు [illegible] రా మేశ్వ [illegible] చిపూజించి యేమని జుఁడు సేతుస్నానము రా- [illegible] సన్నానము। [illegible] తఁడు పంచ మహాపాతకము- [illegible] ॥ విను నరుడాకాశికిబోయి గంగా జలముగొని [illegible] రుడెంచి రామేశ్వరు [illegible] భిషేకించి। బరువ్రజల ధిలోఁబడ వైవ బ్రహ్మ-హా త్యదోసనియాక [illegible] లాబ్ధి [illegible] ముఁడు శ్రీరాముఁడు బల్కెఁ-దరుచరులుత్సహించి చలము రెట్టించి। గురుగు [illegible] దొంతరలు గాబలు-గరులురుతర గతిఁ గొనితెరలఁగా। అరు [illegible] నలుడ [illegible] సేతువా-నరిచెనోఁబదు [illegible] యోజనముసక॥ విను॥ ౧॥ ఇరువై [illegible] రుచై [illegible] టి-రువై రెండిరు వయిమూఁడు। మరునాడుమూఁడవనాఁడు చతుర్థ పంచవా- సరములసత యోజనములు [illegible] పులు సేతువు। పరువడిగట్టిరిజూడు హరి-వరవరవృక్షులయి దా। శరధులుహనుమంతాం-గదుల నెక్కి మైబాదల। మెరసిసువేలాద్రికిఁ

జనిగాంచిరి పరిఘధ్వజతోరణవీథీ హారణ్మగుహా ప్రాకారసౌధగృహ- వరవి
టంకయైతనరు లంకఁ బొంకము॥ విను॥ ౨॥ పదితలలను వజ్రకిరీటములుంచి చె
వుల- స్వర్ణకుండలములు బెట్టి చేతులఁ గదియరతనాలకడేలుగేలు కొల్పి। కటి
తాంగళములను గగనములు। పదిలపతకి చిత్రమ్మున వేల్ప తేనుఁ గుకోకము. ప
తకమైన రాఘవరుచి దేరఁ। ద్రిదశులగాంచిన బీభము తవ- . దయుం దండగగ
పెం దేరము । చదువను త్తరగోపురి మును-పద శౌనసుఁడు కొలువుండెనిందు
మున ముని॥ విను॥ ౩॥

పాఠాంతరము.

చమురగౌను గులనీవ రావణుఁడు వి- శాలసౌధము వనుండె యోధవరు
లతో॥ అపుడు శుకుఁడను చారుఁ- డా రావణునకని విపులమౌను జసేనఁ-కపి
సేనకు। నెపుడు సంధి గాదు దేవాసురులవలె-నిఁక నొకపనితడవు సేయకు। నృప
కుంజరునకువై దేహినిచ్చుటొండె-జగడమిచ్చుటొండె- రాముఁడు సుగుణా
భిరాముడు। విపులాత్మజ సేవలము గాని- వెలువక దెచ్చితి వాబల। మిథిలదుహి
తృసీసతులలంకరించి- యంపుమని నీతోఁ దెల్పుమని పలికెను॥ విను॥ ౪॥ శ్రీరామ
లక్ష్మణులు సుగ్రీవ విభీషణులు- చెలఁగి వల్లురొక్క చోటనున్నారు చూడు వీరె
లంక నశింపఁజేయఁ జాలుదురితర- వీరుల నెరులున్నారెన్న చో। సార మహాప్లవ
గసేనఁ జూడు సేనానాథ మహా- మేరు మందర తుల్యులు యోధాగ్రేసరులు। చేరి
వినుల కెక్కువారై-ఎలు. మారిదప్పు దుర్భేదగుఁడు రై। మరి యూథపులు నా లు
వేల్గాలు- మెఱుఁగు నతఁడు దివాకరసుతుఁడనసి బలికె విను॥ ౫॥ ఈతఁడగ్ని నంద
నుఁడు సేనాపతి నీలుఁడు- ఇతఁడు వాలికొడుకంగదుండు యువరాజితఁడు హ
తయా హనుమంతుఁ డీతను దెసి తనీరించి చనె రాముని కడ। ఇతఁడు శ్వేతుఁడు రం
భు-డితడు శరభుఁడు పనసు। ఇతఁడు శరభుఁడు పనసు। ఇతడు మైందుండు ద్వివిదుం- డీ
యోధాగ్రేసరుఁడు ఇతఁడు అశ్వినీసుతులంనబు డీబలమున తెన్న లేడీనుడు।
అతులశౌర్యులతిబలాఢ్యులందరు- ఇతరులనంచి వధకును జ్వర. తనియెం॥
విను॥ యిందు వనియొక వేలకోటు. వింవదయొక వేలశంఖము। వింనదియొక వే
ల, బృందముల సుగ్రీవ నిమంత్రితం సేనలన్యు బలములెక్క వెట్టనా- వశము
గాదు రేయుబగలు। ఒకమాత్మూడాది నారాయణుడు రాముడు-పరాశరశక్తి
భూత్రిలోకజనయిత్రి। ఆ రివారివలన జగము సం- భవమా యెవారితో వైరముం
కొంగ గాదఖిలమా సీసనీవ- గోరి తెచ్చుకొనుటకాన్పించ్చు తెలియగ విను॥ ౬॥
జలబుద్బుదవంవలె జంచలము సంసారవం - క్షణభంగురము కాయమం పంచ
భూతముల । వలనై పంచవింశతితత్త్వాత్మకమైజడమై- పాలుపొందుబట్టి తేలి

యమాయము। యిలనెవడు దీనియందు మమత సేయు- మలమూత్రములగంప రోతకొంప-హంకృతికి తెంప। సలుపు చేమిటికి కలుషము సుఖా- దుల జెందునే దియది దేహము। కలుగ కర్తనను టజీవునకు జ- న్మలయంబు లటు గాన మమతలణ పుమనె॥ విను॥ ౮॥ అతిశుద్ధమతి నిర్మల-మాత్మవిజ్ఞానరూప- మచలమవ్యయంబు స్వజ్ఞానమున వెత జెంది జీవుడు మో- హితుడౌగాన నీవుస। స్మృతిచే నాత్మ ననిశం బు-నుతియింపు దారపుత్రా-దులయందు విరక్తి జెందు। సుతుడవు విశ్రవసునకు- సుఖముల్ సతమునకు। క్షితిసుత రామునకిచ్చి రాజ్య- వాక్షుని మరుంగు జొచ్చి। బ్రతుకుమిల శేషశైలపతి- భక్తి రావణాయని బలెకె-శుకుడా మెడనిక॥ విను॥ ౯॥

౮.—అసావేరి రాగము ఆదితాళము.

పల్లవి॥ పౌలతియీ చరితము- పౌలతీ తిలకింపవె॥ అనుపల్లవి॥ లలితముతో శుకుని-పలుకులు విని పది-తలలవాడలిగి శిక్షవలనె వానితో బలికె బ్రియమాడి బ్రతికెడి నీవు సిగ్గులేక జగ-త్ప్రభుని నను బోధింపవచ్చే నీవు దేవదూత ప్రదునిని। దలపవ థక హుణ్డవుగా వికి- డలగి పోము మూఢుడాయనవి। హ్యాలత చేజనెను శుకుడు మును బ్రాహ్మణుడు వానప్రస్థగతినుండె॥ పౌల॥ సురులకు మేల్ కీడ- సురులకు జేయగ। సరణి శుకుడు సేయు- జన్మములు జెఱుప వజ్రదంష్ట్రుడరయగా కనా దా- ధరణి సురుని డాయనగస్త్యముని। యరుదేర బూజించి యతడారగించి పో- స్నానమునియొప్పి పాయసాన్న సేయ। తరి వేచి వజ్రదంష్ట్రాసురుడ గస్త్యుడై వచ్చి- తగ మాంసాన్నము వేయుమని వేడిన। త్వర బాగా మాంసము వంటకము వండి రి- మునీశ్వరుడు భజింపన నా వ్యడపచ్చికూర్చున్న। తరి శరుని భార్య నావేశించి-చిరకరుణుడు మౌనికి నరమాంసమిడిచని యొభ్రమియించి-చిరూడు మూర్ఖుముని॥ వరుడనిసి మను జామిష యో-గ్యమిది బెట్టితి వని శపించెను॥ సురవగు మనుచు నెఱుగనని శుక-డరువగా ధ్యానించి ముని బలికె॥ పౌల॥ ౧॥ అవిచారము చేసి-ట్లన్యోనానుడిది దప్పి-దన మంత్రే తాయుగము-న రావణుబంప। రవికులమున హరి- రాముడై పుట్టిని- రథిగట్టు సమయము- నదశముఖు డంపదవిలి దూతకృ- త్యమునకు జని రాఘవుని- దర్శించెద వృషాదమున కళంకమా। నవనీసుతిత్న మునీ- కబ్బునని చనెగుంభ- భవుడు శుకుడా విధమున సద్విజుడయ్యె। సవలమాత మహిమ-డగు మాల్యవంతుడు- స వినయమున దానవ విభుని గని రాజా। అవనీసుతపురి జేరి- నది మొదలు దుర్నిమిత్తములొంద। వెవినాశకరములై మేలుము- లుగురి సెసెత్తురు జడె। శివలింగములు రోదనము జే-సెడి కరుల కొంపులు నల్లనై। నవియావృతీ సెఖరములగని- గవిసె నెలుకలు పిల్లితో ననిమె॥ పౌల॥ ౨॥ ఒక వింత దనుజేంద్ర- మొక బోటి వగవాడూ। రకని ల్లిల్లిపరుగుని గృగుమున। వికటదంష్ట్రాసన- వివరము దెలుచుమ। నిశాకులముమ

నుతె- రగునిమసీతను। సకలేశుఁడగు రాము- చంద్రునకిచ్చి మ। చ్చికవచ్చినీమను- గుజొచ్చితినను అమలకరుణాధ్యుడైన। ఆగాము శ్రీ శీహరిరాముఁడైపరగునను తత్వము। ప్రకటముగా మాల్యవంతుఁడు దెల్పఁగో- షకషాయితలోచనుడై రావణుఁడుమా। టికిదిక్పతుల గెలిచినానవనీ- దేవమునిరూపుని। ఒకపేదమానవుని రాఘు- పునిశరణొందు నా మి। న్నకలంచ మాలురిపులచేగాని- నావేమోగానవా గడదెవరి నీకబుద్ధి గామఁడుగు తాతని- ఆంచి వాపోమ్మనినతడరిగె॥ పో॥ ౩॥ రావణాసురువైభవముజూచి- రాము హులక్ష్మణుని। చేవిలుగొని యుద్ధచంద్రాస్త్ర- మావింటదొడిగినిండారిసీని నేయ। నదియసురాధిపు పైజని యొకరటిపదినూ- ర్లై వెయ్యేసంఖ్యలనుగడచి। పవితలలకిరీటములుబడగాని వెలిగొడుగుల। వేవేగ ద్రుంచియపజీలఁబొదిజెరిశర-మా వేళదనుజాగ్రణి సిగ్గునఁగుంది। వేవేగ నంతఃపురవాసమున కేగి ధీవరుల వెరవరుల రావించి। భావించిలాఘునిర్భయము సమరోత్సవము నెయఁజనుఁడుమనగా। జ్ఞానివిమానులనురణాభయులఁబిరమ- ణంతునఁగిశేషాచల। దేవుఁడగు రాఘునుని చేసి- జగినములనిశలఁచిరందఱు ను॥ పో॥ ౪॥

౯.—నాటరాగము—ఝంపతాళము.

ప్రస్థానము ప్రారంభము.

పల్లవి॥ గౌరీవచోవిజితశౌరీవినుతిగుము॥ అనుపల్లవి॥ సూర్యుడై యునికేదివి- జాములేగుచోరణ। ఖరీప్పుదగసముల్- పృథులశంఖారవముల్। వారక్రమోయుంచినుహామఖరపహారికర- హాహానముల నారోహించిసుస। వైరిభయదకరవాలగదాశూలశింశిపాలపాపములు। ధరించియాయుతంబైరి॥ గౌరీ॥ అటకనున్న రాఘు-వాజ్ఞ చేవానరుల్। పటుఘోరభీషణ-స్ఫుటశౌర్యులైమహా। పటుపములబలుగిరుల్-పెకలించివినైనవచ్చి। కుటిలరావణబలము-గూలరాముడు గెల్పు జటుల జయమొందుల క్షణముడిన మొకనిఁచ్చు। నిటుజూడుఁడటంచు ... ఉరతూలతో-పుపుమీగికరణమొనరించునా। ... ములపానుమానంగదనీలతుముదశర-భనలజాంబవత్సుషేణాదియోధవరులు॥ గౌ॥ ౧॥ లంకవాకిళ్ళని-లాఘుపైకపులుని ఘ్నంకనసుములనభాస్త్రములవిదళించగా। ఔంకయములదనుజులె-న్నోయిఁబలిగాన ... రేగి। పొంకమాప్రాకారద్వారములవెసపయునిహోము। రాంకుశశరాళిచే- నగచములగిలించి। గంకెలుదైనగనగ్నడగులహేతులభీ- రంబకించి రాజిష్టలసిబహు। ... కమైమేదోసు ... సరసినేతలు-పంక్తులైపఱచె మహాద్భుతముగన దెవ్వఁడను॥ గౌ॥ ౨॥ మకలదశిబుల్ ... హా ... ని ... లనతి। త్వరగఁబురికొల్పి ... నగర కేళికళ్ళు। త్వరితనేచరుఁడన ట్లనపెట్టిజ ... చ్చట। పెనుప్రబలమునుగళ్ల పెలసిరమ్మత

మునుఁగోసిన సురులవలె రావణా - సురుఁ డలసీతాచోరుఁడైన పాపమువలన
నీచరులు । వానలుదొరలి రిలఁజత్తుఘాతలచే తేపస్త్రైన్యముల్ బెంచె భయ
ద్యోతంబులయి కలగి॥ గౌరి ॥ ౩॥ తనబలముల్ల్లెఁ గనికనితోఁ పుట్టుడై। ఘ
నుఁడైంద్రజిత్తు మే- ఘములలో డాగి క్రిస్సి నశితాసుగవితా - నములతోలి వషిణ
నై। వనజసంభవునివర- మునఁగన్న బ్రహ్మాస్త్ర । మునమర్కటానీక- ము
లనెల్ల బంధనసేసె । నినకులమణికోదండదీక్షాగురుఁడ - య్యనుబ్రహ్మాస్త్రము
సుమన్నించిత। క్షణమూరకయుండి స్వబలముల్ గూలుటఁగని - యనలసన్నిభ।
జ్వలద్భామదనేత్రుఁడయ్యె॥ ధనువుఁ జేలక్ష్మణా- తనుజాభస్మీకరింపుమనుబ్రహ్మ
హంసాయకం- బునఁ జూడుమనాబలం। బని శేషాద్రిపడఁ బ- ల్కెనవాఁడు జనేనంత।
వనచరుల్ బడుటఁగనుఁగొ- గొని రాముఁడడలెనో। హనుమంతుఁ డీరోధి- కావల
దివ్యౌషధి। జనకమగుద్రోణనామగిరి గలదటచే- గొనిచ్చి కపులబ్రోవు। వనఁబా
వనిజవ- మునఁజని తెచ్చి। వనౌకసులసజీ- వనుల జేశి నగము ముప్పటచోనిడి వచ్చి॥
గౌరి॥౪॥

౧౦. — ఆరభిరాగము - ఆదితాళము.

పల్లవి॥ సారదయాధుని సంగీతవిద్యాప్రవీణా విన వే॥ అను॥ ధీరుఁడైన వారు
ల్ చెలఁగి భీకర- రారవములనురంగు కెలుపైచి। మీనసదిరిని రావణుఁడు మదిని- నాదసి
వందురి రాముఁడు చాకెన్న దేవతాసిస్మితుఁడైన హరి। పేరనతని జంపయాధవుల
ల్లఁ- బొండిము సేయుఁడని వా। నిజంపుగా తర్నె॥ సా॥ రావణాని తిసబలులై చని ధూ-
మ్రాక్షయూపాక్షశోణితాక్ష [illegible] మహాకాయప్రహస్తాకంపనమహోద
రమహాపార్శ్వులు॥ దేవాంతకనరాంతకాతికాయు- త్రిశిరప్రజంఘకుంభనికుం
భులావనచరౌఘము- తోఁ బలఁడిరో। నా [illegible] తరాగ్రసముతే- మనందగుగ
డామునలాశుగతూరివిశేష సాధనాళి చేపిన- ఛించిరి దానవులు కపిసేనాపతుల॥
సా॥౧॥ ముష్టుల్ బలియులై కొండలఁ బెను- [illegible] బండ్లఁ గోళ్ళఁ బిడికిళ్ళ।
[illegible] కరకప [illegible] ముఖాంగములగల। మారొ [illegible] నిపైచి
[illegible] - మర్దించితన్నిన పెనుసుమతె। దురాగ్ర నరై రిలం- కకై హా
[illegible]। [illegible] బలిముఖల్ - కొలందినికబల్ తఱిమిన ప్రహస్తుఁ।
[illegible] రులచం ప్రమ [illegible] తాగచరబ- లాంబుధిఁ జాల్లికట్టుకై వడినీటె॥ సా॥౨॥
ఒకని బడితెనూట పెయ్యఁటుప- నొకని నొక్కొక్క [illegible] కిఁ గూల్చినిక షాత్మజ
[illegible] - [illegible] యనిల [illegible] ఁబడలిఁచి [illegible] కడమినొకతరువు బూనివాని తే
రుమీఁదికి బోఁబుసూతుఁ జంపి హయములు। [illegible] కురిడేఁచి విల్ బ్రుంచనిలసిలిచి తిక
మకనొందక నాగకేతనుఁడిభ [illegible] బుగ [illegible] టన [illegible] సీల [illegible] టనోల సిశైలిసి [illegible]

చిచ్చివైచి-యురువడి రావణుమాతులఁ బోరిఁగొనియె॥సార॥౩॥ తలలువీడరక్కసుల్ బర్వఁగని-తారాసూను పైనరాంతకుఁడు। చలమునహయమందోలిశక్తినేయ-జలమునఁనంగదుడువాజిఁపడనడచెన్। తలకొందకవాఁడుస్థలింబడికి-టన్ద్రేయసోలివాలికొడుకటఁ। దెలివొందిముష్టిన్ బొడువఁగుంది। పోలిసెనరారియుదేవాంతకుఁడ- వ్వడంగదునిదాఁకహనుమంతుఁడా। కలిగొనినబులోనన్ ఎడఁజొచ్చి-ఘనుఁడగుదేవాంతకుని రూపమడంచె॥సార॥౪॥ అంతకాభీలుఁడగునీలుఁడు పె-ల్లార్చ మహోదరుఁడదప్పితన। దంతివిధేయనిడీకొల్పిరిఘ- తాటించినఁగపిసేనాపతినొచ్చి। పంతంబుమీరనగంబుగొనిస-త్వరంబుగనేయఁకరితోనొరలిగంతుగొనె. మహోదరుఁడంతనే। జంత్రమనఁద్రిశిరుండనిలసుతుని - శరావృతునజేయనతఁడరదమిం। తింతలుగఁజేసివారిమూఁడుతల-లిలగూల్చెన్ వజిగిరంగూల్చులాగున॥సారద॥౫॥ ఆంజనీతనయునిగదన్ గొనిదూ-ద్రమాత్తు దేసినబిట్టలిగినపవ। కుంజరుడుగుశైలము దెచ్చివైవ- గూలెవజ్రధారబడుబలునికరణి। ఝుంజాయకనుల్ ముడిబడినబొమల్-పెంజీకటినేలుమైతొడవుల। రంజిలినకంప-నుడుతేరెక్కి-పికన్।రింజనిద్రమోయించిపావనిమై - శితాస్త్రములజించగనకోపుడైప్ర। భంజనాత్మజుడుద్రమాని చేవాని - భంజించెన్ దేవతలుజేజేయనగ॥సారద ౬॥గదబట్టుగద్రిప్పి మహాపార్శ్వుడు-కాలాగ్నిసన్నిభురుషభునేయ।జదికిలపడిమూర్ఛిలి తేరిజొంము- పృథులకీశవరుడుబొడువనాడీలైన్ విదుతుడైమహాకాయుడరదంబు। వెసన్ బఊపనజ్యకార్ముకుడై। జెదరకడీకపు-లారావినుడీ। కదనమువీరాగ్రేసరుడ ఘరా-ఘువేశుతో గాని సేయతరమాతం ద్రిదివిజులగెలిచె గైలాసమెత్తె- నేనటుగాపునసలతి గానసిబల్క-॥సార॥౭॥ అంగదుడుమహాకాయునిగనియా- హారజ్జులేలమీయయ్యానునె। రుంగుదుదొకనుజుట్టిపయోధి-లోముంచ డెమహాంతంద్రిమున్నెరుగవా। వెంగలీయనుచుబాదపము వైవ। విశిఖంబునద్రుంచిబాణవృష్టినంగదుముంచిగదన్ గొనసొలయగ। చొంగదొరంగమడెన్ గపులడలన్-సురారిమైదంటబడిటనొకటజె। లంగిమూటనూటవలని-లగవయగజగవాడుసలసుతాదులనేసె॥సార॥౮॥ అంతనంగదుడు తెలివొందిఘన-దాయుతభుజుడైమహాకాయుర। థాంతమునకుజనిహరినూత కే- తనచాపముల్ నురుమూ డెనిర్వురుగదల్। వింతగాగొనిపోరసవిహీడైయ- వియన్మల్లయుద్ధమునదుందుభినంత మొనర్చినవాలియులావునను। రంతఉనద్ధనుజున్ బొడిచివడిన్ రణోర్విదలద్రెప్పెశ్రీరఘురాము। చెంతకేఁగిద్రమొక్కినవాలిసుతు శేషగిరీంద్రుడు గౌగిలించె నుజెలగి॥సారద॥౯॥

౧౧.—శ్రీరాగము- త్రిపుటతాళము.

అ తి కా య యు ద్ధ ము.

పల్లవి॥ ఆర్యసమ్మతమైహితంబగు- నార్య యీచరితము వినవే॥ అనుపల్లవి॥ శౌర్యఘనగాంభీర్యసమరచా-తుర్యాదిసహాయుడైయతికాయుడైశ్వర్య విభవములనుసరింపన-వార్యమైఘనరవము మ్రోయఁ సూర్యనిభముగురథమ్ముబ లిమియ-సురాపళినోడకుమనిపలికె॥ నార్య॥ బాణాసారమునవనచర-సేనానాయకులత్రుళ్లడగించిదీనానాథులజంపకరామ - త్మ్యానాథునెదిరిసుజానమూహించిరావణసూనుడదలించి- మానమేటేదుపనెళపుగాదు ఏకీతియురాదు మాతో వాదు-బూనిమానసివై నాన్నగుణహీనుడవుకులగోత్రమెఱుగనివానికి పుడౌవనెన్నియును-సమానుడవేమాతోననిపలికె॥ నార్య॥౧॥ మీనైయంబుధి జొచ్చినా-గానిచట్టుమోసినాగానిక్రోడీకరించినాగాని-మానెకిపండ్లిగిలించినాగానిభిక్షుడవైనటించిన-గానిగూనిబాపడవైనాగానిదొరతనము మాని-మానివైనాముసలివైనాగానిశాంతిగొనిపోరుడిగిన- గలికివైనాగానిని నుబోనీనునీమీదనిడినతలపు- మానెనెహరితోనసురవరు॥ నార్య॥౨॥ జ్వాలాభీలంబౌదావాగ్ని-లీలలత్మ్యణుడేవుడెదిరించిమేలరాపడుచిరజ్జులుబాలా-ప్రేలెదపు చకరా-గానిలువుసీక్రొవ్వడంతుజేశలలరసనిసచాలుసౌమిత్రి- గొలువుపెకా లుములతెఱగుపెఱు-గపుజరుగుకాలభుజగాభశరజాలము పాలుగావలదనుజు నుడేల్వఫాలమునసెత్తురొలుక- వాలిందగిలించెలక్ష్మణు॥ డార్య॥౩॥ దానవబల్ నొచ్చియూఘనుం-డేలనోప్ప్వగజాలునని యంపవానచేముంచెరావణి-రామానుజునతఁడస్త్రిసలముచేదానిమాన్చిపగవానిమైతూపుల-పేనవేల్చించగా నిష్ఫలమయ్యెహీనునకుఁజేసినమేల్కరణిగా-లోనపవనుఁడువచ్చియుజుచేదానవుఁడు వజ్రకవచముగొనిపూనెననితెలిపెనరఘుకులు-డాసిశాటునికవచమును నిమె॥ నార్య॥౪॥ ధీరుల్దానవమానవరాజ - వీరుల్దివ్యాస్త్రముల్పలరగించిపేర లరా కహరిహరికిరికిరనోరసినపరుసున- పిరుతిరకగెలుపుసుబ్బుసబోరిరరుదారరా ఘోరశరక్షతశ-రీరులై గెలి-కారక్షశైలముల నొప్పిరికలననాగినరిబోసి బ్రంహాస్త్రము-దారమంత్రాన్వితముగానిండారదీసిమనుకులుఁడేయసు రారి సుతుతలదునిమెదుదినది॥ అర్య॥౫॥ ఆలో దేవతలానందమునఁ-బూలవానలుగురియించిరిచాలాభక్తినతుల్జేసినతంము- నాలింగనముజేసిమైనిమిరెంగరమున దయాలోలుఁడైనహరి-బాళఫులునిక్కొల హర్షాబ్ధిఁదేలిరదిజూచినైచకనేచికా లయముగలనఁగుంభనికుంభు-లోలింగకేళినగచరులందోలతరమినవారిఁజంపిరి వాలితంముడునతోసికొనురుఁడు॥ నార్య॥౬॥ యూపాక్షుండుప్రజంఘుడుమైం

దుష్టశోషి రాడిరణోర్విగాలితకోపోద్దీపితుడై శోణితాక్షుని యూపకు-ద్విపదుడు బాడిచి పాదమున బ్రామె బతాపమునఁ బొంది బాపు రేయని ధూమ్రాక్షుని హనుమంతు-డేపునఁ దెగటార్చి యాకంపను జేర్చి ఆపదలఁబడిన అచిహాల సేనాపతులను రావణుని కెలుఁగక రూపించి నిరతికాయాదులఁ గెల్చుటయు - నుశేష గిరిపతి రామజయ। సూర్య॥ ౭॥

౧౭.—గౌళ రాగము - ఆదితాళము.

రావణుని ప్రథమయుద్ధము.

పల్లవి॥ సూరిజనసౌఖ్యదాయిని యీ - సుచరితము సుధీసుప్రవతము కాత్యాయని॥ అనుపల్లవి॥ ఘోరసతికాయాదిఘనుల్ బడుట - కారాటపడి రావణుఁ డుకనుల్ సమీరసంయుతాగ్ని సనయగాఖ- రాత్రి మైఁ జన గామది నెంచి వగమీర నింద్రజిత్తు లంక కాపాడి స-మిద్ధుస్థితుఁడై బలంబున ఘన ఘోరశస్త్రాయుధములు రథమెక్కి - పొగరున కిర్తి వడ కెను దొక్కి॥ సూరి॥ వెంటగొనయు మిడికపులన ద-రంట శరముల నేసి చంపి దంటయగు మునిసుతాదుల వెంటనంటి- మంటలడతునా రాచముల చేము దమడంచి దెబ్బలి పే రాకటనొంటి బడి వచ్చు పోల్కి - దశాననుం డు హరిగదనెనదిగని శ్రీదశకంఠుకు నెదిరి విభీషణుఁడు గదా - కనద్వాపాలుఁడై డాకన తనిపైనంటిన పగయుద స్తశక్తిని - సనశక్తి నేసెను యుక్తి॥ సూరి॥ ౧ అయ్యస్త్రముగని నా చేవర - మియ్యఁ బలుపతుఁడు వక్షుఁడు దయ్యాయని స్వామి త్రిన్నృపు - నెయ్యనెఱింగి చయ్య విభీషణు - నొయ్యఁ దిగిచి వెల్లో నియ్యనికి గరియ్యండై నిలశక్తి వచ్చిన - రేంద్రను తాఁజొచ్చి వెలఁగెను హెచ్చి దయ్యాఁడయ్యె సకలశక్త్యాశ్రయుం-డనంతుఁ డు హరికి తన గుణువున తనికె య్యవి దుర్గ్రహం బెటులైన - యులఁబడెదానన రఘావన॥ సూరి॥ ౨॥ సోలఁబడియున్న లక్ష్మణుని - చాపకరముల నెత్తబోయి వ్రాలి రావణుఁడు సగ్గుపడె - జాలి జగతి మూలమైతగు విరాట్పురుషుడై - పాదలు విష్ణుగదల పగను రారి శేలిలనగు రావణుఁగ్రె యు - కింత లోనఁజనీ పావనియశనిబోలు పిడికిటను బొదుచవమో - కాళులుభ పిక మోదఁబడి యితడు ముకురాలక జాలరుధిరము గ్రక్కెరాల స్మణుక - సౌమిత్రిఘనుఁడై కొనిచనెను॥ సూరి॥ ౩॥ రామత్రైనాథుఁడనిలజుని - సాంయుక్తము గ్రహించు ముఁగనిపోగడెపే మాటోపమున ధనుర్ధరుఁడై మారుతి నెక్కి - రాము గెలుచునాఁటిరుద్రుసివలెఁ గదియ దెలిసి దనుజకిరీట మహాహర్ష మునఁ ... రాగన - రాధిపుఁడు బాగా అద ల్చిపోగా పాము రాధనమూ బతికపే తేన - ... గాథము సర్వసముఁడౌనై స... కేమి... కిఁ జేసితి వినిసుభ లీ - యులకేమదు - బలియాసం గదుఁ గెరలె॥ సూరి॥ ౪॥ శ్రీ రాముని ను దెవిసి వాహన - మై రాజిలు హనుమంతుని నేసె గూరాస్త్రములు రావణుఁ డుకపి వి

రాగ్రణినొప్పి ఘోరతేజోబలంబున వృద్ధిఁ- బొందె ఘృతముచే నగ్నివలెఁ రఘు
వీరుఁడప్పుడంజని కొమరుని విక్రమప్రవణుని గని రావణుని తేరు గుఱ్ఱములు గొడుగు
విల్-సారథి కేతువులఁ ద్రుంచి యరచంద్రులకోరి యలబడల్చె కిరీటము- లూగ్లాల్చె-
రవిసముల్ లసత్ప్రభముల్॥సూరి॥౫॥ బాణావళి నొచ్చి నా విభుఁడు- ప్రాణాల
తోఁ బో శ్రమదీఱి గోణాధిపా నాబలమరయ- జానకై రేపు రా కానీయని నృహ
రి వలుకనా- కాఱండములను నొచ్చి నిగ్గరి కరేణు పతిష్ఫగపతి చేఁబడియ- రిందివి
దువఁబడి పలుమకై వడి మాన మేది రావణుఁడు బారికడు- వడిఁ లంకఁ జొచ్చి మది
నెంచె నా శ్రీనివాసుఁడే రాముఁడు ధరణి- శేషగిరి ధనీయనఁ బరగనని॥ సూరి॥౬॥

౧౩.—తోడిరాగము అటతాళము.

పల్ల వి॥ కామసంజీవనౌషధికల్పలతా- శ్రీమేన-కాసుతా వినవే॥ అను
పల్ల వి॥ ఆమీఁద వగచె రామచంద్రుఁడు- హా లక్ష్మణా హా యని విలపించెను కామ॥
తాను విష్ణుఁడైనను మాయ- చేసు జగమునెల్లను మోహింపఁగాను మది నెంచి నెన
రుమించి తోణకైఁబడి మూర్ఛ గ్రుక్కి- యున్నవానిఁ జూచి కన్నీరు నించి- నా నోము
ఫలమా నా పెన్నిధానమా నా నీడనా తోడ- నేనితోడ బూని రాదలఁచిని నుబిలిచి
నగాని పలు- వదే కోపమా- నేనన్యుఁడనే కరుణ బూడఁగ దేన న్నగన్నలలరఁగన
నెన్నృహరి॥ కామ॥౧॥ అంత రాముఁడు చింతాకులుఁడై ధీమంతా యోహాను- మం
తా రానా సంతాపముఁ దీర్ప- మా సంజీవనీపంతముతోఁ దెచ్చి ప్రాణములిచ్చి
యీ- పల్లవంమున జోప్ప మా మంతు కెకుర- నీ మహిమనని కొం- డంపావని మొక్కి
చనె నా చక్రి- అంతయును జాప్పలవలనని- యసురి పతి కాల నేమి గృహాభ్యంతర
ముఁ జేరవాఁడతినిన పద్యలదనని కార్య మేమని యడిగె॥ కామ॥౨॥ రామానుజ
ప్రాణ- మీమమాయని దివ్యనామ గిరి బోయె - నామ గ్రము విఘ్న మాయలు బ
న్ని- యీ రేయి గడుపునీ నులుమలు పన- నినదశాస్యునిఁ లనేమి బోధించె నెన్ని-
మాయమారీచు డే మాయనటనె నేనను మాన- మేమ రావణా సీతనమేమి ప్రీంతను
త పా శ్రోబాంధవ- లీగ్గి రవనిజ చేసిరుల చే నేమి తను నేలహారికి సీత- నిరాజ్యవిభీష
ణునికి న్ననేన॥ కామ॥ ౩॥ నానినై గాడపికి- జనిడా దికకర్మసాక్షినినై పిజనస్థ- లినినై
తగును నికి గానినై రాగ్యమునవిష యూసక్తి- జన్మమంత్రము ములమెల్ల నఁదిగిచి పర
మాత్మ- నెన యుంచిచిత్తము పనిసు ప్రక్కకు కవిలక్షు- ణుని గాఁ దలపో యుమనఘచ
గాచగ జగ- ము బుధ్ధ్యాదికముకనులఁబ జెడ దేని చపల రా- వణుఁడు మను నుత్త ణము
లుదయాని విపసు ప్రక్క జనస- నన లయ కారణముది గాను మాయ- యు వా బడున
నవరఁడు॥ కామ॥౪॥ శ్రీగ్య మాయ నోక్త - ధామహాకృఁతి బ్రజల నామాయ సృజి
యు ది- కామక్రోధాది వాసనా గ్నసుముఖులను- పి ంనే హాది ఘామునుల గనియు

దిబ్బహు-బాళి జెందించఁ బరమాత్మనీగుణులను నేమియెల్లనియా-త్మే శునంతటి స్వగుణ స్తోమము నారోపించుదీపించు స్వామి నిర్మలుఁడైనను బ్రకృతి-సంగినైం వెలిగ నిగ్రమసితను దామజ్ఞచిగుణ మోహితునిగా- దలఁచితను దెలియుక్రియవి నుమనైనతఁడు॥ ౧౼ మ॥౫॥ ఏకాలమున వివేకాఢ్యుండయిన- శ్రీకారణగురునిచే కాయిక మోహశోకాదికము లేనివానిగా దెలియఁ - జేకురున త్తటిమరల్చిచూ డిరి-గను నాత్మ-జీవన్ముక్తుడయి ప్రాణి ప్రాకృతగుణముల చేఁబడక నీవునిన్ను- పరిశీలించు ముక్తానికశిక్షాకరుణాన్వితుఁడవై ప్రకృతి-కవలి వెలుఁగనియాత్మనుఁ దెలియు నీకొందవు ముక్తియదిబహువే - నిసగుణాత్మధ్యానమును జేయుమనె॥ కామ॥౬॥ ఉదయార్క-జ్వల-హృదయాబ్జగర్భ కా-భ్యుదయాసనమున-సదయామతి సీతగదియ సలరువాన-కన్గవ యుదుట్ట- పొదలువాలి మెఱుపుబోలు చేలవానిక దలునందెలవాని విదిత వనమాలాన్వితునిగ కౌస్తుభహారాం- గదకటకకిరీటునివి రాసనునిముద మొదవవిల్ దోయి కేల్లం-ముల దాల్చి కొల్చులక్ష్మణుతో సదరహా సముగ బలుక- రామ-చంద్రుధ్యానింపు మభిప్రాయనైనతడు॥ కామ॥౭॥ ఈరీతిగ హరిచారిత్రము వినుము-చేరి శుభముల వ్యాసజ వ్యాఖ్యసారిగా వచ్చినదురితౌఘములు-తారి చెడుగాఁచ్చిచ్చు నారిలోగూర్కెంట్లమునిచ్చె హేమ్చె నాసారాచారవికారపాల స్త్య-వీరవైరము పూనీభక్తిబూని శ్రీరాముబరిపూర్ణునొకనిస-దారూఢబావభావితునిశరీరనామరహితుని శేషా - శ్రీనివాసుదలఫుమనైమారీచజుడు॥ కామ॥౮॥

౧౪.—కన్నడరాగము ఝంపెతాళము.

పల్లవి॥ శరణాగతసంభరణా-వరసులడల యుగళీకృతతుహినకరచండకిరణా-వినవే॥ అనుపల్లవి॥ పరతత్త్వాత్మ మునహంత్వాద్యసుధాత్మ్వ- సరసిబలుక-కాలనేమిపయిన్ రావణుడు కెరలితే ప్రత్యుత్తరంబున జపంబుబ జెన క్రియ-మెరపినిను నీచుండంతునామాటమీరితి పరులచే లంచములుగహించి రామకిం-కరుడవై గురునిపిలిక-బోధించెదవరు రేపునగిసుకవల- దంటుగదితెవాడు॥ శరణా॥ హిమవన్నగపార్శ్వమున వనమున-చి- యుంచి కాలనేమి మునివలె నుండెనుమించినుమీరసుతునిభ్రమించ దలంచి అమితజవంబునను గపివంశమణివై-పరియసాధ్వనెగుచో బుష్యాశ్రమమునుగని తెన లిత్రోవ తోలంగెనసికలంగి యాసం యము నడిగిపోదమనుచుఁ బోయితత్పాదములకు మ్రొక్కి-దేవ రామభద్రుదూతనుహనుమంతుఁడనఁదగువాఁడఁదృష్ణాతురుడనుద-కము బూపుత్రాపిపో మొదననిపలికె॥శరణా॥౧॥ అమృతోపమమౌకమండలముతో-యంబు ద్రాపుఫలని చయంబు దినుకొనుతంబు సమంత్రము సిత్తు శౌషధంబు- సమరతలంబున బడినలక్ష్మణుఁ

డెలమి। సమరసర్వకాలమే తమరగాన [illegible] ... [illegible] బోటమునే
పకడని। తమకమున [illegible] ... [illegible]
పిలాపింపు। సుమహాంత [illegible] ... [illegible]
[illegible] పటువమున॥ శర ॥ ॥ కోల [illegible] ... గాంచి-[illegible] మించికను
లుము కుళించి ప్రవేశి [illegible] ... [illegible] గొన మా
[illegible] ... [illegible]
[illegible] చూపట్టె। బలియు [illegible] ... [illegible] సెనేధా
[illegible] ... [illegible] వారిజంపి
పిజయము జేయు [illegible] ... ॥ ౩॥ అరి [illegible] ... బోవ-
[illegible] ... రామియుపదేశము। [illegible] ... గురుస్వామి కుతు
కమునందిన [illegible] ... [illegible]
[illegible] ... [illegible] కాలనేమిని వధించె
వి తలమూ [illegible] ... [illegible]
[illegible] ... ॥ శర ॥ ౪॥ [illegible] ... [illegible]
చి రామ-ధరణీశు [illegible] ... [illegible]
[illegible] ... [illegible]
ఘ-వరముగా [illegible] ... [illegible] నంచి-ని
లు [illegible] ... [illegible]
రగు [illegible] ... ॥ శర ॥ ౫॥

౧౫. — ఉసేని రాగము — ఆటతాళము.

పల్లవి॥ [illegible] ... [illegible] అను॥
ఉప్పొంగి రామ [illegible] ... [illegible]
[illegible] ... [illegible] - సింగములభం
గని జెలంగి॥ మాం॥ [illegible] ... [illegible] గాంచి
[illegible] రాము [illegible] ... [illegible] యమత
సి చే। [illegible] ... [illegible]
[illegible] ... [illegible] - గావలయునని
[illegible] ... [illegible] తేగి-[illegible] ములబోధ-గా
[illegible] ... [illegible]
[illegible] ... ॥ ౧॥ [illegible] ... [illegible]
ము [illegible] ... [illegible]

ర్మ్యాలసమాయ-నీదుకృపాణిచేఁ గానిరా। మాదిశత్రులగర్వముడుఁగ- దనిననప్పి యతఁడన్నను గణగొని మున్నే దెల్పలేదా దీనచేటగునని నీ- తాద్వైతసాక్షాన్నా రాయణుఁడు యీవాదులేలనారదమానియొకనాటని శిగిరి- మీద నేనున్న తఱి రానన్రముఁడన్నై యుదంతమడిగితినని॥ మాం॥ ౩॥ దేవతలుమీచేవఁ జెడిపోయి- రావణకుంభకర్ణాసురుల చెట్టమీ। తో విన్నవింప వచ్చితిమదశ్రీ- దేవుడనుకంప మతి నెలమాన్చి వేవేనిలింపావసుఁ డైపరమ। పావనరఘుకులో। ద్భవుఁడ న్యైన నిసురమునిసనివినెగణుతింపరా। మావతారసహసాంశసమమాహారిలీ-లావ తారములెవ్వియైన రాముఁడు శిపుఁడు। నీవు రామునిభక్తి- సేవింపు మెవ్వారావి ఘు। భావింతురనగు జై వార-వ్యయసుఖముఁ గాంతురనై దైత్యుఁడు॥ మాం॥ ౩॥ కుంభకర్ణువాగ్దంభ మువినియారు। క్షాంభోకముక్రియుణ ముఖ మొప్పఁగ। జంభా హితారాతిసమరణని సంభ్రమునకై రారాఘవాస్త్రా। కుంభత్ప్రహరహతి నేచి వి-జృంభించలేవుని ద్రించఁగఁ లెంపుతంద్రి మనెనౌరా రాదు। గ్లంభితశాలతా బంభరుఁడితడనినీ- రాంభోధరముప లెమేనిమరఁ గోటచాటిది। కుగంభికరదృ గ్దో- స్తంభవిన్యస్తనిస్తుల। దంభోళిసమధికగదావ- ష్టంబుఁడై వెడలెఘటకర్ణుడు॥ మాం॥ ౪॥ పౌలస్త్యుఁడస్థియులోల్ల ముగనాశ్చి-యాలపుసఁగపులకీలెడలించిజము। పోలికరాగానన్నకుద్రముకొం-లీలనను రాగావహాదృష్టినను- బాలింపు వేగావిభీషణుడ। మెలెంచిబాగా బోధించితి। నేలంకేంద్రుసిజగన్నేత రాముఁడు సీతనింమతనికననా। యాలోగాఁగర-వాలమెత్తిచంపగణంగిసన్నబో। దోలె రాముని వరణతోఁయుజముల్ జేరితి। నాలసగ- ముఖుఁడై యతం। డతనిగౌగిలించెను। శ్రీలనొందిచిరంజీవివయి। శేషగిరిపతిదయమనునునెను॥ మాం॥ ౫॥

౧౬.—మధ్యమావతిరాగము—ఆదితాళము.

పల్లవి॥ సారవచనరచనావిశారద - క్రూరదానవఖండనవిశారదా॥

అనుపల్లవి॥ ధీరుడై కుంభకర్ణుండనుజుని- నూర్పడించిమదించియుండుటః వైరుఁ డాపుడని తెలియదనిసమద-వారణముపలె మారెగపులను॥ సార॥ దండిమగల నగలించఁగనికరో- దండమెకొడియ ఖండాశుగములు। చండభానుకులుండుదనుజ వరు-గండడంబిమించి। సిండుకోపముసనసలాస్త్రముస-ఖండించెను నానివలకే ల్। మొండుగాదనిక్రిందనఁచరులుబెండుబుడిసరై పడికపిను॥ సార॥ ౧॥ పెరిగిన పగ చేసాలవృక్షము- వెరికికొనిన్ని కేసరికెదురైవా। డరుదుగానరు చేరఁగనిరాము. ధరణీపతిచెంగలువ। సరములంగొనరుతూపులఁజూప పరఘుబాహాంవునకు కై నైంద్రముస। బరువుతో గానసుప కాల్లుద్రుంచె- భల్లైయున నెలపిల్లతూపుల॥ సార॥ ౨॥ దొర్లి దొర్లిబడబాపులుముక్కలు. దొడరినోరు దెఱచిచంద్రునియం

గ॥ దర్లురాహుళువుమాశిర-రామునె-దార్లుగనియుప్పొంగ। వీర్లువామేల్లనిలిచిర
లయిల-దెళ్ళనేసెను రాముడైంద్రమున। బొర్లి గింతలిడిపడె శిరములంక- ఘోరన
దనువునీరధిబడెను॥ సార॥ ౩॥ లంకగోపురగములూ లెవలతో బొంక మేధిజలధిలి
మింగిలాది। సకులంబయితనువుబడిచదిసె-జంతుకోట వెలది। జంకుడితనుతించివి
రులజడి-పొంకముగసురలుగురిసిరి అరుణ। పంకజాత నేత్రునిధనుర్బాణ- పాణి
యగుకోదండరాముని॥ సార॥ ౪॥ రామునిగనుగొన దేవమునివరు-లంముకొన్న
ప్రేమనేగుదెంచిరి। ధామ చేదిశలువెలుగగనుతించె- దైవతము హరిని। రామ
చంద్రునిగురినికువలయ- శ్యామసుందరశరీరుసీతయా। సామదృక్ఛమిరనిజాశ్రి
తార్తిని- సామిని శేషశైలాధిపుని॥ సార॥ ౫॥

౧౭. — పూరీరాగము = త్రిపుటతాళము.

పల్లవి॥ శ్రీజగన్నాథ హరగువరదయానిధే శ్రీజగ॥ అనుపల్లవి॥ ఓజసాం
తేజసాంభాజసేత్వన్న మోహారే॥ శ్రీజగ॥ కారణకారణాసనివారణ- నారా
యణధారణాశ్రయపరమాత్మన్॥ శ్రీజగ॥ ౧॥ నిఖిలలోకాధారసాక్షిన్-విశ్వ
స్యబోధాకర-సుఖరూపమాయామనుజశరీర॥ శ్రీజగ॥ ౨॥ ప్రాగ్వ్యాపిసర్వేషాం
సపిభాసి-స్ఫురసిత్వమమరాత్మనాం ధారోభవాంబుధే॥ శ్రీజ ౩॥ ఉన్మీల
నే నేత్ర సృజసిజగదుపసంహరసి-విన్మాత్రేత్వయినన్మనోనిమీలనేన॥ శ్రీజగ॥
౪॥ యస్మిన్ భాతీదంచరాచరంయస్మాద్భవతీదం- తస్మైబ్రహ్మణె తేనమః॥
శ్రీజగ॥ ౫॥ ప్రకృతిపురుషకాలవ్యక్తావ్యక్త- బహురూపేణ జానంతియంసుకృ
తినోముష్మైరామాత్మనేనమః॥ శ్రీజగ॥ ౬॥ త్వాంసర్వజగదాధారంమూ
ర్తమితి- వదతిశ్రుతిరవికారంసాంశంసజ్ఞానరూపమూర్తం॥ శ్రీజగ॥ ౭॥ నాది
గచ్ఛంతిబుధాః శృతివాదినస్త్వత్ప్రసాదంవి- నాపిరోధాద్వైతికాద్దవనిశ్చ
యం॥ శ్రీజగ॥ ౮॥ విలసతోమాయయానక్వచిదపిభేదోపరివతెజలదర్పణా
దిభిర్దృశ్యతే॥ శ్రీజగ॥ ౯॥ రామత్వైభ్రాంత్యాకల్ప్యతేమనసావిషయంతవ
రూపం దృశ్యంకథం కథయదృశ్యాభావేధ్యానంకథం॥ శ్రీజగ॥ ౧౦॥ హోహంకి
తేనతారేషురూపాణి సుహృదోధ్యాయతియెతే- హితరుతిసంసారార్ణవం॥
శ్రీజగ॥ ౧౧॥ కామాదయశ్శత్రవోభీషయంతిమామహనన్మార్గాలాః-యథామూ
షకాన్ తథాధర్మనేతోః॥ శ్రీజగ॥ ౧౨॥ మానసవాక్కాయైకైస్సద్గురురూ
పధ్యానస్మరణార్చనేషు ధురీణానాంసంస్మృతిగోష్పదాయతే॥ శ్రీజగ॥ ౧౩॥
హంముపసేవేత్వాం శేషాచలస్వామిన్ మణిరఘురాణాం। సునామన్ శ్రేయోధా
మన్ భూమన్॥ శ్రీజగ॥ ౧౪॥

౧౭.—పంతువరాళి రాగము—ఆదితాళము.

పల్లవి॥ భామాపతినుతగుణ-భూమాపతితో మా-యామాయామణిరో వినవే॥

అనుపల్లవి॥ భీమాచరాంతకుని- భూషించి నారదుముఖ [illegible] మాయాస్త్ర ఖ్యాలగూ

డి-భాసింప్ర మజనిఘన [illegible] కర్ణుము- జేప్పెమ్ము తెడ దాటపినిదశాననుడు

రోషరోష [illegible] లో నేలపైబడిమూర్ఛిల్లెను॥ భామా॥ భూ

యనగ [illegible] పొంది [illegible] చూడలెను-అనుజుడాయని।సీరునుడవి

బహతెలు-ఏమి డాయించ్రజిత్తు। [illegible] నెత్తి- శూరులేద్దురెనేను।పోయిన

[illegible]- ముక [illegible] బురీర్చె-దననుబంపగ। దే రా

[illegible] గారవముని [illegible]॥ భామా॥౧॥ సన్నాహా నే నల

తో [illegible] కన్నులా [illegible] గని కుంభి కర్ణలో।సున్న [illegible] వె

[illegible] మిన్నా

[illegible] శోస్న [illegible] స్తరణుండైహా విన్ను

[illegible] భామా॥౨॥ భూమ

[illegible] భోయుంచల [illegible] చే-నాహూ

గడా [illegible] స్త్ర [illegible]

మి [illegible]

[illegible] చేస్తు [illegible]

చే॥ భామా॥౩॥ శాంతా [illegible] తాలతా [illegible]

[illegible] సీతా। [illegible] నే [illegible] పించిను

న్నించి-యు [illegible] దాశరథిహాను।పం

తమ్మైనా [illegible] మంతుగన్నా [illegible]

[illegible] భామా॥౪॥ మతి [illegible]

గా [illegible] పతి [illegible] సుతు [illegible]

[illegible] లుప నెం దొ [illegible] తన

[illegible] జనత చేక

[illegible] భామా॥౫॥

౧౮.—శుద్ధసావేరి - ఆటతాళము.

పల్లవి॥ [illegible] సమదానిదమునా

వినవే। అనుపల్లవి॥ [illegible] సుతుం [illegible]

[illegible] యుంద్రజిత్తు [illegible] సహరాచరమాజగం

బ్బును- [illegible] యుడుమ [illegible]

మనికడకంతోఁ బలికె॥శచీ॥ ద్రోహినీమంత్రము నుపనిగొన- వీహుతాశనునకీడని
నుబూ। గ్నాహుతిగఁ జేతునని లేచి- యసురవరసుతుఁడతనిఁజూచి। బాహుబల
ము నిస్నుజం- పెదబ్రతికిపోలేవనిరథమెక్కి- । సాహసంబున చాపమెక్కి- డి- శరము
లురువడిబర పెనరుడుగ వేహనుమంతున్మోగంబగల నేసి- పినతండ్రినింగనినీ। దే
హమేలగాల్చ నేననుచు- ధింపించంగడగతివనిపలికె॥శచీ॥ ౧॥ ఓరినీపిటుజూడుమని
చల- పోరిగెలుపెదగోరిమంచెను। నారసపుబడి సౌమిత్రిసు- రారికోడుకడకేనతి
బలులు। కేరితూరికటారిసూరిగు- కేరిపేరిడినలకోరీల। జేరిచేరిబలారివృత్రుల-
దారినేరసడివారిమెరవడిచే రిక్కినైనక జగంబులను- ఎఱుంగమాపోదలికెకదలి
కె। మారుమారుమనుసదల్పులను- తీరదోకసినొక నేరఁబోగడ॥ శచీ॥ ౨॥ భానుని
భమగుచూడిరి- నారాచ- బాణములంలక్ష్మణునసలజుని। పినులముఖాబ్జముఁబ
డంట_ విభీషణునూటనేసి। వానరులగజవయగవాక్ష- వాలిసుతముఖ్యులబడల్చి
న। దానవాగ్రణివిల్లగునిమిరా- మానుజుడువాఁడేన్నినింగ్లైత్తిన। మానకపోడిజేసి
సౌమ్యశిల- గానేసినబడిమూర్ఛచేరి। పూనియన్నయనుపునశరములు- పుంఖాను
పుంఖములుగనిచె॥శచీ॥ ౩॥ మేడమాయలవాఁడుపడోడ- పాటివాఁడనకఁడె
గటార్పుమిడేటికినను విభీషణునుడి- పాటించియారాజమాని। సాటిలేక శ్రీరామ
చంద్రుఁడు- సత్యసంధుఁడు విజయశాలియు। నేటమాటని జమేనివీని- గీటడంచుసని
వైంద్రబాణము। నూటనుమణికుండలములునకి- గీటురుచిరతిలకంబగుతల। పాటి
దప్పియిలపై బడెనుర- కోటివాగడెనకటేటిమనుచు॥శచీ॥ ఒత్తెశంఖముస్వర్ణశం
కము- హాలక్ష్మనిజ సునసింపఁగ రేఖు॥ సత్తముఁడు సియుదితంమును- జగన్నాదమ
నివారెలెను॥ కొత్తగాయములతగమైతోఁ- గుకలవే స్వరుసాడయూగళికి।
నొత్తమిన్నీసంద్రమెచ్చి కోగిట- సుసిచెలక్ష్మణునాప్తైపలిప్కని। చిత్తముకరుణాయత్త
ముగాట- జేసిగెలుపుగొనిపచ్చెతిప్రయు। పోత్తమాత్మునొనడపెనగిరి- నుండుమహరివ
నుఁనుబలికెనతడు॥శచీ॥ ౪॥

౨౦.—శంకరాభరణరాగము. ఆదితాళము.

పల్లవి॥ ఇనవేరవారదత్తతేర్యాగసిటి- వినుతాంచితగుణపేటి॥ అనుప
ల్లవి॥ ఇనవేర రావణుండింద్రజిత్తగచరులమేటి- వీరుల। గూల్చిరూతసౌమిత్రిజ
యదాటి॥ఇన॥ చ॥ ఇలబడేమూర్ఛనుసగిలేచి పెంచుచు- వలెనోరుబగులఁబలవించుచు-
దిశలు కొంకించుచలనంబుమాత్రదవమాయించు- ధృతిడింపుదనువేటికని। నొం
కమ గలుచు॥ఇన॥ ౧॥ తనతెనగుణములెన్నమూగో వేయ్యో- లకగెల్పువాశరో
సుయోగ్యులు। పోతా యువటి సహస్రాయకుయోగ్య - మొత్తైరాయనుని౦పుల
నుల్లలకా। యోగ్యగా॥ఇన॥ ౨॥ బహుకేమిటికనియుంతటినసీతా- సతిపోతు

ఘనిలోకమాతయనక। కతరుఁడైక త్తిదూసి వ్రేయఁగడఁగెవ్రాత- మింతియనవ లెనిది। రావణున కేటిసేత॥ విన॥ ౩॥ స్వామిబ్రహ్మకులమునందుబుట్టి, చంపు ద్దురాస్త్రీలఁబట్టి శ్రీ। రామావనీంద్రుని గెల్వుమనగట్టి- రమ్మనితిగిచేనుసుపా ర్శ్వుఁడు చేపట్టి॥ వినవె॥ ౪॥ తిరుగావచ్చి కొలువుకూటముఁ జేరి- త్వరగా మంత్రులఁ జీరికరి। తురగాదుల నెక్కి- రమ్మని శేషగిరి - హరిగాదలఁ జెరామచంద్రు నిమాయ దారి॥ వినవె॥ ౫॥

౨౧.—కన్నడగౌళ రాగము-ఆదితాళము.

పల్లవి॥ వినవే కోదండధారిణీ- విమలయోగిమానససంచారిణీ॥ అనుపల్లవి॥ ఘణంఘణమని భేరి మ్రోయ రా - వణుఁడు లోకవిద్రావణుఁడు వెడలెఁ। దన యుఁడింద్రజిత్తరి చేఁబడిన- ధావంతమునఁ బనికి సేనలతో॥ వినవె॥ బాణతూణ కృపాణధనురాదిబహుసాధనముల దనుతే రెక్కి- పెళపెళద్రో। క్కి-పొంగ రెక్కి- తానిక్కి- జూచె రామునిచక్కి। నాణెముగునిలిక్కి- డిన్నృపతియు- నూనమైన నారా చతతినొంచె। మేను స్రుక్క- నెత్తురుల్ గ్రక్క- దల - మించె నొక్కని నైనఁ జిక్కని క॥ వినవె॥ ౧॥ మిత్రలగ్నలోఁబడె కాలిన- వడువైబాణములు వృహారిచేఁ జచ్చిన దిగసినొచ్చి వెన్నిచ్చి। కడుపడి బలిచిలంకఁజొచ్చి - బడల్వడ వడంకరఘుపతి। యడరి వెంబడించె ననిదిగులుబడి। ఘుడమి కేఁడేడ నేలుడని- పొంగడెంబసినోళ్లహ రిరావణుఁడు॥ వినవె॥ ౨॥ నేను రావణుఁడను లంకయని- తా నెఱిఁగెను క్రుసన్ని ధిజేరి మ్రొక్కి- కోరి। కెవినువైరిగిన్నేనోర్వఁగ సెలవిమ్మనిననోరి। దానవాధిపయుపి ఘ్నముగఁజా - తాళహోమము మొనరి- ప్రుసపరికర। మైనవిఘ్నమగ్నియందొ గిబుట్టి- న దెక్కి- శేషగిరీశుఁ గెల్వుమనె॥ వినవె॥ ౩॥

౨౨.—నాదనామక్రియ రాగము- ఝంపతాళము.

పల్లవి॥ వినవే ఘనవేదాంత - ...వాసికముని - తన మెట్టుకావలుంచి హోమించి। మొనసిపాతాళగుహ. సనముని ప్రతిష్ఠించి- మనుచుగు। మునూక్తి హోమ- ముము సేయగాదొడగె॥ వినవె॥ ధూమసంతతిభూనభో- మండలము నిండ। శ్రీమన్నృపాలతిలక- అభిచార। హోమమదియనుచుఁబలుక- విభీష ణు। ప్రేమఁగొనియాడ బం- పెను హనుమదాదులను। శ్రీమించంగదుని-తోఁ శ్వ రతో। రామవిభునకు మ్రొక్కి- లంకకోటలుదాటి। వేమారు వానరులు వెతకిరి దశాననుని॥ వినవె॥ ౧॥ సరమయను చెలివిభీ- షణుని పత్నియుతఁడున్న తెరగు చే సన్నఁ జూపగుహవాతి - మరుగుశిల। మరుగుబాపన వ్రాలువడి- జోరబడి మహా మౌన। ధరుడైన రావణుని- శిరసులుగలక గుడియుల మోవ దలమరియుచలుడ యియున్న- తరిని మందోదరిని। కురులబట్టిడ్చెద్వ- గొనివచ్చె నంగదుడు॥ వి

నవె॥ ౨॥ రైకముడిపి డెజీరయు- బోకముడివీడె। శ్రీకరంబగుమొగంబు- చె
లువెడెలె। నాకుమారరత్నంబులేమినిటి - చేటూడెననె। కాకలీకలరవ- కోకి
లకంఠముగనడలెనుబడలెను। యీకష్టకులేదు- యింతైనసిగ్గుయిక। రాకొమ
రుచేజావ- రాడేయనిపోగలె॥వినవె॥ ౩॥ వాలుగొనితేచిసతి- వదలుమనియసు
రపతి। బాలికొడుకును వేసెను- హోమసిడీ। చాలించిమదిరోసెను- కపులుజని।
రాలోలనయను- లాలనముజేసివగ। పేలదైవాధీనము. యీజగము రాలజ్ఞా
నాదలం- బనమొంచుమజ్ఞాన। మహాలంబుదుఃఖమోహ- ములహంమతయున
నెను॥ వినవె॥౪॥ దేహాద్యనాత్మలం- దీయహంబుద్ధివల। దేహసంసృతిమహాల
ము- అజ్ఞాత - దోహాళము లింద్రజాలము- ఇదిబాలు- సోహమనమలెనాత్మ-
శుద్ధుడజరుడుమమ। త్వాహంకృతివిరహితుడు - సాక్ష్యతడు। దేహింద్రియ
ప్రాణ- ధీకాలకమణస। న్మోహాదులకుద్వంద్వా - దులకుపనెదశముఖుడు॥
వినవె॥ ౫॥ నేనురాఘవులనని- లోనణచివత్తునిటు। రానేరకన్నజత్తు- ముక్తి
యనుని। దానంబుజూరబుత్తు- యెటులైన। గానిమ్మవలసీత- ఖడ్గమునదుఃమి
నీ। మేనగ్నిబడవేయ- వేడాయవే। నానాతినాడజగ- న్నాయకుడతనిగెల్వ। గా
నీకుగాదన్య-గణదుర్జయుండనెను॥ వినవె॥౬॥ మునుమత్స్యకూర్మకిటి- మనుజ
మృగవామనధ।రణిదేవతాగూపమె- నాసామి। మనువంశభూపాల- కనిలిం
పరాజపిత్ప। గణములసముద్ధరిం- చెనుఇపుడిలను। యినకులమున శ్రీరాము-డ
నబుట్టెనిను జంప। మునసీపరుడుప్రధాన- పురుషేశ్వరుండనెను॥ వినవె॥౭॥అ
రసిన్నృహరికిసీతన- ర్పించితంమునికి। దొరసనబిచ్చిమునివై- యడవిలో। దిరు
గుమికసుగుణఖనివై- యనిబలుక। తరుణిలేదజ్ఞ- తను సీతలక్ష్మి శ్రీ హరిరా
ముడగు - నతనిచేచచ్చి చె। చ్చెరనైక్యమొందనటు- చేసితిని శేషగిరి। వరు
గురిగంటననిన వచ్చెసభకలసురారి॥వినవె॥౮॥

౨౪. — కేదారగౌళరాగము - ఆదితాళము.

పల్లవి॥ రతిసంవిద్యమానసుచామ- రాలోలకావినవే॥ అనుపల్లవి॥ చ
తురఘణిశినతావసుగుణ- జాలకా। అతిక్రోధనులుదివ్యసాధను- లగ్నివర్ణవృ
శ్చికసర్పరోములు। తులబలులుఖడ్గరోమాదినీ- ఘోటఖర- లస్వారులతన। రత
తముచుట్టుమతముబట్టి జూపుచు, రావణుడు॥ శ్రీరాజిలెను॥ మణికిరీటమకర
కుండలముల- రుణకిరణరుచిమీఱగా। ఘనచిరత్నరత్నఖచితమగుపత- కము
రమునందొరయగా। కెం యెదన్వెల్పు టేనుగుదంతము- తగుతొడవయ్యెను. గొ
లుపుదిశాంతము। లనుచాటునీటుదోపనన్యులుభ - లాం రెయితడుబలారి వైభవు

డనుచుబలుకగదశాననుడా- హంసకేళీకడరేగిదశాపళ్లి। దనుకడా కాలగండ
పెంపేరము- దాల్చిబిసుదై మేల్చి రాకుమ॥ రతి॥ నీధాంగణము నెడి ఘోరీరవము-
తవిలిభుజిస్తుండా। సాణపెను బవాహనములద్రిపస్సవి- న్నాణముకోరిక- పండబాణ
తూణక్ర పాణాదులిబు యాణేముత్యపుసరులజుత మెఱయ బ్రబ-వీణాశనునికి వేల్ప
డెసఖి। జాణయగుటగాంచిహరిపిఛీ- షణుం మాటలాలించియు। శోణిమెచ్చట
గానమసితలయూంచి పొంగారుబంగారునిలోనే॥ రతి॥ ౨। పిణేమీటునసూటి
గామా- ర్వటంకృతిపిసి। తూణయుగళి వెడలిపోంబురాళి- మెరయుగ కేలదీసి।
పాణిలాఘవముగణపటిష్ఠతంబరులు మెచ్చఁజేతునను యిచ్చగవి। శ్రేణిలోనరల
రజుకర్ణలలో రే- ఈసిపడునున శ్రీనివాసుడు। జాణతనమయూరెమళ్లిను- ఘూ
రెయ్యనిజగతివారెల్లను। వాణినుతించిరి శేషాద్రిపతిపు - గాణపురుషడనెనయ
మెఱిఁగి॥ రతి॥ ౩॥

౨౧. — నాటరాగము-ఆదితాళము.

పల్లవి॥ సుఖీభవయనవే సఖీమణివినవే॥ ప్రభేలనముగవిభాకరాత్మజ-
ముఖాగచాపిరులనెంచి- నిజ॥ అనుపల్లవి॥ సఖాళినలరించి- మెయిబెంచి। లి
ఖించివటులజరించి వైరుల। ముఖాముఖిగనెదిరించిచల- మునించిదట్టించిదశ।
ముఖుండఖిల శస్త్రములనుబరగించి- యఖండగతి। నలయించెగపిబలము॥ సు
ఖీ॥ రావణాయిటువమ్మనిహనుమ్మని- యావాయుజుడుపిడికిటిబోడువ సోళినవ్రా
లి। చావుదప్పె సాలికేళియాలననుబాళి। వెలెబోనెత్తురుబౌవదినోళ్ల- బావిసీ
ళ్ళద్భుకబెలలోయసు। గావెడలెదలలో మెదడదరె - దేవుడెయుగుయి దెబ్బక
బ్బయని। భావించియాంజనేయ - భళిభళిపరాజేయని। లావుమెచ్చవచ్చెన
నబ్రకియు- నావిదేటిబలంబనెస్లవగమణి॥ సుఖీ॥ ౧॥ అయినను తోటుగనిమా
టుకొన్ని- నేనవలనిచుప్రేతుబ్రతికెదవోనా। ఆసరాశనుండర- చేసదచెనంపలో
నా। కౌనువిర్విరబోవ నెంతలోహితవాదవె- సాన్నిశాచరయన్నదరుస। దాస
వుడుమారొంగ్రనిపైజనియని - లేసిబలుశేసు లైయున్న। మానెబోరుహనుమం
తుడలవాలి- సూనుడునునలుడునీలుడునమ ి॥ సుఖీ॥ ౨॥ వారించుగ్నివణాయి
టురాపటుముష్టి- నొంతునని కృతాంతుడనడాంరోని। యోశి- దా. ఫ్సిటీ
రారాకాశి। మారుమాటాడసీకన్నిబిజుడు. పేరడచేవానిసర్పరోషుని। తార
కొమడనెర్పనోయనఁట్రుంచె। దీనెనలఁ చేఖడ్గరోముడు- సారాహిపవరభీ
ముడు- ఘోరరాధికా లుండగుసీలుచేఁగొంటె। హాయిజెండెనమురామున్నిచెంతె॥
లంకానాథుడంటు నొకటలాతచేతహి[illegible] తెగటగ। పింకబొనరమార్వమటిటి
యుగ్వి- వీడుగర్వియను నుర్కశంక లేక - ఘునాయకు నెదిరికలసారెనుమనము

చేనుహరి। మందుగోనుసులంచేసుఅలంచేను- కంకపత్రాశులాస్త్రములనప॥ శాంకరినేనేమందునే- జనములందేదగముందునకళంక ఘోరరామరావణు లు ఋటు-లాహవంబాసర్చిరికనులవిలసిందు॥సుఖి ౪॥ ఘోరామిసైనలచిహరర ధనుస్పై- యామినీచరుండుమండ వేల్పురా। సామమతలిరిఖంబురామమను- జప తికేయదేము। నేమిదాసుడజగ్రహింపుమి- దేంద్రజయదసునిమునపిగాదెల్పు। నేమేలనిత్వరగారథముతగ- వామిదెచ్చికోసలేయుమయిసు। త్రామండంపెం చేరెకరి-యీ- రావణుగోనుమన మొక్కరిధను। పిమహాస్త్రపంత్తురగముల్ సేసి-వేల్ల శేషగిరివరాసివనేను॥ సుఖీ॥ ౫॥

౨౫.—— రేగుప్తి రాగము—ఆదితాళము-

పల్లవి॥ కౌమారిరామరావణులసం- గ్రామసీపుణతలునిను శ్రీమిరి॥ అ నుపల్లవి॥ సామజవరముల్వశాసిమిత్త-సామపటముల్తై పరస్పరంబు। భీమసం బునగెలజగలగుక్రియజ- భీమవిక్రమములందలపడిరి- హైమపుంఖకంకపత్రశి తసాయకసహస్రములుమ। హామహలుతై సాముజేసిమెసికెంచనుతించ-దా మరసగర్భునకలపిగాదనగ॥ కౌమా॥ ఆగతపునరాగతాసమసమ-యోగప్ర యోగకృతప్రతికృతులయి। యాగిమొకరి-రినొకరిహుంకరించిరి- మేగిహా రొరి-నిరితోలుతస। ఖగనిమెధనుర్జ్యాలతాటం-కృతుల్ఘోనభోంతరంబునిం డ। గాగుణింపుచుగురుల్దప్పకక- మాగురుత్వములబల్బొదలికెల।బాగుగనుశి లీముఖముకాలనుయి- బరపిపరాక్రమములసింహములో। నాగంబోరిరనినిజేరి యామా-నవదనుజనాధమణులుఘనాకృతుల॥ కౌమా॥౧॥ నింటనుదశవదనుం డుపదిబపం- ద్రెంటసిఉవదింటగదుపడనేయు। నంటివానినన్నింటితూపులం బో- గెంటినోనేసెరామునిభుండుసుర।వింటకునపుజాజ్యాహుతిననలు। కైవడి తండాగ్రహించిమేంబు।వింటనొంటనూటజగనలిపని-నంటియంబువాటంబుగ నుమి।స్నంటవాటంబనపరపగువాని- యురములక్షించియిలాధిపుండదరంటనే యల్లమాయలరావ- ణాసురుడుసెర్తెలిసెనుసొంకుర-నను॥కౌమా॥౨॥ మా ఏలితెచ్చినహరిస్యందనము-నాతటినెకెరి-నృహరినకోదం। డాతతశరుండైజ్యా నపములను- వ్యాండమునండమోహరించెను। చాతురినసురాధీశుండుజన-చే తనుండైరామాథపునెటరిజాతరూపపుంఖాంచితాయ- జాతముంబ్రయత్నం బుగనేసె। సీతాపతిమీరుస్థిరధృతియై శ్రీమతియైసుకృతిమైతనవి ఖ్యాతిహె చ్చనంతనెచ్చరించివ- నాగులలరయనురులదరించేదేజ॥ కౌమా॥౩॥ రావణుడ సలాస్త్రమునేయశ్రీ- రాఘువుడునలాస్త్రమునెమాన్చె। దైవమునదైవా స్త్రమురల్చె- దైవతనృపవతంసముఅస్త్ర।కోపిదుడైరాక్షసరాజుకా।కోద

రక్రూరాస్త్రముబరగింప। దావశిఖాముఖముల్ భుజగములు- రావెడందనఖ ముల్ గలగరుడ। ఖ్యాతపుంఖాస్త్రముపుంరిత్నం- బరసిబ్రయోగించె జయోన్న తిన్నై। యావిహంగమాస్త్రలింగాభం- గాంబకములయ్యాహిశరములద్రుంచె॥ కౌమా॥౪॥ నాగాస్త్రము ప్రతిహతంబయినబాణములడరించెను శతంబుసహ స్ర! మాగురుభుజువైలంకేంద్రుడొకట- హరిసారథినొంచియుతంద్రితుడు। డైగన నయినాశక్రకేతువు- నవనింబడగనాత్మణముననేసి। శ్రీగరుచ్ఛరణములబూన్చి ప్రహరించెవాహాసములనైంద్రము। మూగివసురఖేచరవరాప్సరో-మునులువి భీషణుడుభీతిలిరు। గాగచరులుయూథపయుతంబైనా- కాద్రియునగాదశముఖు డుగర్వించె। కౌమా॥౫॥ నిటలతటభ్రుకుటిమైకన్గవగం- న్నెరుకెంజాయకుటీక యాయన। బటుతరక్రోధాగ్నిజ్వాలకాలి-పడుననగనిన్నుపకిరీటపిలు। విటపుగగొ నిటంకారముజేసి - చటులశరమూనలంకాపతినేసియు- దుటునగండడంచికపుల కుసం - తోషముగాపించియాక్రమించి। కుటిలాత్మకుసుడు కాపణగనుజగ- ద్గురుకోపంబొదవప్రతాపంబున। బటిమనంతకుండనందగెనుహరి- పరుసునజ రాచరములునెరొబెదరే॥ కౌమా॥౬॥ పుడమిగడగడవడకెరావణున- కెడద భయంబుదొడగగుపితుడగు। పుడమిఅనికానిశాచేంద్రునికి- పోరనుపమవ్యో- నికెల్లొకో। గడుసిడియునుచుసురల్ విమానా- గ్రములనుండికిన్నెరుల్ గనుంగొ ని। కడకరెండురూపుల్ దాల్చెనన- గాద్భుతశరనాపుల్ దలపడి। యుడుగకసప్తా హోరాత్రములున- మున్నిట్ఠనొండొరుభ్రులనొంచుచునా। రడరిరందురగుకు లేంద్రదడగుశే- షాచలపతిప్రబలెనుకృతయుగుడు॥ కౌమా॥ ౭॥

౬౬ — వసంతరాగము — ఆదితాళము.

పల్లవి॥ వినుచెలి॥ అనుపల్లవి॥ వినుచెలిరామునకదుపడశరలి- తనువు నదూపులుసేసిచేసెనె। జనునిజేకెరముసతికేళసెనె॥ వినుచెలి॥ తామరలనే లుక- నలహారిచెంగల్వపిటి। నెలిఘ దాల్చెపతలలుపనిన పిరూపులనమాణికులు డిలగూల్చెనెపముల్చెను॥ విను॥౧॥ సురయొకమదిసనదనగనూరు- హల్లునెల యగదలల్ ప్రపంచుకెరమునుంగళ్లములుకరములుద్రుంచు- నుకరమునొటగసిహరి కోపించు॥ విను॥౨॥ మణికిరీటములుమకరకుండలములు-ముంజముక్తామణిహార ముల్। మణిచకచ్చతలననుపగుతాళ్ళిల్ కేల్- కడెములుగలతనువుల్ జరెబబ్॥ వి ను॥ ౩॥ తలతొడవ్వలుపీనలసా - వ్మ్హలనుపలకముల్ గలఖలరావణదేహము లె ప్పటి। వలెబెఱుగనచ్చెగువాండెన్నసమాళిబల॥ విను॥౪॥ వేసినేసలసితిసతికివే సారిలి-పీనికిజావులేదాయెను। యీశరనలుతెల్లొవైరులబొరిగొన- నిపివితాయు ననిహరిచింతిల్లెను॥విను॥౫॥ కారణకారణుడవైననరుసివతెగన్ప బ్లైదవుధరలోన

ను। గారడిమాయన్నకడుపులోపలిసుద- ఘటమగల్పుమనివిభీషణుడనెను॥విను॥
౬॥ పొట్టలు నెక్కి-నదిట్టంముశ్రీరాము- డట్టెయెయసుధాకుంభము। మెట్టుగా
ల్చిశాంతిబడ- గొట్టెసురతలల్తోఁమిశిపమునెనిమిదిదో స్తంభముల్॥ విను॥౭॥
మోటుమానువలెజెన్నరిపగదశ- ముఖుడౌడుగఱచిగేదోయి। పాటవమున
బోరెను శేషాచల- పతితోనారొ్కపగలురేయి॥విను॥౮॥

౭౭.—కాఫిరాగము-అటతాళము,

పల్లవి॥ రమణీమణీయమెయీచరితము॥ అనుపల్లవి॥ శ్రమజలబిందుల
సక్ ముఖుఁడై రాము-చంద్రుడు రావణుతోఁబోరు టెంతో॥ రమ॥ ప్రదరముల ద
రంట నేసి పెట పెట-పండ్లుగొఱికి పగతుఁడాసి। కోదలేసికినుకఛేఁ-గోదంవోల్లాసి।
మెదిరెనాదము చే- వ్యాగేంద్రముఁడాసి। కదిసెఁగాలముసీకటంచుయు-గాంతా
గ్నివలె రాముఁడడరెను॥రమ॥౧॥ అను రేంద్రుఁడట్టహాసమునమీస-మట్టిదీడియు
ల్లాసమున; వెసనిన్ను గెల్తు నేననిసా-హసమున। ముఁలకు రామారి-మ్మాయనిరో
సమున। ననయుగాఁ చలంబుననుసిఉరూ-పైనచూడ్పు సంపోరిరిద్దఱు॥రమ॥౨॥ ఈ
విధమునసరిసరిగా రామరావణుల్ హరికెసరిగా। దేవరాఘవమునవిఁడెల్పఁగద
రిగా-భావింపసన్నిఁజెంపలాడువిరిగా। దేవకంటకునిబ్రహ్మాస్త్రము-చేవ్రేయు
మనెను సుర సారథి॥రమ॥ ౩॥ బ్రహ్మాస్త్రంబరిహాసి-రఘుపతిసమంత్రకము
గఁజేసి। సింహనాదముఁగుఁబట్టిసీల్చెనట్టెరాసి- బ్రహ్మరాకాశి। ప్రాంల్గొననేసి।
బ్రహ్మచే రావణుని తలలు ల-రాల్చి పోదజేసె బ్రహ్మాస్త్రము॥రమ॥౪॥ బ్రహ్మా
స్త్రముసుముఖిసి-రావణ-బ్రహ్మాకి [illegible] సెనౌ రాయని। బ్రహ్మషిఁకసు న
రి- బ్రహ్మముద్రాంకుల। బ్రహ్మస్వబముగవాగ్భ్రమునసార। బ్రహ్మసుబ్రహ్మా
ణ్యా-బ్రహ్మముల దేవ [illegible] మఁడీ॥౫॥

౭౮.—గౌళిపంతురాగము-ఆదితాళము.

పల్లవి॥ వినవే కలకంఠి లలితకీర్తినుత వైకుంఠ॥ అనుపల్లవి॥ ఘనుఁడింద్రు
ని గెల్చు రావణుడావృగసయుతు [illegible] వనచరుల్ చెలంగె మేలమై లసవదంతిజేసిరి
సదంతికనూలను॥ విను॥ క్రందుగ [illegible] ఘుఁడు [illegible] -రాముసైన్యై దేవ, సుం
దావపుష్పవృష్టిగురిసె- జనసమూహ చెవులు। వింబాయసచ్చరుల్ దిగ్గ్గాంబామని
యాడిరి। మండి జెలరాయనితను-వందుజ్యోతి వెడలి రాఘవు నెనసె॥ విను॥ ౧॥
సురలచ్చెరువుహొందిపిమ-పరదారరతుఁడు। గురుజనద్రోహియయ్యె నేడుము
క్తుఁడైనాఁడు। హరికీర్తనముసత్వదేహ- మట్టెనాహరినిగూఁడు। పూరులకెవ్వరికి
దెప్పరము- సుమనుసేంద్రుఁడని రామ దేవతులఁగని॥ విన॥ ౨॥ రావణుడుబుకన్న
[illegible] సేమనిల్చుటచే- రాము నిఁ వైకుంఠము జెందె మోక్షమునొందె। [illegible]

ద్యునిపగదైవానింపొందెగేవలబ్రహ్మమై। నిలచుననిక్రృష్ణుడైనఖిలుడైనసనె
సుమునిః విన॥ ౩॥ అనిదశాస్యునిమిడాసలిచెవిల్యలపలిచెదమూ_పొనరనిలనా
సీను జైనిల చెనింద్రసుతిజెవ్వారరిక్రేగను తెలుతైపొట్లు మేనురకోటిప్రభచే।
దనరగాపిగలక్ష్మణతో_నెనయు శేషగిరిరాముడరయసను॥ విన॥౪॥

౨౯. — ఆహిరి రాగము — ఆదితాళము.

పల్లవి॥ విన నే హేమసుగ్రాస్వరాపవర్గ॥ అనుపల్లవి॥ ఇనవంశమౌళీ విభీషణుకో-సనజానలబాహులతో మెసిపో। దునను నేజయముశ్రీయునుగొంటి-న నుపమీకథజగతిమాక్రుష్ణ్యదనె॥ విన॥ ౧॥ సరులుజీరాడ-గుంకుమరేఖ-గరగ మోముపాడ-వగతో। మెరుగుకన్నులనీళ్ళు-నొజటలోనిడాడ। నురువులయున విరిగుబ్బల- బరువుచేగొనని యూడ। సరులు గాలనందోగరిమొదల్- సకినల్ల చ్చివిహాపరివంబునను॥విన॥౨॥ హనాధపగావణసారణసూరా- హరిలోకవి ద్రావణాజత్రైరావణా। దీనలపైపగునపేర్పవ నేరమాణనావేంద్రాగ్నిహో త్రుని ఘనానాయకవరేణ్యడార్చెనా। నేనురామునికిసీతనిమ్మని- సినుదెల్పినపి స్వైతివనెనుమయుసుత॥విన॥౩॥ అన్నయాపద్దు రామునితోపల-దన్నాదొం తరద్దుచేసితి।వన్నామిన్నానంగము గాల- దన్న టిపహద్దు। పిన్నపెద్దద్దుప ద్దు అన్నాపరినేమిఫలముకద్దు। నిన్నవంటి చెలినోహానకులిల।నున్నారెయని విభీషణుడు తెను॥ విన॥౪॥ స్వామిలక్ష్మణునిగని యాగివిభీ- షణుభోధింపుమనిప లిక-నవినితామ్రైతిజేగిపరిటాపించె. దవునఖుడని।పిక్షైనితండనునీకెవ్వడు-ఇతె సికీవెవ్వడవేమిపని।ఘామినిసుకని నేనమానజను-బిరికి-జనిమ్మ్యతులుజను దైవ మాయనసె॥ విన॥ ౪॥ నేనునీవను పెబ్బభ్రాంతి- తెనల మేనుతపహింవల్ల దేహి యానెన్లు! హంవాభిమానాపమాన నుంకిట్లు- తానుజ్ఞానానందబ్రహ్మ।మానన కున్నవానికిముక్తియుల్లు। యూనవనునుగనేక్ష్యమొందిన। యిద్దతేజమూనబయల్ సేయుమనెహరి॥ విన॥ ౫॥ కృపదెల్పు రామానుజునినుడిపడల్ నేల యుష్టం గాఢపునడుగుల్ నలగోసినప్పుడే। నిన్నణమ యున్నయుపాపుడనురాముని-యుప మమెచ్చి నినంతకిప్పుడ। చపలాంకులనూరార్చయుగ్రజుని। అపరమితముదమజూల్ ఒగ్గానిరా- నందలమునసిడుకొనిచనెవిభీషణుడు॥ విన వే॥౬॥ వేదవేత్తలతోన నాహితాగ్నిసం- విధానముగానుబరలోకవిధుల। వేదోక్తముగసన్నదువిభీష ణుడుమునరిసెను- వేదవేద్యుడగు శేషగిరిశ్రీ। వెంకటరామేంద్రునికిమ్రొక్కి-న।సా దరప్రియాళింగనముసహరియు। నగరిసంజీవసుఖిభవయటంచు॥విన వే॥ ౭॥

౩౦. — బిలహరి రాగము — ఝంపతాళము.

పల్లవి॥ దేవాదిదేవుసిరామసినహ్యానణి పూర్ణబోధనమవె॥ అనుప

ల్లవి॥ యావచ్చంద్రశ్చ సూర్యశ్చ - యావత్తిష్ఠతి మేదిని। యావద్రామకథంలో
కే- తావద్రాజ్యంకరోత్యసౌ। శ్రీవిభీషణయనియా చాడబలికెతి- తేలత్మణా
పట్టాభిషేకమొనర్చుమనె॥ చ॥ రామేంద్రునియానతిశి- రమునందిడుకొని- సౌ
మిత్రివానరులందోటూర- నివేగమెచని। హేమప్రాకారసౌధము- క్తామణితోర
ణము। శ్రీమత్పతిగృహాంగణము - శ్రీదములంకాపురీంద్రము। వేమరుంబొగ
డికల్యాణనిలయమనను - హేమసింహాసనమునస్వ। భీషణునునిచె॥ చ॥ ౧॥ సా
ముద్రజలమ్ములు- స్వర్ణకుంభములనించి । శ్రీమించిమైత్రిదెప్పిం- చిథమఱామొ
ప్పించి। యామినిచరులంబాలించిలంకయేలు- మనిమంచి । సోమికటిపట్టము
బూన్చి- సామాదిశ్రుతులుపఠించి। భూమిసురులుతానువిభీషణాభిషేక-మొన
రించెనురామానుజుడు। సంభ్రమున॥ చ॥ అ॥ కానుకలతోసఖుడుల- ధ్మణుడ
గ్రమునసేరా । దానవేంద్రశ్రీమీఅవిభీషణుండు। దీనావనుండువిరావివీరుండు
ముందుగౌరవ- మానితుడౌశ్రీరామప్రభుసన్నిధిచేరి । సానతిక్వచ్చియభివా
దయహాంస్పృప- చంద్రశేషాచలేంద్రాయులనతులొనర్చె॥ చ॥

౩౧.—— కాంభోజిరాగము-ఆదితాళము.

పల్లవి॥ వీణావాదనాభిసయుతమస్తకా - విలసత్కరాంచితపుస్తకా।
అనుపల్లవి॥ ప్రాణసమునిశ్రీమద్విభీషణునిరామ · క్షోణీపతికౌగిటిలోమన్నిం
చిభువిలో। నాతేనుమెచ్చంగితిఽకృతకృత్యుడ - నైతిదయసూత్రినసిపలికి। జా
ణయెవిభీషణానుమతినాం- జనేయసీతకునాగొల్పుచెల్పుమనె॥ వీ॥ మారుతిరా
మునిఁయానతి లంకానగిరిజేరిశింశుపాతరువుప్రాన్ననంజికిర। మీరిననగబరువు
చెనెల్లపుడు- శ్రీరామశ్రీరామశ్రీరామ। తారకనామకోరిననుగావవెఅనియన
నే-మారుంగ ల్లసీతానతెకినతసారెకొనర్చహితా। గణియనుచు- నారీమణిమలి
సిటీవనలిచ్చి। హారమణిగణములనంబ్రియోక్తులమసిచె॥ వీ॥ ౧॥ అమ్మాసీతమ్మా
రాముండురావణుని-ననిలోనబలముగాంబోరిగొనెననస। గొమ్మపీనులవిందు
గావినియముప్పొంగె యమ్మహినినువంటిఘనులెవరునుకిరంటె । తమ్మిచూలిసీ
రిదొసిమనుచునిన్నారొ - లంమాదీవనచెకొంమాయని యంమయనిచెనెలవి
య్యనమ్మయుత్సుతుండుమస్పృపునిజేరిమా- యామ్మమిజయములని విన్నించెనని॥
వీణా॥ ౨॥ ఎవరికిన్నానేనింతజేసితినట్టి-యూవనిజనభిషేకించియలంకరించి।నవరత్న
ములునించి-ల్లకినుంచి- నపరిణందోడితేజనుపిభీషణాయన। నవనిపతియాన
సిరసను సందడికొని। పవనజాదిసఖులతోడంజనిరా- భంగసంభ్రమముతోనిపు
రాని। యుపిబలనుబనుపజనలువిడపించి - యునతికినిమంగళస్నానమొనర్చి
॥ వీణా॥ ౩॥ పట్టునిసగట్టిబంగారునవికదొడగి - బొట్టుకస్తూరిదిద్ది కాటుకక

నులఁ। బెట్టికురులుఁగూర్చి సరులుదార్చి। సుస్తనబన్న సరమబలి రేలుమురుపు తాళి- పతకముకంఠసరులుకలికడెములు। పట్టుమగువడ్డాణముఆణిముత్తెపుముంగరరాణము గలందెలు। మట్టెలుజిలిగజ్జెలును కైచేసి- మంజులాందోళికమునని డిరతివమ॥ వీణా॥ ౪॥ పల్లకిలోసీతాభామశ్రీరామువలె- నుల్లసిల్లగరాఁగనికపిద నుజసేన। తెల్లఁగన్గొనమనుకొని వేత్రహస్తులు। మళ్ళింపఁగోలాహలమైనపరికించియిలా- వల్లభుఁడనుమతించిచూడఁగాబంచి। యుల్లమూఁగుసీతకవిడిచి ము- న్నగ్నివడినసీతకదేంచలంచి। మెల్లనిపికెడిగిరమ్మనీనడచి- మృగాక్షి శేషగిరీశుసన్నిధిఁజేరె॥ వీణా॥ ౫॥

౩౨.—సౌరాష్ట్రరాగము=ఆటతాళము.

పల్లవి॥ శృంగారానంతకల్యాణపతీ- సంగీతభారతీవినవే॥ అనుపల్లవి॥ ఉప్పొంగుచుసీతాకాముసికిమ్రొక్కె- చెంగటనిలువముస్పతిసనదువకిఁ-। అంగనామణి రావణునినే- నఁజంపిచెఱవిడిపించితివి। సంగతిగనిమన సువచ్చిన జాడలను బొమ్మనెనుపగుసతి॥ శృంగా॥ అనిన రాముని మదిభావించిలక్ష్మణుని గాంచికన్నురుజించి। కనరె మునచున్న గనుగొనవన్నా- అనలునిజొచ్చివచ్చినపుడవన్నా। నను జేకొనుపాసిపోషించుకొన్నా- అనినమాంసనికికనునన్న। జనుపటియునస్పొన్నాన- నువిప్రజ్వలన ముందిఁ చెనగచంతతి॥ శృంగా॥ ౧॥ తరుణోత్తమ క్షణమువచ్చిసిభునికి- దండప్రణామముమొనర్చి। గురుపతిదైవముసియుంటనేని- పరిమునిత్రయోపవమానమిత్ర- సరసుఁడగువిభునసనుగూర్చి- యనిసిరతుంపుమసిజేర్చి। యుసుని సగ్నినిజానకిసురా- సునసునుజకపి వరులుపొగడ॥ శృంగా॥ ౨॥ ఇంద్రసురులయముఁడువరుణుఁడుఁగుబేరుఁడు- వృషభవాహనుఁడుసీశానుఁడుడు। చంద్రసూర్యసిద్ధచారణవసు- సాత్త్వివిజ్ఞానవిగ్రహుఁజజి। తింద్రిమరుఁడునుజిదానందమూర్తీ- కావటంచు రాముని నుతించెను॥ శృంగా॥ ౩॥ పసువులలోవిభావసుఁడవు రుద్రులలో- ననమాక్షుఁడవుశంకరుఁడవు। పనుఁజతుముఖాబ్రహ్మవెప్రాపేంద్రియ- మనసుగాదస్వినులచంద్రసూర్యాల। విసంగఁగనున్నలుజగతిరాజిపొయు దలొకఁడుచుండుడపొయుఁడ। పనువృశభుమాయునచెన్నత్రి- సరినచంచఁడగతిపనిరమారుచు॥ శృంగా॥ ౪॥ ఈపన్డిసిగుపెలగొలుచుపటిబ్రంహు- దేవుండుబ్రహ్మమిల్లిపేఁ। భావింపఁగాఁగోరప్రతితా త్తిసారి- ఛపశేషాద్రివిసారిరసి। రావణాంతకగూపధారి- రాగరహితమనోనుసారి। భావజారిప్రముఖసురారి- ప్రముదమరియునిసుతించె॥ శృంగా॥ ౫॥

౩౩.—రేగుప్తిరాగము=రూపకతాళము.

[illegible]

తర్కవ్యాకరణభావ్యం హేయాహేయాద్వంద్వవిహీనం। పరమేశం సత్తామాత్రం
సర్వహృదిస్థం దృశిరూపం॥వందే॥ ప్రాణాపానౌ సంయమ్య బుద్ధ్యా హృది కృత్వా
ధిత్వా సర్వం సంశయబంధం విషయౌఘాన్ పశ్యంతీశం యం గతమోహా యత
యస్తం వందే రామం రత్నకిరీటం రవిభాసం॥ వందే॥౧ మాయాతీతం మాధవ
మాద్యం జగదాదిమనాదితం మోహవినాశం మునివంద్యం। యోగిధ్యేయం యో
గవిధానం పరిపూర్ణం వందే రామం రంజితలోకం రమణీయం॥ వందే॥౨॥ భా
వాభావప్రత్యయహీనం భవముఖ్యైర్యోగాసక్తైరర్చితపాదాంబుజయుగ్మం
నిత్యం శుద్ధం బుద్ధమనంతం ప్రణవాఖ్యం వందే రామం వీరమ। శేషాసురదావం॥
వందే॥ ౩॥ త్వం మే నాథ స్సాధిత కార్యోఖిలకారీ మాయాతీతో మాధవరూపో
ఖిలధారీ। భక్త్యాగమ్యో భావితరూపో భవహారీ యోగాభ్యాసైర్భావితచేతః
స్సహచారీ॥వందే॥ ౪॥ త్వామాద్యంతం లోకతతీనాం పతిమీశం లోకాతీతం
లౌకికమానైరభిగమ్యం। భక్తిశ్రద్ధాభావసమేతైర్భజనీయం వందే రామం
సుందరమిందీవరనీలం॥వందే॥ ౫॥ కో వా జ్ఞాతుం త్వామతిమానం గతమా
నం మానాసక్తో మాధవశక్తో మునిమాన్యం। బృందారణ్యే వందిత బృందారక
బృందం వందే రామం భవముఖవంద్యం సుఖకందం॥వందే॥ ౬॥ నానాశాస్త్రై
ర్వేదపురాణైః ప్రతిపాద్యం నిత్యానందం నిర్విషయజ్ఞానమనాదిం। మత్సేవార్థం
మానుషభావం ప్రతిపన్నం వందే రామం మరకతవర్ణం మథురేశం॥వందే॥ ౭॥
శ్రద్ధాయుక్తో యః పఠతీమం స్తుతిమాద్యం బ్రాహ్మం బ్రహ్మజ్ఞానవిధానం భువి
మర్త్యః। రామం శ్యామం కామితకామప్రదమీశం ధ్యాత్వా పాతకజాలైర్వి
గతస్స్యాద్వందే॥ వందే॥ ౮॥

౩౪.—హిందుఘంటారాగము—ఆదితాళము.

పల్లవి॥ అని బ్రహ్మ రామచంద్రుని- గొనియాడెను శ్రుతిజాడను॥ అనుప
ల్లవి॥ అనలుండాహరి వేడెను- జనకజానీతోడను॥ అ॥౧॥ సీతాపతి మహదృతి
ని- చేతనెఱిఁగితి। త్రేతాయుగజాత- రిపుఘ్నసలోకమాత. అ॥౨॥ నీవునా
యందు దాచినరమ- ణిని ప్రసన్నసురమణి। దేవ చేకొని రావణాంతక దీన
పాలకతిలక॥ అ॥౩॥ కలుషితములకొలనిలోసిరి- కరుణించెను సుకరుణ। మ
లినతం బడఁబనిచేన్ శ్రీపతి- మునిజనాధారసునిచేన్॥ అ॥౪॥ యోషాగ్రణి
శేషాద్రిపతి- భూషామణి వెలుఁగను। దోషాభకరోషాపశిలోలుఁగున్ శ్రీగలు
గున్॥ అ॥౫॥

౩౫.—పున్నాగవరాళి ఆదితాళము.

పల్లవి. భవహారిం భవానీహృద్వాసం- భాసితవిభవశేషతల్పం। అనుపల్లవి॥ని

జాశ్రితభవదవానలవి- నిర్మలనామధేయం। అజస్మహితయుంవారాజగేయం- ప్రజామరేంద్ర। రామచంద్రం॥భజే॥ ఇందీవరదళశ్యామం హితప్రసన్నముఖాభిరామం। బృందారకశోకవిరామ- శ్రీకాముకమకామం। నందితసనకసనందనసోమము- రిందమం శ్రీరామం॥భ॥౧॥ ప్రపన్నానందసందోహం- ప్రమోదానహమేయదేహం। తపోయోగసమాధివిమృగ్యం- తపనజాపూర్వభాగ్యం।సుపర్వభావ్యం కృపణాభావ్యం-కృపావనిద్రం రామభద్రం॥భ॥౨॥విదేహజానందరూపం- విభీషణాదికృతసల్లాపం। చిదానందమూలాయితము- శేషయోగసమన్వితం। త్వదాప్తివిరతస్వదాసిరతః- ప్రమష్టమతిమాన్ ప్రసంగవాన్॥ భ॥౩॥ స్ఫురద్రత్నకేయూరవంతం- కిరీటకుండలభానుమంతం। పురారాతిలోభం శ్రీ- పురందరమణిమితాభం। స్మరాంతికాంతంసహనూమంతం- స్థిరం శాంతం శ్రీకాంతం॥భ॥౪॥ జ్వలచ్చంద్రకాంతాసనీనం క్షమాసుతయాసుఖాసీనం। దళత్పంకజదళాయతాక్షం - దయాకటాక్షవీక్షం। ఖిలారినాశం కైవల్యకోశం- విలాసశేషాచలాధీశం॥భ॥౫॥

౩౬.—యదుకులకాంభోజి=అటతాళము.

పల్లవి॥ వింటివా మగణ్ణి స్వాగతపవగణ్ణి- విభుండు మేంద్రుని స్తోత్రము తెఱ॥అనుపల్లవి॥ గంటిరాజగువేగంటితోనాతంబు- కంటితెలుపిచిత్రమూయియువది। కంటదొరజగడమునజచ్చిన - కపులనమృతవుజడినిసలవడి। గెంటించిప్రతికింపుమనహరి- తొంటియటులనౌనట్లైవానరులు॥వింటి। జంటబాయకనేనంటినంజలిచేము - నికరించటనిసీతారామామన। గంటనినినుపొగడ గంటిని ప్రజనోము- వంటదశరథుండిదెగామాచూడుము। టంటినంతటరాముండభినత- హర్షమునజనకునకుమ్రొక్కెను। అంటికౌఁగిటనిడీసుతునిముద్దాడికొనియాడినదశరథుండు॥వింటి॥౧॥ సీతాలక్ష్మణులతోఁ- జెలగినస్వాంగళ। స్నాతకులకైరై చేసిచన్న చేతోముదపనవ శ్రీరాముండుసఖిని చేభ్రష్టు భరతునెడబాసితొడవ్రుల। నేలిరగుపదొడపగలగునవి- జాతాదికష్ఫలబప తిమ। త్ప్రీతియుగునసినబతినడమణి-జాతిసలచిం చేసతడందఱిని॥వింటి॥౨॥అంబరయానత్వరింబకసఖుండమానసంబునరాఘవేంద్రుండుతలంచుమున నిబింబోష్ఠిసీతం బుష్ప-కంబునెకరింబంబదిసెలవ్రుగొనుండిపరులందిరంబుగారాజ్యమేలుమూరాజువైయానినసతిస్వామి। యుంబకొనస్య కెరగయయో- ధ్యాపురిసిమిముగసగనిడియనిరి ॥వింటి॥౩॥ హనుమంతునిసకలవనచరులసుగ్రీవు విభీషణసమంత్రులనుగూడిరమ్మని। ధనదయానమునసిడుకొనిరఘువంశ-మణిదానిఁ ఘనపథంబున జనంబనిగొని। జనకజంగనంగొనిత్రికోటంబునలంకసోగసంగనుమద-రఘువి

రావణాదులీల్గినచోటనేను॥వింటి॥౪॥ ఇది సేతువుకడకీవలరా-మేశ్వరునొద వించినానబలామాతోనదె రావణానుజుండితడై నచోటల్ల దెకిష్కింధయుబలా వాలినిదళించినాను జేకొనుము వ- నేచరులసతులననికదలియిది పంచవటిచిత్ర కూటం-బిదిభరద్వాజాశ్రమంబనేను। వింటి॥౫॥ ధరవిమానమందజితో డిగ్గి సో- దరసీతాసహితుండయి రేగినపుడు తపోనిధి భరద్వాజుదివ్య-చరణములకునతు లిల్మొక్కి-చుభరతుండు నన్నెరంగుమునుసుఖ - భరితులే కౌసల్యకుశలిమొ గురువర్యయనిన శేషాచల - శౌరియుండడిగెనిదయనుగుశలము నా॥వింటి॥౬॥

౩౭. —— పరజురాగము=ఆదితాళము.

పల్లవి॥ సేవకజీవమణీ వినవే-నిజ సేవకభామమణీ వినవే నిజ॥ అనుపల్లవి॥ సేవకసారమణి దేవుని జితదశగ్రీవ నినుహనుభావుని భరద్వాజుండుగనిభాను తేజుండీవు వనికేంజని యేమిచేసితివ-దెల్ల నీదయవల్లఁ దెలుసుననె॥ సేవ॥ ఆదిమ ధ్యాంతములులే-వద్వయబ్రహ్మమా తేవాదివిలాసలీల-మాయనీమాయపొదు నీవెవొందుము- పాపసకియు నెనుము ఆదినారాయణస్వామి- అంతర్యామినాద బ్రహ్మానందరసికవర-నందితాత్మ పరమాత్మ యనెను ముని॥ సేవ॥౧॥ నీవు విష్ణుండవు-దేవిసీతలక్ష్మి దేవుండవు శేషుడు- లేవె యనిమాయనీవునియందెనీ-చే విశ్వ ముస్సృజించినావు నభముకాలె-నీవు కంటకప్రాణులనీవు సాక్షివి-నిఖిలభూతముల లోపలిపూర్ణుండ-వై కలయుదువనె॥ సేవ॥౨॥ నెత్తినానికనీవు-వేదాంతతో చినావు కుట్టులబ్రజలఁబ్రోవ గోపించుచుప్రాణమెట్టనై నల్లనైనమే మేమిగన్పట్ట నేమిగ బ్ర నవినబహునపిమెల్లనికోజగము నీవల్లమబ్రాకుననఁబవర్తించినయ్యా మొక- మహి నుగలదెనికన్యమనెను ముని॥ సేవ॥ ౩॥ మాయజడమైననీచే-మతిచూడబడినందు చేమాయగుణములతోఁజను-సేయుదునుజగములను రాయిమసూదంటులో హారతి క-రిగినట్టుహాజేయునాలికన్నినీయందుపచార మాయవిమాయనే దేహరహి తుండగునికేప్పహి స్థూలసూక్ష్మసంగలిగెననె॥ సేవ॥౪॥ స్థూలమువై రాజము- సూక్ష్మహైనన్నము నీలనమేసుల - వేలకొలందులు హేలచాలించితేను-ఎన యువిరాట్టనుమూలమ్మునయినతా- రాని సారసార శీలనేనసంగిపొసంగునీక థాసున-గ్రోలువారలకేము క్తియనెనుముని॥ సేవ॥౫॥ సాయివమాటలుబట్టి కుల మటవె పుట్టిజలధిగట్టియురిగొట్టి యిలబరువుదట్టిభళ్లిరకౌసల్యపట్టి- ప్రబలుఁ డనుపడుపట్టి వెలయును పెంపటపోము- శ్రీసీతారామా తెలిసినీవుకా-వలసినేయు పనియులవిమ్మెయిమెరుల-కనిపలికెను ముని ॥సేవ॥౬॥ శరణుసుజీవనుని గాఁ-బరమ పావనునిగాఁగరుణయుంచినాయిలు _ సిరివెలయించివిరులపూజనరించి-విం

ధారగించిమించిపురముపాలింపుమీరే- ఘనీవెమాప్రాపుహరి శేషాచల_నృహ
రియనినగురునాజ్ఞనుండె - హరియలరిరందఱును సేవ॥౭॥

౩౮.—పూరిరాగము=అటతాళము.

పల్లవి॥ మానినీపరాకు- మానినీవువినవే॥ అనుపల్లవి॥ శ్రీవాసుదేవలీల
భరద్వాజు- చేసన్నిటఁబూజితుఁడైహితుఁడై ధ్యానించిమదిభరతునిగురించి-
హనుమంతుగాంచి యనూనకరుణారస మునించి నేనువచ్చితినని మొనవొనర్చిన-నె
ఱపనులుకుశలమునివిందువానరాసురులతో- మాఁరాక దెల్పుమనె॥మానినీ॥
ఇదె-వచ్చునయోధ్యకని తెల్పు మాఁగు - గూఢమున కానతినల్పు మానవిత్త్వ
మూల్యసౌశీల్యకౌసల్యక-బతిమ్రొక్కి-తినను మాతల్లులఁగనుమాయి త్తశీనతి
త్వరితగతిజనుమాఁశృంగిబేరమునన్న-సత్తమునిగుహునిఁగనుఁగొను మాంహా త్తి
నందిగ్రామమున [illegible] జనహితుభరతునిగనుగొని త్తరుని సేమమాఁసీ
రమ్మాయనెనుహరి॥మాని॥౧॥ మాఁరుతినట చేసి [illegible] నెనుఖగ-పతిగతిశృంగిబె
రముజేరెమనా [illegible] సీతాలక్ష్మ [illegible] యుతుఁడైవచ్చుటగు-
హునికిఁదెలి [illegible] తులసుందరమనుజతను- నందిగ్రామస్థితుభరతు [illegible]
విరతుఁ [illegible] నతి- [illegible] రఘుపతి-భరద్వా
జుకడనున్నాఁడనసఖియనెను॥మాని॥ [illegible] బవ్వళిం
చిజడదారులునై గువ్వ [illegible] - [illegible] మియాడై
వరాయుఁడవ్వి [illegible] ఖరాసురులనోర్చివాలినితెగ- [illegible]
గూర్చి-మొవ్వముగ జేకొనికడలిగట్టి [illegible] - [illegible] సీతచె
ఱయుడిపికొని వచ్చెనని॥మానినీ॥౩॥ అ [illegible] యు-నే
కొంగటనుంచిగురుయశుఁడైయా [illegible] - [illegible] కాకు
త్స్థకులచంద్రుని రామేంద్రుని-రాక [illegible] - [illegible]
నేకబహుమతులనలరించి-రాకొనరు [illegible] కల్యాణముగపి [illegible]
మి-త్రాకుమాని కర [illegible] ॥మాని॥౪॥ ఆ-పౌరమంత్రిబుధ
గురుజనులుజయ-భేరులువారసుందరులురా [illegible] చితమంతకుల
యుమ-హారాజసన్నిధిని పెన్నిధిని జేరినటుల [illegible] - [illegible]
మనోహరశతమసిరిజిత [illegible] - [illegible] లోకసముతం
ములనై-పూరించి [illegible] శేషగిరినృహరిమన్నించె॥మా-ని॥౫॥

౩౯.—ముఖారిరాగము=ఝంపతాళము.

పల్లవి॥ [illegible] నాలవిని [illegible] ॥ అను

పల్లవి॥ ఘనుఁడు రాముడుపుష్పకముడిగ్గి తనతమ్ములను కౌగిలించితోడ_లనిడె
వారల-న్వనజాక్షుచరణములకును మ్రొక్కి-వందనముజనకనందని కౌసల్యాది
యలరి పిన్న తల్లులకున్ శుభమస్తు-డాలింగనమొనర్చె నాలీలసౌమిత్రి-యనుజ
న్మానేనసెనవ్వాలితమ్ముడుతోడ- కుచాలుకిపులుమనుజులయిలాలించిరి కౌఁగి
ళ్ళ-లరాఘవులచాలాజ నములమయ్యెనునీసహాయము-తమ్ముడాయనెభ
రతుడరలి-సుతు॥విను॥౧॥ కులభక్తిఁగౌసల్య-కెరగితల్లులకెల్ల కరముర్థిమ్రొక్కు
చు-పరివిమానమునభరతాగ్రలనిడుకొని - భానుకులమణిజేజేలబు మునంది
గ్రామమునసత్వరముసుపవనపరమాపొగడదరమా- సుఖంభవతుకవసఖం
పహాయనప్రిపినెనసిరి॥విను॥౨॥ రామచంద్ర నరేంద్ర నీయాపాదుకలనే
మించిభనమణులు-సాకుజాత్సులు స్వామినపినావ్రాసి-సన్త్వాంగముక్కవెల్లని
మహిమచేసధికముదశగుణముస్వామిసన్నిధిముఖపాదుకల_రామునియడుగు
లామకొనఁ డొడిగెభరతుడు॥విను॥౩॥ మునునాటిగేంద్లాను-భవదంఘ్రియు
గళిగనిసదయాత్మగురువర్య-సతారిర్వ్యథుర్య్య మనెనమసాంరశత-మిదెద్రద
క్షిణములనిఒదవించెనుపశిష్టుసిఅనుమతిని తదుపాంతమునన్ప్రసాదిశేష_
భరవిభుడుచరాచరగురుడు మడుండె॥విను॥౪॥

౪౦.—కన్నడారాగము=అటతాళము-ఛాపు.

పల్లవి॥ ఆయుతగతారిర్వ్యామా- షాయితచంద్రసూర్యాక్షవినవె॥
అనుపల్లవి॥ఆమొడగౌసలేయుఁగాంచికైకేయి కోడుకువిధేయుడైసామీజా
గేయియాయఖిలరాజ్యముభరించు- మీపట్టభద్రుఁడవై హాయిగామముప్రజల
నేలు_మానాదుదశరథుకేమయమ్మ చేకొనినసిగినే-మముఁజేసినాఁడునాకొ
సంగినభారము నేనిప్పుడునీకొసఁగితి_ స్వాప్తాంగవినతిచేకొను మనెరాఘవుని॥ ఆ
యు॥ అత్తఱివశిష్ఠుఁడుతధాస్తనెను - చిత్తమురాఁబినతల్లి భాషించెనుడుత్త
ముఁడౌరఘుసత్తముఁడుభర- తోక్తిసరిఁజేకొనెనుహత్తినమాయ పొత్తునమ
సంజనను-వెత్తుటనుసుఖచిత్తాకరూపమై- సాభవమైసత్తయినపరమాత్మ
డవింతాసర్వభువన-స్రష్ట గుణసీశ్వరున కివియెంతజనశ్రీకాంతవిత్తమగునె
వ్వానిబామముడిని-విశ్వమునకంచునెవ్వనిదయ క్రొత్తగాజగమువిలసించును-
కొన్నిలీలలనువర్తించునటంచునట॥ఆయుత ౧॥ఆవలశత్రుఘ్నునియానతిఁ_గౌ
వలభక్తిపనివారలునియతిని శ్రీవరుముని మీసమునుజికిలిజేయ-శృంగారాన్వితఁ
శుచిస్నాతులై విభాకరవంశాగ్రణులుశోభితజ- టావళులై శోభనస్నానమున
బావనులునైచతురలక్ష్యులయి శ్రీరామలక్ష్మణ- భరతశత్రుఘ్నులుసారమ

తులయిఅలరిరిసుమంత్రుఁడు సావధానముఁగాఁ జేసి- స్యందనము దెచ్చిమీర తుఁడు దేవయానివిన్నపమునర్పిన- దివ్యమగు తేరెక్కెఁ జక్కని రామవిభుఁ॥ డాయత॥౨॥ తెల్లనిగొడుగును బట్టె శత్రుఘ్నుఁడు - మెల్లగ విసరెఁ జామరములక్ష్మణుఁడు వల్లభ భరద్వాములకందములు దట్టి- వాగెలందె భరతుఁడు బల్లిదులు కపులెల్లగు రముల నెక్కెఁ- సుందర మనుజాకృతులయి రాగాను మోదముతోను మొల్లముగ మంత్రివరసరయుతులయి పీతాంబరమణి-భూషణప్రభల చేనుజ్వలులయి ప్లవగదానవకులతల్లజులు తపనజవిభీషణులు బలసద్విపముల నెక్కెఁ- విలసిల్లిరియయోధ్యమీరంజనిరల్లిబిల్లగ బ్రజలు గనుఁగొని- రాహరిని నాయత॥౩॥ నాతులు సీతను శృంగారించి - నూతనరత్నాందోళికమున నుంచి ఖ్యాతిగను సుగ్రీవునిపత్ను-లందలములవారోహించి చాతుమని రాగాతౌర్యత్రికసినాదము మధుర-మై తోడ్తోనెసగ నాయింపొసగ ద్విజాతిముఖ్యులు నైగమోక్తులను నాశీర్వదింప ప్ర-శంసముగ సకల వైభవములను ప్రవేశమె పురిజాత కౌతూహలమున రామ-చంద్రోదయమునుగనియుప్పొంగి స్త్రీతరుణబాలవృద్ధాఖిల- చేతనాంబుధిముంచి గాంచివరించినది॥ఆయత॥౪॥ రామునియూర్వాదళశ్యామునిని- హైమమణికిరీటాభిరాముని కామకోటిశృంగారధాముని కల్పకదాముని సామిఁచరణతామరసనేత్రాంచలములవాని- శ్రీమణిమయాంగదహారకలనూపుర శ్రీమహితనవరత్నకటిసూత్రాంచన్మధ్యాంచన- చేలుని చలతుకుండలశ్రోత్రద్వయుసరసకస్తూరీమలయజవిలిప్తగాత్రుని- శ్రితసోతుని శేషాచలపతిని భామినులు వేడలనొసరఁగని- రామహిమవైభవమందు నెందుగన॥ నాయత॥౫॥

౭౧.—భైరవిరాగము=ఆదితాళము.

పల్లవి॥ మహనీయగుణవిపద్ధవ అ=మాపర్వతవర్ధనివినవే॥ అనుపల్లవి॥ మహిమతోఁ గామప్రభుమణిరా-మల్లికల్ పరిమళహిమాంబుఫుల్ ప్రహర్షమున నుజల్లిరా పురంబు-ప్రజల్ తమభాగ్యమిదే యటన్నమదిని॥ మహ॥ భూరిభేరీనాదములు దెసలఁ బొసఁగి మొసఁగ జాను రత్నకిరీటాదిభూ-షణద్యుతులు వెల్గఁగ వార్ధకామినులు తాంతహృంతరి-తరితకుందయనిదరుఫుల్ శృంగారాభిరామంబులు జెలంగఁగ ఘనంబగు తంత్రిగృహంబుఁ జేరును హరి॥ మ॥౧॥ రామదేవుఁడు కౌసల్యాచరణయుగళికి-రాముతోసతుడై పినతల్లులరగా మ్రొక్కి- పనికి ప్రేమ చేసుగ్రీవునినిజమణిధామమునను-విడియింపంబంచెను సామీరివిభీషణాదులసకల-సమృద్ధనివేశములకానిల సెలవొసఁగె ॥మ॥౨॥ సీతాపతియభిషేకార్థముచతు_స్సింధుజలములఖ్యాతిగాఁ దేఁబంపు మనిభరతుఁడానతీయ సహులదాత్మసూ

నుసమీరాత్మజాంగ-దసుషేణులసుగ్రీవుఁడుబంచెనుజాతప్రీతిఁజనివారలబ్ధి-జ లంబులుదెచ్చిరిగిశేషగిరివరుదయ॥మ॥౩॥

౪౨.—ఆనందభైరవిరాగము-రూపకము-చాపు.

పల్లవి॥ పట్టాభిషేకమువినవే శశాంకగీనిజన్మ-పావనముసేవింపుముకో రి॥అనుపల్లవి॥పట్టుగొమ్మభక్తులకును-చాలవెల్లిదయామృతమునకీర్తితపముతే వరుజేసిరి-యిత్తఱిమదినలరిశ్రీహరి॥ప॥ శ్రేష్ఠులౌవశిష్ఠుమొదలుగాపురోహిత వ-శిష్టులఖిలనిగమవిదులుగాసుకృతనైష్ఠికులై నగరుజేరి-నవరసాలంకారయు తులనిష్ఠరత్నసింహాసనమున-నెలకొలిపిరిశితారాముని॥ప॥౧॥ హొన్నవన్నెచి న్నకన్నెలుజేజేల-మన్నెలుమంత్రులుధన్యులు పసిఁడివన్నెయోషధసముల-నన్ని గూర్చివసువుశింద్రునిబన్నెశ్రీమంతజేయు- పగిదినభిషేకించిరాముని॥ప॥౨॥వా మదేవజాబాలిగౌతములు- వాల్మీకాదిమౌనిపాళి ఋగ్యజుస్సామవేద మవిత్ర ములకు-శాగ్రతులసీపుష్పగంధసాముద్రోదకసంపూర్ణ - హైమకలశములనో నర్చిరి॥ప॥౩॥గొడుగుశత్రుఘ్నుఁడుధరించెను సుగ్రీ- వుఁడువిభీషణుఁడిరుగడ లనుచెలువుదొడరిశ్వేతచామరములు- నిడిరివాయుదేవునిచేసిడుదబంగారుసరి పెన-నిలింపరాజుబంపెహరికి॥ప॥౪॥ రామనామాంకములుబాడిరి-గంధర్వులు ప్రేమనచ్చరలెలఁదులాడిరి-అప్రమపేషలు జయదుందుభులు-వేలుపులు ప్రమో యించిరామస్వామిపైసుందా - రకుసుమవర్షములుగురిసిరి॥ప॥౫॥ కోటిసూ ర్యేందుమండలాకారమణికి-రీటాంగదమకరకుండలద్యుతులతోటకౌస్తుభాదిక ములమెలనూలునందియులకోటిమదనసుందరుని- కోదండవిద్యాగురునిరాము ని॥ప॥౬॥నవదూర్వాదళశ్యాముని-పద్మపత్ర-నయనునిస్వర్ణాంబరునిరుచిరదివి జమాల్యశోభితుని- దివ్యచందనాలంకృతునినవమణివలయాంగుళీయ- కవిలస ద్భుజునిరాముని॥ప॥౭॥ మించుపసిఁడిమించులేనవుసఁబోడవుఁగిలించివెలమి కలిమిచనువునహేమించిరామునిడాతొడవ- సించికెంగేలఁగౌఁగిలించిసీతాస మాఖ్య-గాంచిచెలఁగునిరికిహరికి॥ప॥౮॥వరదుఁడైసుబ్రహ్మణ్యునియోగన-నేరు సరసునియానతశరణ్యునిగురుతెలఁగివగించనెవరి-తరముమనోవాగగోచరుఁ డగుశ్రీశేషాచల - సార్వభౌమునివెంకటరాముని॥ప॥౯॥

౪౩.—ఘంటారాగము-రూపకతాళము.

పల్లవి॥ నమోస్తుశ్రీరామాయనారాయణాయ॥అనుపల్లవి॥ నమఃప ద్మమిత్రవంశాగ్రగణ్యరఘు- నాదాయసీతాసమేతాయతే॥నమో॥ రామచంద్రా యనీలోత్పలదళ-శ్యామకోమలాంగాయతామరసలోచనాయమకిరీటకుండలాం

అధ్యాత్మ రామాయణకీర్తనలు - యుద్ధకాండము,

కీ- శాయహంస మేసింహాసనస్థమే॥ నమో॥ 3॥ ఆదిమధ్యాంతరహిత స్త్వంజగ
దాదిరేస్సృజసీదం-అదావవ స్త్యత్తిస్వమాయయాయస్వేసుర భేరతశ్శకుసివిష్య
సీ॥నమో॥౨ లీలాంవిధ త్యేగుణైర్యుత్తః ప్రతిహితార్థదానాయ శ్రీలసన్నానా
వతారేస్స్వం శ్రీమద్విర్ధ్వస్యసె ॥నమో॥౧॥ కృతవానసిలోకంస్వాన్నెనద్భుత
వాక్ శేషాకృతినా-ప్రతిభాసిశశిసూర్యాగ్నిభేదేనసర్వజ్ఞాన్యాషధిశ్శిబహురూపవి
సీ॥నమో॥౪॥ ప్రాణినాంభుక్తిమనలరూపేణపచసిచాన్నమజస్రం-ప్రాణంపం
చకసహాయో దేహినాంప్రాభవాదితంతపసత్వమేవ॥నమో॥౫॥ బ్రహ్మావిష్ణురు
ద్రాదిభేదాత్వంప్రత్యేశఇవదృశ్యసె-బ్రహ్మానానాత్వవాదిభిరసన్యంబ్రహ్మాని
శ్చితతుఖండంసుఖరూపం॥ నమో॥౬॥ మత్స్యకూర్మవరాహనృసింహవామన
భృగురామశకిరో-మత్స్యసేశ్రీహరామాభూత్వావాసుదేవబౌద్ధకల్కిభిః క్రీ
డసే॥నమో॥౭॥ చతురమనాదినాయస్త్యాకస్తథాసదసదాత్మకంభువనం-కృతి
నోభవనాత్యాంలోకేశ్రుతాప్రసిద స్త్వం శ్రీకృష్ణాయతే॥నమో॥౮॥ ఏతచ్చ
రాచరేయద్యత్తన్నదృశ్యతెత్వయావినా-భూతభవిష్యద్భవతామీశ్వర స్త్వం
హేతునాం తేనపరాపరతత్వమసి॥నమో॥౯॥ పరాత్మనస్తేరూపంనవిదుస్ప్రా
కృతాజినాజియ-చరణాంబుజసేవామలమతినాంపరమైశమేకంవిధాతితత్వం॥
నమో॥౧౦॥ సరసిజాసనాదయోబహిర్ముఖా సచ్చిదానందఘనం-వరమాత్మా
నందజానంతిత్వాంభక్త్యాభజనేసుధీర్ముక్తిముపైతే॥నమో॥౧౧॥ ఇమం స్తవం
నిత్యంసుశీలేనశృణ్వక్ వదక్ లిఖక్ యః- సముక్తిసౌఖ్యంభవత్పదంయాతిసాద
రాత్తైశ్రీశేషాచలపతే॥నమో॥౧౨॥

౪౪. —సైంధవి రాగము—ఆటతాళము.

పల్లవి॥ వందనము శ్రీరఘునందనా అని- వింపుమదవాస॥ అనుపల్లవి॥నం
దనబ్రహ్మసూర్యేందువసురుద్రాశ్వినీ-బృందారకర్షి కోబృందముల్ ఆనందము
గ॥వం॥ రావణాసురుచేస్వరాజ్యముగోల్పడితిమి- దేవానుభావా-అదే
వతారిమృతింజెందెదే- చేవిభవమతిరుగనే జేకూరెనని శచీంద్రుడు॥ వంద॥౧॥
యాగభాగములుమాచేగొని తానాహరించుబాగా రావణుడు బోగాసురా
గమునమాభాగములొకరుగాగై గొంటిమనిక్రతుభుజులుబలిరి॥వం॥౨॥మచ్చిక
మాపుత్రవర్గ-మిచ్చినపిండములెడజొచ్చితానేగొను- హెచ్చినేడచ్చపలుడునీ
చేజచ్చినందున-వచ్చెసౌమ్యనిపితృదేవతలు విన్నవించి॥ వంద॥ 3॥ శ్రీహరిమా
చేదన-వాహనములాయించెనెరోస్మహి యయిజగద్రోహిమహావ్యోధిచే
హతుడయ్యెను-త్వాపమునగ్లానిసతర్పుప సనియక్షులు॥ వంద॥ ౪॥ గీతముదా

డెదగానం-గీతకీర్తిసతపారిజాతాసీతాస- మేతాసుజాతోల్లసత్కౌతుహలులమైతిమని-గంధర్వులలరిమునివిచేసీ॥వంద॥౫॥కిన్నరవిద్యాధరమ-రున్నాగరుడులుమున్నగునస్వరసాలున్నాప్ర- పన్నాననాబ్జాతమధువు. వన్నెగనిభక్తిపారవశ్యమునకొనియాడి॥వంద॥౬॥ఆడిపాడిమెప్పించిన-ర్వామరుల్మందారవృష్టితోడదుందుభులుగూడజో-డాశసీతాలక్ష్మ- ణాంజనేయులతోగ్రీడించు శేషగిరి-కృష్ణానుమతినిఃరవాంచి॥వంద॥౭॥

౮౫. — ప్రూరి రాగము—ఆదితాళము.

పల్లవి॥ కౌమారిగౌరివినవేరఘుపతిచరిత్రము॥అనుపల్లవి॥ రాముడుపట్టాభిషిక్తుడైనుపిహ్రజలకనురక్తుడైమనిచెసీతాయుక్తుడైమనువంశజులత్తకుడు॥కౌమా నెలమూడువానలుగురిసి- కలమాడిసకలసస్యములంజెలువాం దెనువసుంధరతరు_వ్రలుసుగంధసుమఫలవంతములవెయ్యేనెరా శ్రీరామనృప-తిలకముశతసహస్రఘేనువులనొకలక్షునృష-భములనుముప్పదికోట్లనిష్కములవస్త్రాభరణ-ములనెలమిపడశాస్త్రవిత్త-ములగుభూసురుసత్తములకొసగెనురఘూత్త-మునిచరితమువినవినద్గ్రోత్త॥కౌమా॥౧॥ సవిత్రసూనునిమన్నించి_స్వర్ణరత్నహారమునిచ్చిరవివంశమణి దనుజేంద్రునిఅలవిభీషణులసన్నవరత్నహారాన్వితు_గావించిమించినవరణతోనంగదునిం- కరబిలచిభుజకీర్తులిచ్చిప్రవిమలభక్తినంజలియుతుడై_ కొలిచియున్నహనుమంతుడిలకించి యిలకుమారికె-తిలచియున్నకోరికెలరనొసగెననుసౌరికె-చెలికితారహారముదారికె॥కౌమా॥౨॥ సీతతారావళిజూచుచెలువ్నితో మోముజూచువి_ ఖ్యాతవానరులజూచుచుటులున్నతరిన్నహారిసీతయవన్నికెదోచువానికీముసిన-చాతురిన్నపకృతిమనమునననుస్మరించెవై దేహినీరెజాతనయన- చాలాగారవించినెనరుమించిసీతాంశుకోటిరుచిరము-జాతిముత్తెములసరమువాతాత్మజుకందపము-వంచియలంకరించెదగరము॥ కౌమా॥ ౩॥మారుతిగౌరవమునమెఱువు-తారావళితోనసౌరైనట్లుండెనంత-శ్రీరామవిభుండతని-జేవరమ్మనిహనుమంతాజ్ఞానోపదేశముసారముగొనుమనియొసగెనిం - టిదెమున్నఅనిలజుండుసమస్కారమొనర్చిఅనుక్షణంబునేసిన్నుగొనియాడుచుందు-శ్రీరామానీకథయెందాకధారుణివెలయునందాక-నారూఢిజీవింతు మీకటాక్షమున నేను॥కౌమా॥౫॥ కోరినన్లెల్లనిచ్చిసా-మీరికల్పాంతమునమదీయ సారసాయుజ్యమునొందెదవుఅనిబలికెహరియపుడు-శ్రీరమణీసీతనీవునెందుందురచట శ్రీ రాజలుసకలసంపదలు-సుఖమునని త్యాపందుడైవారిననతుడయి హిమవత్ప-ర్వతమునమహిమ్నతోరా

ఘనామజఘమహిమ-ద్యుతితేజుఁడొనర్చు చుండెనుమా॥ కౌమా॥ ౫॥ ముకుళిత
కరకమలుఁడయి-ముందు నిలుచున్నగుహునికి కకుత్స్థవంశసార్వభౌముఁడుస
ర్వజ్ఞుఁడనఘగుణుఁ-డకలంకుఁడయిన శ్రీరాముఁడుచాలా రాజ్యము-ప్రకటము
గానొసఁగి ప్రజల సేమము నిర్వృతుడసామ్రాజ్యము కీర్తికుదురై చదురై - నదుర
వ్యోదవని నెలవిచ్చె-సకలేశుననుజనము సాగర- శతములొనర్చి సమస్తకవుల్ వి
భీషణుఁడునుదను- తమఘనామములకుజనిరిభామా కౌమా॥ ౬॥ ధరణిధరుఁడు శే
షాద్రి-ధరణిసీతామనోహరుఁడా హరిపరమాత్ముఁడునిర్వి-క్రియుండుసత్య
ప్రకాశఘనగురుస్వసుభానుభవుఁడు రాముఁడు కర్తృత్వావిరహితుఁడయ్యు
మనుజుఁడయినందువలనజనోపదేశకుఁడయి గురుతరాశ్వమేధశతమొనర్చు-
చులలామణిశోభిలి వేంకటాద్రిరవాందె రాముని సేవించెహితుఁడ- య్యువరా
త్రైదయముయుంచిసమసముదిన్నొప్రదిమెముంచిసౌమిత్రిచెలఁగశ్రీమించి॥ కౌమా॥ ౭

౪౬.——శంకరాభరణము-అటతాళము.

పల్లవి॥ శ్రీరాముని శ్రీమచ్చరితము శ్రీజానకీనాయకునామము॥ అనుపల్లవి॥ వా
రాన్నిధిగర్వవిభంజనోదార-శరలాఘవుని యీరాగవుని మహావరుసతో శ్రీ
కరుని దానవిచక్షణుని-సారసదళేక్షణుని సర్వవిలక్షణుని హారనూపురకిరీటాంగ
దునిమదిని గీచుని- వైరహృదయుని విభీషణునిమధురభాషణుని॥ శ్రీరామ॥ ఆయు
ష్యముఆరోగ్యప్రదముఆమోదము- ప్రియశోవర్ధనము శ్రీసీతాపతిప్రసాదము
శ్రేయోమార్గము ప్రియకుమార - విద్యారత్నసంధానము పావనము
జ్ఞానోదయము ముని-త్యాభ్యుదయము సధికపుణ్యమార్గము అధ్యాత్మరామా
యణం బెవరువిన్ననుడివినానాగనఘులైనారాయణునికి కరుణాకటాక్షధన్యులనగు
దదుసందమునః॥ శ్రీరామ॥ ౧॥ భూమిసురులు దరించిసౌజన్య- ముజె దురిందేమి
రాజన్యా-ఘముపించేజెందుపిజయసౌఖ్యముయీనుహితాఖ్యాన-మెవరువిని
నవారుస్వామికి సన్మాన్యులు వరధన్యులుగామి తార్థప్రదముజనకోటి జన్మదు
ష్కృతసంఘాతగుణనపిస్మృతసేటు వారాన్నిధిదాటుశ్రీమహావిష్ణుసాయుజ్యప
దంబొందు గురుముందంబు-రామతారకము శాంభవీయోగిసుందరము॥ శ్రీరా
మ॥ ౨॥ శ్రీశేషాచలవేంకటాఖ్యాల- ఈశ్వరపన్నిగపేర-నీశబ్రహ్మాదిలక్ష్మిసమ- ర్పేశి
త్వ శాలిచేననుకోశాతీతసరీశసత్యసంజ్ఞాన-గుణుఁడౌవిష్ణునిపేరనుకృష్ణునిపేర
నుఈనుభ్యాధ్యాత్మమీరామాయణము తెనుగుకీర్తనలుగ-సేవించెన్న గుణము
క్తామనుల్షేనుకౌశలంబుననుయుద్ధకాండముయిదిపట్టాండమఖండచిదనుభ
విరుచిరవిస బ్రహ్మన్యాకవి శ్రీరాముని శ్రీమచ్చరిత్రము సుజ్ఞానము వినవె॥ శ్రీ॥ ౩

౪౭.—హుసేని-రాగము-ఆదితాళం.

పల్లవి. మంగళంశుభమంగళం॥ అనుపల్లవి॥ సంగీతలోలునికి శృంగార శేఖరునికి। సంగజాతకోటిరుచి-రాంగినికి రామునికి॥ మం॥ సీతాసమేతునికి-శ్రీపతికి భరతజాతాదరునికిని- జయమంగళం - సా॥సుమి- త్రాతనయునికి-ఖ్యాతివిక్రమాంజనీ-జాత శ్రీరామునికి। కౌసల్యాకొమారునికి- కైకేయీవరదునికి-త్ర్యాసురావనునికిని-జయ ॥ కోసలనగరిస్వామి_కోరికన్న పెన్నిధికి- శ్రీసదాభ్యుదయునికిశ్రీనివాసమూర్తికి। శ్రీధరునికివిజితవి-రాధునికిభక్తజన-సాధారనునికి-జయమంగళం-మూలాధారాదిషట్చక్రమ, లాగ్రసహస్రారదివ్య.బోధానందగన. పూర్ణద్యోతకిమ॥ హరికిభవనిధి, తరికిఖరదూషణారికి. శరణాగతశబరికి. జయమంగళం క్రూరహిరణ్యాక్షశి-రోద్రగ్రకిటికి-హిరణ్యకశిపుసంహారనరకేసరికి॥ మం॥ భానుసూనురాజ్యసంధాననిపుణునికివి.జ్ఞానమహోగమ్యునికి - జయడయిమంగళం-స। స్వారాధ్యునికిసింధు-మానాపహారికినస-మానగాననప్రవీణు,న శ్రీరఘుపతికిమం॥ పవ-జవాహనునికి- నతుయునికిసరసిజాక్షునికథోక్షజునికి-జయ॥ అస్త్రక్షితమారీచసుక-రాక్షకుంభకర్ణాది-రక్షోవీరునికిరాజపరమేశ్వరునికి॥ మం॥౬॥ రావణాంతకునికి- దేవదేవునికిజనక-జావిహారాదక్ష్రుతికి॥ జయమంగ-పరమ।పావనునికివిభీషణా-వనునికిభూమి-చేరిసౌఖ్య-వర్ధిష్ణునికివిష్ణునికి॥ మం॥ ౭॥ శ్రీకాళహస్తినగ_రీశంభుమిత్రునికీ-సాకర్యశాలికిజయమంగ-సు- శ్రీ శ్రీకకుత్థాన్వయ-సింహాసనస్థునికివి-వేకుకార్యశేషగిరి-వేంకటసుబ్రహ్మణ్యునికి॥ మం॥౮॥

క॥ శ్రీనాయకకృపచేతను। గానాధిపులకునెల్లఁగడుహృద్యంబై
భానుశశితారకంబై। మానుగనీపుస్తకంబుమహిఁ నెగడొందున్॥

అధ్యాత్మరామాయణకీర్తనలు.

సంపూర్ణం.

10340